

Broj: 05-02-1-2618-2/24
Sarajevo, 18. 6. 2025. godine

ŽURNO!

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

-Zastupnički dom-

-Dom naoda-

Trg BiH 1, 71 000 Sarajevo

 **BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PREDMET: Prijedlog Zakona o žigu, *dostavlja se*

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj	Broj prijuga
01.02-1-02-1-1418		1418/25	

Poštovani,

Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na 82. sjednici, održanoj 16. 6. 2025. godine, na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, usvojilo je Prijedlog Zakona o žigu, uz prijedlog da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje po skraćenom zakonodavnom postupku sukladno odredbama članka 134. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 i 73/24) i članka 125. stavak (1) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 58/14, 88/15, 96/15, 53/16 i 71/24).

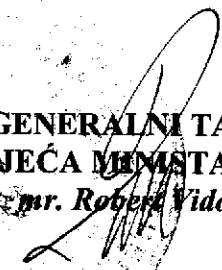
U svezi prednje navedenog, u privitku dostavljamo Prijedlog Zakona o žigu, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku te latiničnom i ćirilichnom pismu, kao i njegovu elektroničku verziju sa svim privicima.

Istovremeno, dostavljamo Obavijest Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-1434-4/25 od 18. 6. 2025. godine, obrazloženje Prijedloga zakona, Obrazac broj 1 – prethodna procjena učinaka propisa i Obrazac 2a o fiskalnoj procjeni, sukladno Jedinistvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, Izjavu i Izvještaj o provedenim konsultacijama, te pribavljena mišljenja nadležnih institucija: Ureda za zakonodvstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Agencije za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini, Direkcije za europske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa Izjavom o usklađenosti i Obavijest o doradi instrumenata za usklađivanje sa pravnom tečevinom EU, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.

Privitak: - kao u tekstu-

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

**GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH**
mr. Robert Vidović

Broj: 05-07-1-1434-4/25
Sarajevo, 18. 6. 2025. godine

GENERALNO TAJNIŠTVO VIJEĆA MINISTARA BiH
- *n/r generalnom tajniku* –
Trg BiH 1, 71000 Sarajevo

INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO BiH
- *n/r direktoru* –
Kneza Domagoja b. b., 88000 Mostar

PREDMET: Obavijest, dostavlja se

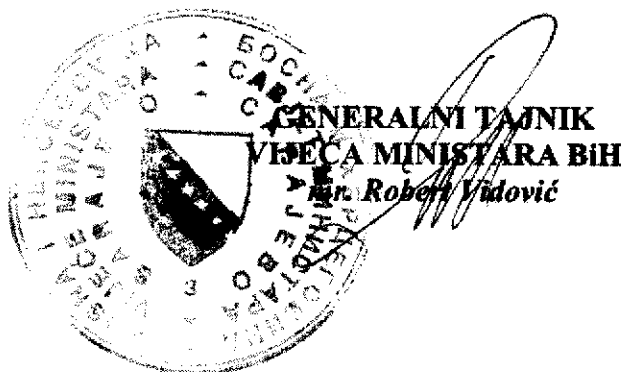
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 82. sjednici održanoj 16. 6. 2025. godine, razmotrilo je Nacrt zakona o žigu te s tim u vezi zaključilo:

- usvaja se Prijedlog zakona o žigu;
- zadužuje se Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine da Prijedlog zakona o žigu, dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog i obrazloženje Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine da se razmatra po skraćenom zakonodavnom postupku sukladno poslovnici odredbama oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jer je Prijedlog zakona označen oznakom „EI“.

S poštovanjem,

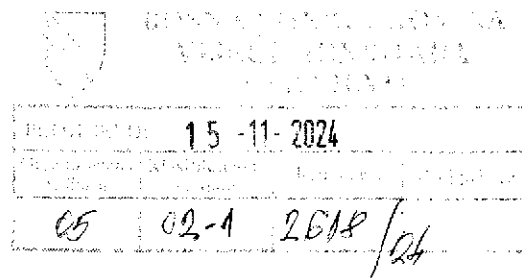
DOSTAVLJENO:

- naslovu
- u spis broj: 05-02-1-2618/24
- a/a

Broj: 05-02-1-677-18/23SD
Mostar, 12.11.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

PREDMET: Nacrt Zakona o žigu, d o s t a v l j a s e.-

Poštovani,

U sklopu projekta "EU podrška pravima intelektualnog vlasništva u BiH" kojeg financira Europska unija izrađeni su nacrti zakona iz područja industrijskog vlasništva kao temeljni cilj projekta koji se zasniva na usuglašavanju kompletne zakonske regulative sa normama, odnosno zakonodavstvom Europske unije.

U privitku akta dostavljamo Nacrt Zakona o žigu, sa obrazloženjem, sa molbom da isti stavite na sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje. Zakon je lektoriran na tri jezika i dva pisma u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, a sukladno *Obavijesti o usuglašenom stavu o procedurama usvajanja nacrti i prijedloga zakona*, broj: 05-02-3-599-1/22 od 15. 3. 2022. godine usaglašen je sa lektorima Generalnog tajništva.

U tijeku izrade Nacrta Zakona provedene su konzultacije suglasno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa i pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (akt broj: 03-02-1-703/24 od 20.8.2024. godine), Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (akt broj: 03-1-02-1-813-2/24 od 23.8.2024. godine), Direkcije za europske integracije (akt broj: 03/C-06-2-LS-680-3/24 od 14.8.2024. godine i akt broj: 03/C-06-2-LS-680-6/24 od 13.9.2024. godine), Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (akt broj: 05-02-2-5251-2/24) od 16.8.2024. godine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (akt broj: 09-02-4-6955/24 od 2.9.2024. godine) i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (akt broj: 01-02-1-1870-2/24 od 15.8.2024. godine).

Ministarstvo financija i trezora nije imalo primjedbe na tekst Nacrta Zakona.

Sugestije Ministarstva pravde, Ureda za zakonodavstvo i Direkcije za europske integracije su ugrađene u tekst Nacrta Zakona.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice dalo je pozitivno mišljenje na tekst Nacrta Zakona uz mišljenje da bi predloženi Nacrt trebao sadržavati definiciju diskriminacije, promovirati princip jednakosti i zabrane diskriminacije. Stav eksperata koji su radili na pripremi zakona je da materija koju nacrt zakona regulira nema dodira sa diskriminacijom, i promoviranjem principa jednakosti, koji su regulirani posebnim propisima. Cijela materija prava intelektualnog vlasništva, koje je

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, Iamela C – 3.kat; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@ipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ___ sjednici Predstavničkog doma održanoj ___ 202_. godine i na ___ sjednici Doma naroda, održanoj ___ 202_, usvojila je

**ZAKON
O ŽIGU**

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se način sticanja, održavanje, sadržaj, evidencija prometa, prestanak i zaštita žiga na teritoriji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).
- (2) Prijavljeni i registrovani žig predstavlja samostalno imovinsko dobro i svome nosiocu daje isključiva prava predviđena ovim zakonom.
- (3) Ovaj zakon primjenjuje se i na žigove koji su međunarodno registrovani za teritoriju BiH.
- (4) Izrazi koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose na osnovu njega, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Član 2.

(Usklađenost s pravnim aktima Evropske unije)

- (1) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Evropske unije:
 - a) Direktiva 2004/48 EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva (SL. L. 157, 30. 4. 2004.)
 - b) Direktiva (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. januara 2015. o usklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima (SL. L. 336, 23. 12. 2015.)
- (2) Navođenje odredbi direktiva iz stava (1) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Definicije)

U smislu ovog zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- a) »žig« je pravo kojim se štiti znak koji u prometu služi za razlikovanje robe, odnosno usluga jednog fizičkog ili pravnog lica od robe, odnosno usluga drugog fizičkog ili pravnog lica;
- b) »kolektivni žig« je žig pravnog lica koji predstavlja određeni oblik udruživanja proizvođača, odnosno davalaca usluga, a koji imaju pravo koristiti subjekti koji su članovi tog udruženja, i to pod uvjetima propisanim ovim zakonom;
- c) »žig garancije« ili certifikacijski žig je žig koji koristi više privrednih društava pod nadzorom nosioca žiga, a koji služi kao garancija kvaliteta, geografskog porijekla, načina proizvodnje ili drugih zajedničkih obilježja robe ili usluga tih privrednih društava;
- d) »čuveni žig« je registrovani znak koji je dugotrajnom i uspješnom upotrebom u privrednom prometu kod učesnika stekao najviši mogući stepen poznatosti i reputacije;
- e) »općepoznati znak« je neregistrovani znak koji je dosegao relevantan stepen prepoznatljivosti, i koji uživa pravnu zaštitu samo u odnosu na robu ili usluge za koje se koristi na jednom državnom području;
- f) »načelo specijalnosti« je načelo koje podrazumijeva da se svaki znak zaštićen žigom odnosi samo na tačno određene robe ili usluge za koje mu je odobrena registracija;
- g) »registar« je jedinstvena baza podataka koja sadrži bibliografske podatke o prijavama i registrovanim žigovima, kao i prikaze prijavljenih znakova i registrovanih žigova;
- h) »Službeni glasnik Instituta« je glasilo u kojem se periodično objavljuju propisani podaci o prijavama i priznatim pravima industrijskog vlasništva, kao i ostale službene informacije;
- i) »Pariska konvencija« je Pariska konvencija za zaštitu industrijskoga vlasništva (1883) i njene revizije i dopune;
- j) »Pariska unija« je unija ugovornih stranaka na koje se primjenjuje;

- k) »Madridski sporazum« je Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1891) i njegove izmjene i dopune;
- l) »Madridski protokol« je protokol koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1989) i njegove izmjene i dopune;
- m) »Madridski pravilnik« je zajednički pravilnik uz Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova i protokol koji se odnosi na Madridski sporazum i njegove izmjene i dopune;
- n) »Međunarodni biro« je Međunarodni biro Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) u Ženevi;
- o) »Ničanska klasifikacija« je međunarodni sistem za klasifikovanje roba i usluga koji se koristi za potrebe registrovanja žigova; utvrđena je Ničanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova, potpisanim u Nici 15. juna 1957. godine, u njenom revidiranom i izmijenjenom i dopunjenom obliku;
- p) »Međunarodni registar« je službena zbirka podataka o međunarodnim registracijama, koju vodi Međunarodni biro, a koja sadrži podatke čiji upis se zahtijeva ili dopušta Madridskim sporazumom, Madridskim protokolom ili Madridskim pravilnikom;
- r) »Službeno glasilo Međunarodnog biroa« je glasilo Međunarodnog biroa Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo u kojem se objavljuju relevantni podaci i obavještenja o međunarodnim registracijama žigova.

Član 4.

(Individualni, kolektivni i žig garancije)

- (1) Individualni žig je žig registrovan na ime i u korist određenog nosioca žiga, nezavisno od toga radi li se o fizičkom ili pravnom licu.
- (2) Kolektivni žig služi razlikovanju robe, odnosno usluga članova pravnog lica koje je nosilac kolektivnog žiga od iste ili slične robe, odnosno usluga drugog fizičkog ili pravnog lica.
- (3) Korisnik kolektivnog žiga ima pravo da koristi taj žig samo na način predviđen općim aktom o kolektivnom žigu.
- (4) Žig garancije je žig koji je kao takav opisan u prijavi žiga i koji je prikladan za razlikovanje proizvoda ili usluga koje je odobrio nosilac žiga u odnosu na materijal, način

proizvodnje proizvoda ili pružanja usluga, kvaliteta, ispravnost ili druge karakteristike, osim oznake geografskog porijekla, od proizvoda i usluga koji nisu označeni na taj način.

- (5) Svako fizičko ili pravno lice (uključujući institucije, organe vlasti i organ koji podliježu javnom pravu), može podnijeti prijavu za priznanje žiga garancije, pod uvjetom da ne obavlja djelatnost koja uključuje nabavljanje robe ili usluga one vrste koju odobrava kao nosilac žiga garancije.
- (6) Nosilac žiga garancije nije ovlašten za samostalnu upotrebu žiga garancije, već mora dopustiti korištenje žiga garancije svakoj osobi za robu ili uslugu koje imaju zajedničke karakteristike pod uvjetima propisanim općim aktom o žigu garancije.

Član 5.

(Šta se ne smatra žigom)

U smislu ovog zakona, žigom se ne smatraju pečat, štambilj i službeni znaci za obilježavanje dragocjenih metala, mjera i slično.

Član 6.

(Znaci koji se mogu zaštititi žigom)

- (1) Žigom se može zaštititi znak koji je prikladan za razlikovanje iste ili slične robe ili usluga u privrednom prometu i koji se može grafički prikazati u registru, na način koji omogućava nadležnim tijelima i javnosti da odrede tačan i jasan predmet zaštite koju žig pruža nosiocu žiga.
- (2) Znak se može sastojati od bilo kakvih znakova, posebno od riječi, uključujući lična imena, crteža, slova, brojeva, slika, oblika proizvoda ili njihovog pakovanja, rasporeda boja, trodimenzionalnih oblika ili kombinacije tih elemenata.
- (3) Prilikom ocjene je li neki znak prikladan za razlikovanje robe ili usluga u privrednom prometu, uzet će se u obzir sve okolnosti, a posebno vrijeme i obim njegove dotadašnje upotrebe u BiH.
- (4) Priroda robe, odnosno usluga koje se obilježavaju žigom, sama po sebi ne može biti smetnja za priznanje žiga.

Član 7.

(Nacionalni tretman)

- (1) Nosilac registrovanog žiga ili podnosilac prijave za priznanje žiga može biti domaće ili strano fizičko ili pravno lice pod uvjetima propisanim ovim zakonom.
- (2) Strana fizička i pravna lica u pogledu zaštite znaka žigom u BiH uživaju ista prava kao i domaća fizička i pravna lica, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora ili konvencija kojima je pristupila ili ih je ratificirala BiH (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz načela uzajamnosti.
- (3) Postojanje uzajamnosti dokazuje lice koje se na uzajamnost poziva.

Član 8.

(Apsolutni razlozi za odbijanje prijave žiga)

- (1) Žigom se ne može zaštititi znak:
 - a) koji je protivan javnom poretku ili moralu,
 - b) koji ne ispunjava uvjete iz člana 6. st. (1) i (2) ovog zakona,
 - c) koji po svom ukupnom izgledu nije prikladan za razlikovanje robe, odnosno usluga u privrednom prometu, za onu robu ili usluge za koje je podnesena prijava žiga,
 - d) koji se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji u prometu služe za označavanje vrste, kvaliteta, količine, namjene, vrijednosti, geografskog porijekla proizvoda, vremena ili načina proizvodnje robe ili pružanja usluga, ili za označavanje nekih drugih obilježja robe ili usluga,
 - e) koji se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji su postali uobičajeni u svakodnevnom govoru ili stručnom govoru, ili u dobroj vjeri i ustaljenoj trgovačkoj praksi, za označavanje određene vrste robe ili usluge,
 - f) koji je isključivo oblik određen vrstom proizvoda ili oblik proizvoda potreban za postizanje određenog tehničkog rezultata, ili oblik koji proizvodu daje bitnu vrijednost,
 - g) koji svojim izgledom ili sadržajem može obmanuti javnost, posebno u odnosu na geografsko porijeklo, vrstu, kvalitet ili neko drugo obilježje robe ili usluge,
 - h) koji sadrži zvanične znakove za kontrolu ili garanciju kvaliteta ili ih podražava,
 - i) koji sadrži državni ili drugi javni grb, zastavu ili amblem, naziv ili skraćenicu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, kao i njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa te zemlje ili organizacije,
 - j) koji sadrži naziv ili skraćenicu, grb, amblem, zastavu ili drugi službeni znak BiH ili njenih entiteta, kantona, Distrikta, ili ih podražava, osim uz odobrenje nadležnog organa,
 - k) koji predstavlja ili podražava nacionalni, religijski simbol, dobro od općeg kulturnog značaja ili velike simboličke vrijednosti,
 - l) koji je znak za vino i koji sadrži ili se sastoji od geografske oznake koja služi za označavanje vina ili koji je znak za jako alkoholno piće, koji sadrži ili se sastoji od

- geografske oznake koja služi za označavanje jakih alkoholnih pića, u odnosu na vina ili jaka alkoholna pića koja nisu tog geografskog porijekla,
- m) koji je isključivo ime porijekla međunarodno registrovano da važi za teritoriju BiH.

- (2) Znak iz stava (1) tač. c), d) i e) ovog člana može se zaštititi žigom ako podnosilac prijave dokaže da je ozbiljnim korištenjem znak postao prikladan za razlikovanje u prometu robe, odnosno usluga na koje se odnosi.

Član 9.

(Relativni razlozi za odbijanje prijave žiga)

- (1) Na osnovu podnesenog prigovora, žigom se neće zaštititi znak:
- a) koji je istovjetan ranijem zaštićenom znaku za istu vrstu robe, odnosno usluga,
 - b) koji je istovjetan ranije zaštićenom znaku drugog lica za sličnu robu, odnosno usluge, ili sličan ranije zaštićenom znaku drugog lica za istu ili sličnu vrstu robe, odnosno usluga, ako postoji vjerovatnoća da zbog te istovjetnosti, odnosno sličnosti nastane zabuna u prometu, što uključuje i vjerovatnoću dovodenjem u vezu s ranije zaštićenim znakom,
 - c) koji je isti ili sličan za istu ili sličnu vrstu robe, odnosno usluga, ranijem znaku drugog lica koji je poznat u BiH, u smislu člana 6. bis Pariske konvencije o zaštiti industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: općepoznati znak),
 - d) koji, u skladu s članom 16. stavom 3. TRIPS-a (Ugovor o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva), bez obzira na robu, odnosno usluge na koje se odnosi, predstavlja reprodukciju, imitaciju ili transliteraciju ranije zaštićenog znaka drugog lica, ili njegovog bitnog dijela, koji je kod učesnika u prometu u BiH nesumnjivo poznat kao znak visoke reputacije (u daljnjem tekstu: čuveni žig), kojim svoju robu, odnosno usluge obilježava drugo lice, ako bi se korištenjem takvog znaka nelojalno izvlačila korist iz stečene reputacije čuvenog žiga ili bi se štetilo njegovom distinktivnom karakteru, odnosno reputaciji,
 - e) koji svojim izgledom ili sadržajem vrijeđa starije autorsko pravo ili geografsku oznaku ili ranije zaštićeni industrijski dizajn,
 - f) čije bi korištenje vrijeđalo pravo na lično ime poznate osobe ili lik bilo koje osobe, ako su nastali prije datuma prijave žiga ili priznatog prava prvenstva zatraženog u prijavi žiga,
 - g) koji je podnesen suprotno načelu dobre vjere, savjesnosti i poštenja,
 - h) koji je istovjetan ili sličan nazivu ranije registrovanog privrednog subjekta, ako se odnosi na robu ili usluge koji su predmet djelatnosti tog privrednog subjekta, osim ako je podnosilac prijave za priznanje žiga u trenutku podnošenja prijave imao privredni subjekt s istovjetnim ili sličnim nazivom,
 - i) za koji je podnio prijavu trgovački zastupnik ili predstavnik nosioca žiga bez njegova odobrenja, osim ako ne opravda svoj postupak.
- (2) Zaštićenim znakom iz stava (1) tač. a), b) i d) ovog člana smatra se znak koji je zaštićen žigom za teritoriju BiH, a zaštićenim znakom iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana smatra se i znak koji je predmet prijave za priznanje žiga za teritoriju BiH, pod uvjetom da žig po toj prijavi bude priznat.

Član 10.

(Utvrđivanje poznatosti znaka)

- (1) Pri utvrđivanju je li znak iz člana 9. stava (1) tačke c) ovog zakona nesumnjivo općepoznati znak, odnosno je li znak iz člana 9. stava (1) tačke d) ovog zakona čuveni žig, uzima se u obzir upoznatost relevantnog dijela javnosti sa znakom, uključujući i poznavanje do kojeg je došlo promocijom znaka.
- (2) Relevantnim dijelom javnosti smatraju se stvarni i potencijalni korisnici robe, odnosno usluga koje se obilježavaju tim znakom, kao i osoba uključenih u distributerske tokove te robe, odnosno usluga.

Član 11.

(Zaštita ličnog imena poznate osobe ili lika bilo koje osobe)

- (1) Lik, lično ime, nadimak ili pseudonim poznate osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak te osobe.
- (2) Znak koji sadrži lik neke osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak te osobe, a lik umrle osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak bračnog druga i djece umrlog, ako njih nema, uz pristanak roditelja, a ako nema roditelja, uz pristanak drugih nasljednika ako oporukom nije drugačije određeno.
- (3) Za zaštitu znaka koji sadrži lik, lično ime, nadimak ili pseudonim historijske ili druge umrle poznate ličnosti potrebna je i dozvola nadležnog organa.

Član 12.

(Nadležnost za postupak zaštite žiga)

- (1) Poslove koji se odnose na postupak registracije žiga u upravnom postupku propisanom ovim zakonom obavlja Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut).
- (2) Ako nije drugačije propisano ovim zakonom, u postupku pred Institutom primjenjivat će se odredbe Zakona o upravnom postupku.
- (3) Protiv odluka Instituta može se pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana od dana prijema odluke.

Član 13.

(Registri)

- (1) Institut u elektronskoj formi vodi Registar prijava za priznanje žiga (u daljnjem tekstu: Registar prijava), Registar žigova i Registar zastupnika za zaštitu žigova (u daljnjem tekstu: Registar zastupnika).
- (2) Registri iz stava (1) ovog člana objedinjeni su u Jedinstveni sistem registara industrijskog vlasništva BiH u elektronskoj formi.
- (3) Sadržaj registara iz stava (1) ovog člana propisat će se posebnim propisom za provođenje ovog zakona koji donosi direktor Instituta (u daljnjem tekstu: provedbeni propis).
- (4) Registri iz stava (1) ovog člana smatraju se javnim knjigama i zainteresovane osobe mogu izvršiti uvid bez plaćanja posebnih taksi, odnosno naknade troškova.
- (5) Na pisani zahtjev zainteresovane osobe i uz plaćanje propisane takse i naknade troškova, Institut će izdati izvode i spise iz nacionalnog registra žigova i međunarodne baze registrovanih žigova koji imaju djelovanje na teritoriji BiH.

Član 14.

(Osnovni podaci za registar)

- (1) Podaci o podnosiocu zahtjeva za priznanje žiga, nosiocu žiga, podnosiocu zahtjeva ili prijedloga, sticatelju prava ili licence, založnom dužniku i založnom povjeriocu i ovlaštenom zastupniku su: lično ime i adresa fizičkog lica, odnosno poslovno ime i sjedište pravnog lica.
- (2) Podaci koji se odnose na unose u registar žigova, uključujući lične podatke, obrađuju se u svrhu:
 - a) upravljanja prijavama i/ili registracijama u postupcima koji su u nadležnosti Instituta,
 - b) vođenje javnog registra radi uvida i informisanja organa javne vlasti i privrednih subjekata, radi omogućavanja ostvarivanja prava koja su im data ovim zakonom i obavještanja o postojanju ranijih prava koja pripadaju trećim licima,
 - c) izrade izvještaja i statističkih podataka koji omogućavaju da Institut optimizira svoje operacije i poboljša funkcionisanje sistema.
- (3) Svi podaci, uključujući lične podatke, koji se odnose na unose u registar žigova, smatraju se podacima od javnog interesa i može im pristupiti bilo koja treća strana.

- (4) Radi pravne sigurnosti unosi u registru vode se na neodređeno vrijeme.

Član 15.

(Zastupanje)

- (1) Fizička i pravna lica koja se bave zastupanjem u postupku zaštite žigova pred Institutom moraju biti upisana u Registar zastupnika iz člana 13. stava (1) ovog zakona.
- (2) Strano fizičko ili pravno lice u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik upisan u Registar zastupnika, a domaće pravno i fizičko lice može pred Institutom istupati i samostalno.
- (3) U Registar zastupnika upisuju se fizička i pravna lica koja ispunjavaju uvjete utvrđene posebnim propisom.

Član 16.

(Pružanje informacija)

- (1) Institut će svakoj osobi, na njen pisani zahtjev, omogućiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na žig.
- (2) Sadržaj i način uvida iz stava (1) ovog člana uredit će se provedbenim propisom.
- (3) Usluge pretraživanja prijavljenih i registrovanih žigova za strane osobe obavljaju se posredstvom zastupnika iz člana 15. stava (2) ovog zakona, a domaće osobe usluge pretraživanja mogu zahtijevati i samostalno.
- (4) Kada u postupcima pred Institutom stranka dostavi dokaze koji sadrže poslovne tajne i povjerljive informacije i tako ih označi, Institut može na zahtjev stranke poduzeti potrebne mjere radi zaštite poslovnih tajni i povjerljivih informacija:
- a) odrediti da se dokumenti koji sadrže te informacije ne mogu umnožavati, već se može izvršiti uvid u Institutu u te dokumente,
 - b) izuzeti od davanja na uvid dokumente koji sadrže te informacije, osim ako je uvid u te dijelove spisa opravdan zbog pretežućih legitimnih interesa stranke koja traži uvid.

Član 17.

(Takse i naknade u postupku sticanja i održavanja žiga i pružanja informacijskih usluga)

- (1) Za sve radnje u postupku sticanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka žiga i za pružanje informacijskih usluga plaćaju se takse saglasno važećim propisima kojima se uređuju administrativne takse (u daljnjem tekstu: takse) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, na prijedlog direktora Instituta.
- (2) Dokaz o plaćenju taksi i troškovima postupka iz stava (1) ovog člana dostavlja se Institutu na način utvrđen provedbenim propisima.
- (3) Ako podnosilac u ostavljenom roku ne izvrši uplatu taksi i posebnih troškova postupka za radnje iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana nadležni organ će donijeti zaključak o obustavi postupka.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZAŠTITE

Član 18.

(Pokretanje postupka za priznanje žiga)

- (1) Postupak za priznanje žiga pokreće se prijavom za priznanje žiga (u daljnjem tekstu: prijava) koja se podnosi Institutu.
- (2) Prijava mora sadržavati zahtjev za priznanje samo jednog žiga koji se odnosi na jednu ili više vrsta robe, odnosno usluga.
- (3) Bitni dijelovi prijave su:
 - a) zahtjev za priznanje žiga,
 - b) znak koji podnosilac prijave želi zaštititi žigom,
 - c) popis robe, odnosno usluga na koje se znak odnosi, na jednom od jezika u službenoj upotrebi u BiH, koji mora biti sastavljen prema Međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga utvrđenoj Ničanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova.
- (4) Sadržaj zahtjeva za priznanje žiga, način prezentacije i broj primjeraka pojedinih bitnih

dijelova prijave, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz prijavu, uređuju se provedbenim propisom.

Član 19.

Označavanje i klasifikacija robe i usluga

- (1) Roba i usluge iz prijave za registraciju žiga moraju biti razvrstane u klase u skladu sa sistemom Ničanske klasifikacije koji važi u trenutku podnošenja prijave.
- (2) Podnosilac prijave mora jasno i precizno imenovati robu i usluge za koje je podnesena prijava u mjeri koja omogućava određenje obima zaštite.
- (3) Smatrat će se da opći nazivi robe, odnosno usluga, uključujući one koji su navedeni u naslovima klasa Ničanske klasifikacije, uključuju samo onu robu, odnosno usluge koji su jasno obuhvaćeni njihovim doslovnim značenjem.
- (4) Roba i usluge koji nisu jasno obuhvaćeni doslovnim značenjem općeg naziva ili naziva uključenog u naslove klasa Ničanske klasifikacije ne smatraju se obuhvaćenim prijavom za priznanje žiga.
- (5) Ako podnosilac prijave zahtijeva registraciju za više od jedne klase, podnosilac prijave će grupisati robu, odnosno usluge prema klasama Ničanske klasifikacije, tako što će svakoj grupi prethoditi broj klase kojoj ta grupa roba, odnosno usluga pripada, predstavljenih prema redoslijedu klasa.
- (6) Roba i usluge se ne smatraju međusobno sličnim samo zbog toga što pripadaju istoj klasi Ničanske klasifikacije.
- (7) Roba i usluge se ne smatraju međusobno različitim samo zbog toga što pripadaju različitim klasama Ničanske klasifikacije.
- (8) Ako popis roba ili usluga sadrži izraze koji su nejasni ili neprecizni, Institut će odbiti prijavu u odnosu na te oznake ili izraze ako podnosilac prijave ne dostavi prihvatljiv popis roba i usluga.

Član 20.

(Prijava za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije)

- (1) Prijavu kolektivnog žiga mogu podnijeti udruženja proizvođača, pružalaca usluga ili trgovaca koji, u skladu sa zakonom koji se na njih primjenjuje, mogu u svoje ime

ostvarivati prava i preuzimati obaveze bilo koje vrste, sklapati ugovore ili poduzimati druge pravne radnje, tužiti i biti tuženi, kao i pravna lica na koja se primjenjuje javno pravo.

- (2) Osim dijelova prijave iz člana 18. stava (3) ovog zakona, uz prijavu za priznanje kolektivnog žiga prilaže se opći akt o kolektivnom žigu, a uz prijavu za priznanje žiga garancije opći akt o žigu garancije.
- (3) Opći akt o kolektivnom žigu mora sadržavati: podatke o podnosiocu prijave, odnosno osobi ovlaštenoj da ga predstavlja; odredbe o izgledu znaka i robi, odnosno uslugama na koje se znak odnosi; odredbe o tome ko ima pravo na korištenje kolektivnog žiga i pod kojim uvjetima; odredbe o pravima i obavezama korisnika kolektivnog žiga u slučaju povrede žiga i odredbe o mjerama i posljedicama u slučaju nepridržavanja odredbi općeg akta.
- (4) Odredbe koje regulišu upotrebu kolektivnog žiga moraju sadržavati popis ovlaštenih osoba za korištenje tog žiga, uvjete članstva u udruženju i uvjete za korištenje žiga, uključujući sankcije za slučaj zloupotrebe zajedničkog žiga ili kršenje uvjeta navedenih u odredbama.
- (5) Odredbama koje regulišu upotrebu kolektivnog žiga iz stava (3) ovog člana mora se dozvoliti svakoj osobi čiji proizvodi ili usluge potječu iz određenog geografskog područja da postane član udruženja koje je nosilac žiga, pod uvjetom da zadovoljava druge uvjete iz pravila.
- (6) Ako odredbe ne sadrže podatke i uvjete propisane ovim članom, Institut će pozvati podnosioca prijave da otkloni utvrđene nedostatke u roku od 30 dana od dana prijema zaključka.
- (7) Opći akt o žigu garancije mora sadržavati, osim odredbi iz stava (3) ovog člana, i odredbe o zajedničkim karakteristikama robe, odnosno usluga koje se garantuju žigom garancije i odredbe o nadzoru nad korištenjem žiga garancije od njegovog nosioca.
- (8) Podnosilac prijave, odnosno nosilac kolektivnog žiga ili žiga garancije, dužan je Institutu, bez odgađanja, dostaviti svaku izmjenu općeg akta o kolektivnom žigu ili o žigu garancije. Izmjena se upisuje u registar i podaci o njoj se objavljuju ako izmijenjena pravila ispunjavaju uvjete iz stava (3) ovog člana.
- (9) Svako može pregledati opći akt o kolektivnom žigu ili o žigu garancije.

Član 21.
(Registar prijava)

U Registar prijava upisuju se podaci o bitnim dijelovima prijave iz čl. 18. i 20. ovog zakona i drugi podaci propisani provedbenim propisom.

Član 22.
(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži:
 - a) naznaku da se traži priznanje žiga,
 - b) ime i prezime, odnosno poslovno ime i adresu podnosioca prijave,
 - c) izgled znaka koji podnosilac prijave želi zaštititi i
 - d) popis robe, odnosno usluga na koje se znak odnosi.
- (2) Institut podnosiocu prijave na njegov primjerak potvrđuje prijem prijave.
- (3) Po prijemu prijave Institut ispituje sadrži li prijava dijelove iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ako prijava ne sadrži dijelove iz stava (1) ovog člana, Institut će pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana, koji se ne može produžiti, otkloni nedostatke zbog kojih prijava nije mogla biti upisana u Registar prijava.
- (5) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana ne otkloni nedostatke, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana otkloni nedostatke, Institut će zaključkom priznati kao datum podnošenja prijave onaj datum kada je podnosilac prijave otklonio uočene nedostatke.
- (7) Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u Registar prijava.

Član 23.
(Pravo prvenstva)

Podnosilac prijave ima pravo prvenstva od datuma podnošenja prijave u odnosu na sve druge osobe koje su za isti ili sličan znak kojim se obilježava ista ili slična roba, odnosno usluga kasnije podnijele prijavu.

Član 24.

(Unijsko pravo prvenstva)

- (1) Pravnom ili fizičkom licu koje je podnijelo urednu prijavu žiga s djelovanjem u nekoj zemlji članici Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO) priznat će se u BiH pravo prvenstva od datuma podnošenja te prijave, ako u BiH za isti znak i za istu robu, odnosno usluge podnese prijavu u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prijave s djelovanjem u odnosnoj zemlji.
- (2) Lice koje se poziva na pravo prvenstva iz stava (1) ovog člana mora u zahtjevu za priznanje žiga naznačiti datum podnošenja, broj prijave i zemlju za koju je prijava podnesena.
- (3) Urednom prijavom iz stava (1) ovog člana smatra se svaka prijava koja ispunjava uvjete urednosti prema nacionalnom zakonodavstvu zemlje članice Pariske unije ili WTO-a za koju je prijava podnesena, ili prema propisima međunarodne organizacije nastale na osnovu međunarodnog ugovora zaključenog između ovih zemalja, bez obzira na kasniju pravnu sudbinu te prijave.
- (4) Lice iz stava (1) ovog člana dužno je u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave u BiH dostaviti Institutu prijepis prijave iz stava (1) ovog člana, ovjeren od nadležnog organa zemlje članice Pariske unije, WTO-a, odnosno međunarodne organizacije kojoj je ta prijava podnesena, kao i ovjereni prijevod prijepisa na jednom od jezika u službenoj upotrebi u BiH.
- (5) Ako lice iz stava (1) ovog člana ne ispuni obavezu iz stava (4) ovog člana, Institut neće priznati zahtijevano pravo prvenstva, te će zaključkom utvrditi da pravo prvenstva postoji od datuma podnošenja prijave utvrđenog u skladu s članom 22. ovog zakona i nastaviti će postupak po podnesenoj prijavi.
- (6) Sadržaj zahtjeva za izdavanje uvjerenja o pravu prvenstva i sadržaj uvjerenja o pravu prvenstva koje izdaje Institut uređuju se provedbenim propisom.

Član 25.

(Izložbeno, sajamsko pravo prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave koji je upotrijebio određeni znak za obilježavanje robe, odnosno usluga, na službenoj ili službeno priznatoj međunarodnoj izložbi u BiH ili u drugoj zemlji članici Pariske unije ili WTO-a u skladu s Konvencijom o međunarodnim izložbama, može u roku od tri mjeseca od dana zatvaranja izložbe zahtijevati u prijavi pravo prvenstva od prvog dana izlaganja, odnosno dana upotrebe tog znaka na izložbi.

- (2) Osoba koja zahtijeva priznanje prava prvenstva iz stava (1) ovog člana dužna je da uz prijavu dostavi pisanu potvrdu nadležnog organa zemlje članice Pariske unije ili WTO-a u kojoj je izložba održana, da je u pitanju izložba, odnosno sajam međunarodnog karaktera, uz naznačavanje podataka o vrsti izložbe, odnosno sajma, mjestu održavanja, datumu otvaranja i zatvaranja izložbe, odnosno sajma, i prvom danu izlaganja, odnosno datumu prve upotrebe znaka čija se zaštita traži.
- (3) Uvjerenje da je izložbi, odnosno sajmu održanom u BiH zvanično priznat međunarodni karakter izdaje Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine.

Član 26.

(Višestruko pravo prvenstva)

Podnosilac prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na osnovu ranije podnesenih prijava u jednoj ili više zemalja članica Pariske unije ili WTO-a pod uvjetima iz člana 24. ovog zakona.

Član 27.

(Računanje rokova prvenstva)

- (1) Priznanjem prava prvenstva iz člana 25. ovog zakona ne produžavaju se rokovi iz člana 24. ovog zakona.
- (2) U slučaju zahtijevanja višestrukog prava prvenstva iz člana 26. ovog zakona, rokovi koji prema članu 24. ovog zakona teku od datuma prvenstva računaju se od datuma prvenstva prve prijave.

Član 28.

(Naknadna izmjena znaka u prijavi)

- (1) U prijavi se ne može naknadno bitno izmijeniti izgled znaka niti dopuniti popis robe, odnosno usluga.
- (2) Bitnom izmjenom znaka smatra se svaka izmjena svakog distinktivnog elementa znaka.
- (3) Dopunom popisa robe, odnosno usluga ne smatra se njegovo preciziranje ni sužavanje.

Član 29.

(Redoslijed ispitivanja prijava)

- (1) Prijave se ispituju prema redoslijedu određenom datumom njihovog podnošenja.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, prijava se može ispitati po hitnom postupku:
 - a) u slučaju sudskog spora ili pokrenutog inspekcijskog nadzora ili carinskog postupka,
 - b) ako je, saglasno drugim propisima, neophodno da se izvrši hitna registracija u određenom roku, uz obavezu podnošenja posebnog zahtjeva za to.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana podnosi se zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku.
- (4) Za zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku iz stava (2) tač. b) i c) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka.

Član 30.

(Ispitivanje urednosti prijave i njeno odbacivanje)

- (1) Postupak ispitivanja urednosti prijave obuhvata ispitivanje svih uvjeta propisanih ovim zakonom i provedbenim propisom.
- (2) Prijava je uredna ako sadrži bitne dijelove iz čl. 18. i 19. ovog zakona.
- (3) Ako utvrdi da prijava nije uredna, Institut će pisanim putem, uz navođenje razloga, pozvati podnosioca prijave da je uredi u roku koji ne može biti kraći od 30 dana ni duži od 60 dana.
- (4) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (3) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (5) Ako podnosilac prijave u ostavljenom roku ne uredi prijavu ili ne plati taksu i troškove postupka za njeno uređivanje, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, podnosilac prijave može podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je to saznala.

- (7) Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

Član 31.

(Odustajanje od prijave)

- (1) Podnosilac prijave može u toku cijelog postupka odustati od prijave u cjelini ili samo za neku robu, odnosno usluge.
- (2) Ako je u Registru prijava upisano određeno pravo u korist treće osobe, podnosilac prijave ne može odustati od prijave bez pisane saglasnosti osobe na čije ime je upisano to pravo.
- (3) U slučaju kada podnosilac prijave odustane od prijave u cjelini, Institut će donijeti zaključak o obustavi postupka.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana prijava prestaje važiti narednog dana od dana predaje Institutu izjave o odustajanju.
- (5) Ako je prijava objavljena u „Službenom glasniku Instituta“ (u daljnjem tekstu: službeno glasilo), odustanak od prijave ili ograničenje spiska roba ili usluga objavit će se u službenom glasilu.

Član 32.

(Razdvajanje prijave)

- (1) Prijava u kojoj je navedeno više vrsta robe, odnosno usluga (u daljnjem tekstu: prvobitna prijava) može se, na zahtjev podnosioca prijave, do upisa žiga u Registar žigova razdvojiti na dvije ili više prijave tako što će se razdvojiti popis robe, odnosno usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za razdvajanje prijave uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i njeno pravo prvenstva.
- (4) O razdvajanju prijave donosi se posebno rješenje u kojem se naznačavaju broj, odnosno brojevi novih prijava, znak iz prvobitne prijave, kao i vrste robe, odnosno usluge koje ostaju u prvobitnoj prijavi i robe, odnosno usluge koje su u izdvojenoj ili izdvojenim prijavama.
- (5) Izdvojena prijava, odnosno izdvojene prijave upisuju se u Registar prijava.

- (6) Na prijavu za priznanje kolektivnog žiga, odnosno žiga garancije, neće se primjenjivati odredbe st. (1) do (5) ovog člana.

Član 33.

(Ispitivanje apsolutnih razloga za odbijanje prijave)

Ako je prijava uredna u smislu člana 30. ovog zakona, Institut ispituje postoje li apsolutni razlozi za odbijanje prijave propisani članom 8. ovog zakona.

Član 34.

(Posebno ispitivanje općeg akta o kolektivnom žigu i žigu garancije)

- (1) Prilikom ispitivanja uvjeta za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije, Institut će posebno ispitati je li opći akt o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije u skladu s moralom ili javnim poretkom.
- (2) Ako je opći akt o kolektivnom žigu, odnosno žigu garancije suprotan moralu ili javnom poretku, u skladu s tim će se primijeniti odredbe člana 35. ovog zakona.
- (3) Prilikom ispitivanja uvjeta za priznavanje kolektivnog žiga, Institut će posebno ispitati postoji li vjerovatnoća dovođenja u zabludu učesnika u prometu u pogledu karaktera ili značenja znaka, a posebno ako postoji vjerovatnoća da će se isti shvatiti kao pojedinačni žig ili žig garancije, a ne kao kolektivni žig.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva izmjenom općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije, otkloni prepreke iz st. (1) i (2) ovog člana, prijava za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije neće biti odbijena.
- (5) Na sve izmjene općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno žigu garancije, primijenit će se st. (1) i (2) ovog člana.

Član 35.

(Odbijanje zahtjeva za priznanje žiga)

- (1) Ako utvrdi da prijava ne ispunjava uvjete iz čl. 8. i 11. ovog zakona, Institut će pisanim putem, na osnovu rezultata ispitivanja, obavijestiti podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se žig ne može priznati i pozvat će ga da se izjasni o tim razlozima u roku koji ne može biti kraći od 30 dana ni duži od 60 dana.

- (2) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut može jednom produžiti rok iz stava (1) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.
- (3) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje žiga u cijelosti ili za pojedinu vrstu robe, odnosno usluge, ako podnosilac prijave ne postupi po zahtjevu iz stava (1) ovog člana, ili ako postupi, a Institut i dalje smatra da se žig ne može priznati u cijelosti ili za pojedinu vrstu robe, odnosno usluge.
- (4) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje žiga ako podnosilac prijave ne postupi po zahtjevu Instituta iz člana 34. ovog zakona.

DIO TREĆI - PRIGOVOR

Član 36.

(Objavljivanje prijave)

- (1) Prijava koja ispunjava uvjete iz člana 30. stava (2) ovog zakona i ako nema razloga za odbijanje prijave iz člana 35. ovog zakona objavljuje se u službenom glasilu.
- (2) Podaci iz prijave koji se objavljuju uređuju se provedbenim propisom.

Član 37.

(Ispravljanje grešaka)

- (1) U slučaju kada upis u registar ili objava prijave ili registracije žiga ili rješenje Instituta sadrži očiglednu grešku do koje je došlo propustom Instituta, Institut će ispraviti grešku po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.
- (2) Pogrešan upis u registar žigova ili objave prijave žiga ili registracije žiga, ispravit će se zaključkom koji se ulaže u spis predmeta i objavljuje na službenoj stranici Instituta, a primjerak će se dostaviti stranci.
- (3) Rješenje koje sadrži greške u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju, kao i druge očigledne netačnosti u rješenju ili njegovim prijepisima, ispravit će se zaključkom.
- (4) Zaključak o ispravci greške iz stava (3) ovog člana se prilaže rješenju i čini njegov sastavni dio. Zaključak se dostavlja strankama kojima je dostavljeno rješenje.

- (5) Ispravka greške iz stava (3) ovog člana proizvodi pravni učinak od dana od kojeg proizvodi pravni učinak rješenje koje se ispravlja.
- (6) Za zahtjev za ispravku grešaka iz stava (1) ovog člana ne plaćaju se taksa i naknada troškova.
- (7) Za zahtjev za ispravku grešaka do kojih nije došlo propustom Instituta plaćaju se taksa i naknada troškova.

Član 38.

(Primjedbe trećih strana)

- (1) Nakon objavljivanja prijave, u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave svako fizičko ili pravno lice i svaka grupa ili tijelo koji predstavljaju proizvođače, pružaoce usluga, trgovce ili potrošače, može Institutu dostaviti primjedbe u pisanom obliku.
- (2) Lice iz stava (1) ovog člana nije stranka u postupku.
- (3) Primjedbe se mogu zasnivati na osnovu konkretnih razloga navedenih u članu 8. ovog zakona, zbog kojih bi prijava za registraciju žiga trebala biti odbijena u odnosu na dio ili na svu robu ili usluge iz prijave.
- (4) Institut dostavlja primjedbe iz stava (1) ovoga člana podnosiocu prijave za registraciju žiga, koji na njih može odgovoriti u roku od 30 dana od dana prijema primjedbi.
- (5) Podnošenje primjedbe ne dovodi u pitanje pravo Instituta da po službenoj dužnosti, prema potrebi, bilo kada prije registracije ponovno pokrene ispitivanje apsolutnih razloga odbijanja iz člana 8. ovog zakona.

Član 39.

(Prigovor)

- (1) Nakon objavljivanja prijave, u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave zainteresovana osoba može Institutu pisanim putem podnijeti prigovor u kojem se obrazlaže zašto znak iz objavljene prijave ne ispunjava uvjete iz člana 9. ovog zakona.
- (2) Zainteresovana osoba iz stava (1) ovog člana je:
 - a) nosilac ranijeg zaštićenog znaka u slučaju iz člana 9. stava (1) tač. a), b), d) i i) ovog zakona,

- b) nosilac ranijeg prava u slučaju iz člana 9. stava (1) tačke c) ovog zakona,
 - c) nosilac nekog od prava iz člana 9. stava (1) tačke e) ovog zakona,
 - d) osoba koja bi imala pravo podnijeti prijavu u slučaju iz člana 9. stava (1) tačke g) ovog zakona,
 - e) osoba iz člana 9. stava (1) tačke f) kao i osobe i nadležna tijela iz člana 11. ovog zakona,
 - f) nosilac ranije zaštićenog znaka ili sticatelj isključive licence na tom znaku,
 - g) privredni subjekt upisan u sudski ili drugi odgovarajući registar prije dana podnošenja prijave.
- (3) Rok za podnošenje prigovora iz stava (1) ovog člana ne može se ni iz kojeg razloga produžiti, niti se nakon isteka navedenog roka mogu podnijeti bilo kakve dopune prigovora, uključujući i dostavljanje dodatnih dokaza kojima se prigovor opravdava.
- (4) Ako je na datum objavljivanja prijave protiv koje se prigovor podnosi u toku postupak po prigovoru na prijavu žiga koja je osnov za prigovor ili za postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga, odnosno međunarodnog registrovanja, ili postupak za prestanak žiga zbog nekorištenja, a prigovor se zasniva na žigu protiv kojeg je pokrenut neki od navedenih postupaka, Institut će zastati s postupkom po prigovoru do pravosnažnosti odluke iz ranije pokrenutog postupka.
- (5) Zainteresovana osoba iz stava (1) ovog člana u postupku po prigovoru ima status stranke.
- (6) Institut odlučuje u granicama zahtjeva navedenih u prigovoru.

Član 40.

(Sadržaj prigovora)

- (1) Prigovor mora sadržavati naročito:
- a) ime i prezime, odnosno naziv podnosioca prigovora i njegovu adresu, odnosno poslovno sjedište,
 - b) detaljno obrazložene sve razloge i dokaze na kojima podnosilac prigovora zasniva prigovor i kojima dokazuje status zainteresovane osobe iz člana 39. ovog zakona,
 - c) sve objavljene podatke o prijavi protiv koje se prigovor podnosi, uključujući i broj prijave, ime i prezime i adresu, odnosno naziv i poslovno sjedište podnosioca prijave i izgled prijavljenog znaka s popisom vrste robe i usluga,
 - d) urednu punomoć, ako se prigovor podnosi posredstvom zastupnika.
- (2) Podaci i prilozi koje sadrži prigovor propisuju se Pravilnikom.

Član 41.

(Postupak po prigovoru)

- (1) Institut nakon prijema prigovora ispituje je li prigovor u svemu podnesen u skladu s čl. 39. i 40. ovog zakona te sadrži li priloge i podatke propisane Pravilnikom.
- (2) Ako prigovor nije uredan u smislu stava (1) ovog člana, Institut će pozvati podnosioca prigovora da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi, u protivnom će zaključkom odbaciti prigovor. Ovaj rok se ne može produžiti.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stava (1) ovog člana, Institut će dostaviti prigovor podnosiocu prijave i pozvati ga da se o njemu pisanim putem izjasni u roku od 60 dana.
- (4) Rok iz stava (3) ovog člana ne može se produžiti, niti nakon njegovog isteka podnosilac prijave može podnijeti dopune svog odgovora na prigovor, uključujući i dodatne dokaze.
- (5) Ako se podnosilac prijave ne izjasni na prigovor u roku iz stava (3) ovog člana, Institut će rješenjem odbiti podneseni zahtjev za priznanje žiga u granicama zahtjeva iz prigovora.
- (6) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (3) ovog člana odgovori na prigovor, Institut ispituje opravdanost navoda iz prigovora, pri čemu može odrediti usmenu raspravu.
- (7) Institut može prekinuti postupak na najmanje dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješenja spora, na zajednički zahtjev podnosioca prijave za priznanje žiga i podnosioca prigovora.
- (8) Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresovanu stranku teći u cjelini iznova od dana kada joj Institut dostavi zaključak o nastavljaju postupka.
- (9) Ako je prigovor podnesen na osnovu razloga iz člana 9. stava (1) tačke g) ovog zakona, a podnosilac prijave odgovorio je na prigovor, Institut će, s obzirom na okolnosti, uputiti stranke da postojanje razloga iz člana 9. stava (1) tačke g) ovog zakona riješe kao prethodno pitanje u postupku pred nadležnim sudom.
- (10) Ako podnosilac prijave istakne da podnosilac prigovora nije koristio žig na kojem zasniva svoj prigovor, podnosilac prigovora dužan je dokazati da je u periodu od pet godina, prije objavljivanja prijave protiv koje je podnesen prigovor, koristio svoj žig na teritoriji BiH za robu i usluge za koje je prigovor podnesen ili mora dokazati da su postojali ozbiljni razlozi za nekorisćenje žiga za tu robu ili usluge pod uvjetom da je raniji žig na datum objavljivanja prijave za koju je podnesen prigovor bio registrovan najmanje pet godina.
- (11) Institut će pozvati podnosioca prigovora da odgovori na zahtjev iz stava (10) ovog člana u roku od 30 dana od dana prijema poziva.
- (12) Ako podnosilac prigovora ne dokaže upotrebu svog žiga u smislu stava (10) ovog člana, Institut će rješenjem odbiti prigovor u obimu za koji upotreba nije dokazana.

- (13) Nakon isteka roka iz stava (11) ovog člana, Institut odlučuje o utemeljenosti prigovora na osnovu raspoloživih činjenica i dokaza iz ranije dostavljene dokumentacije i izjava.
- (14) Ako se podnosilac prijave u postupku po prigovoru odrekne zaštite za robu ili usluge koje su predmet prigovora, nadležni organ će o tome obavijestiti podnosioca prigovora i pozvati ga da se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja izjasni ostaje li pri prigovoru.
- (15) Ako se podnosilac prigovora, u roku propisanom u stavu (14) ovog člana, izjasni da odustaje od prigovora, Institut će donijeti zaključak o obustavljanju postupka, u protivnom, postupak se nastavlja.
- (16) Ako tokom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prigovor prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prigovoru. Ako se prigovor zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.
- (17) Nakon provedenog postupka po prigovoru, na osnovu utvrđenih činjenica Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.

Član 42.

(Rješenje o priznanju žiga)

- (1) Ako prijava ispunjava uvjete za priznanje iz čl. (8) i (9) ovog zakona, Institut će o tome donijeti zaključak i pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana plati taksu i troškove postupka za prvih deset godina zaštite, za objavljivanje žiga i ispravu o žigu, te da Institutu dostavi dokaze o izvršenim uplatama.
- (2) Ako podnosilac prijave u ostavljenom roku ne dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da je odustao od prijave i Institut će donijeti zaključak o obustavljanju postupka.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana podnosilac prijave može, uz plaćanje takse i troškova postupka, podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je to saznala. Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.
- (4) Ako podnosilac prijave dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava (1) ovog člana, Institut će donijeti rješenje o priznanju žiga, prema usvojenom izgledu znaka i popisa roba ili usluga, kojima se određuje obim priznate zaštite žiga, objaviti žig i izdati ispravu o

žigu.

Član 43.

(Upisivanje rješenja o priznanju žiga u Registar žigova)

- (1) Rješenje o priznanju žiga s propisanim podacima upisuje se u Registar žigova.
- (2) Podaci iz rješenja o priznanju žiga koji se upisuje u Registar žigova uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Datum upisivanja rješenja o priznanju žiga u Registar žigova je datum rješenja o priznanju žiga.

Član 44.

(Objavljivanje žiga)

- (1) Registrovani žig s propisanim podacima objavljuje se u službenom glasilu.
- (2) Podaci o žigu koji se objavljuju uređuju se provedbenim propisom.

Član 45.

(Isprava o žigu)

- (1) Institut će izdati ispravu o žigu zajedno s rješenjem o priznanju žiga.
- (2) Sadržaj i izgled isprave o žigu uređuju se provedbenim propisom.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK MEĐUNARODNOG REGISTROVANJA ŽIGA

Član 46.

(Opća odredba)

Na međunarodno registrovane žigove, za koje je zaštita zatražena i za teritoriju BiH prema Madridskom sporazumu o međunarodnom registrovanju žigova (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i Protokolu koji se odnosi na Madridski sporazum (u daljnjem tekstu: Madridski protokol), primjenjuju se odredbe ovog zakona i provedbenog propisa u svim pitanjima koja nisu uređena tim ugovorima, osim ako odredbama ovog dijela zakona nije drugačije propisano.

Član 47.

(Zahtjev za međunarodno registrovanje žiga i zahtjev za upisivanje promjene u Međunarodni registar)

- (1) Nosilac žiga iz BiH, odnosno podnosilac prijave u BiH može podnijeti zahtjev za međunarodno registrovanje žiga, kao i zahtjev za upisivanje promjena u Međunarodnom registru u skladu s Madridskim sporazumom i Madridskim protokolom.
- (2) Zahtjevi iz stava (1) ovog člana podnose se putem Instituta na način kako je propisano Madridskim sporazumom, Madridskim protokolom, Zajedničkim pravilnikom Madridskog sporazuma i Madridskog protokola (u daljnjem tekstu: Madridski pravilnik), ovim zakonom i provedbenim propisom.
- (3) Za zahtjeve iz stava (1) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka Institutu, a međunarodne takse direktno Međunarodnom birou Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Međunarodni biro).

Član 48.

(Postupak za međunarodno registrovanje žiga pred Institutom)

- (1) Postupak za međunarodno registrovanje žiga pokreće se podnošenjem zahtjeva za međunarodno registrovanje žiga.
- (2) Uz zahtjev za međunarodno registrovanje žiga podnosi se:
 - a) izgled znaka,
 - b) uredno sastavljen i klasificiran popis robe ili usluga na engleskom jeziku,
 - c) punomoć, ako se zahtjev podnosi posredstvom punomoćnika,
- (3) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev, uređuju se provedbenim propisom.
- (4) Ako zahtjev za međunarodno registrovanje žiga nije uredan, Institut će pisanim putem pozvati podnosioca zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.

- (5) Na obrazloženi zahtjev podnosioca zahtjeva rok iz stava (4) ovog člana može se produžiti najviše za 60 dana.
- (6) Ako podnosilac zahtjeva u ostavljenom roku iz stava (4), odnosno stava (5) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev za međunarodno registrovanje žiga.
- (7) Ako je zahtjev za međunarodno registrovanje žiga uredan, Institut će zaključkom pozvati podnosioca zahtjeva da plati takse i troškove postupka Institutu, kao i taksu Međunarodnom birou za međunarodno registrovanje žiga i da dostavi dokaz o izvršenim uplatama.
- (8) Kada podnosilac zahtjeva za međunarodno registrovanje žiga dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava (7) ovog člana, Institut će Međunarodnom birou dostaviti zahtjev za međunarodno registrovanje žiga.
- (9) Ako podnosilac zahtjeva za međunarodno registrovanje žiga u ostavljenom roku ne dostavi dokaz o izvršenoj uplati iz stava (7) ovog člana, smatrat će se da je zahtjev povučen, o čemu će Institut donijeti zaključak.

Član 49.

(Odbijanje zaštite međunarodno registrovanog žiga prijavljenog za BiH)

- (1) Ako međunarodni žig prijavljen za BiH posredstvom Madridskog sporazuma ili Madridskog protokola ne ispunjava uvjete iz člana 8. ovog zakona, Institut će posredstvom Međunarodnog biroa, pisanim putem, u skladu s Madridskim sporazumom ili Madridskim protokolom, izdati privremeno odbijanje međunarodne registracije i pozvati nosioca međunarodnog žiga da se u roku od četiri mjeseca od datuma privremenog odbijanja, posredstvom domaćeg zastupnika, izjasni o navedenim razlozima zbog kojih se njegov žig ne može priznati u BiH.
- (2) U daljnjem postupku shodno se primjenjuju odredbe člana 36. ovog zakona.

Član 50.

(Prigovor na međunarodno registrovani žig prijavljen za BiH)

- (1) Za potrebe međunarodno registrovanih žigova prijavljenih za BiH, prema Madridskom sporazumu i Madridskom protokolu, objavljivanjem prijave propisane u članu 37. ovog zakona smatra se objavljivanje međunarodno registrovanog žiga u službenom glasilu o međunarodno registrovanim žigovima koje izdaje Međunarodni biro (u daljnjem tekstu: službeno glasilo Međunarodnog biroa).
- (2) Rok za podnošenje prigovora na međunarodno registrovani žig počinje teći od prvog dana

mjeseca koji slijedi nakon mjeseca naznačenog na izdanju službenog glasila Međunarodnog biroa u kojem je taj međunarodno registrovani žig objavljen.

- (3) Institut, posredstvom Međunarodnog biroa, nosiocu međunarodno registrovanog žiga dostavlja obavještenje o privremenom odbijanju na osnovu prigovora i poziva ga da imenuje domaćeg zastupnika.
- (4) Zastupnik iz stava (3) ovog člana mora u roku od četiri mjeseca od datuma obavještenja o odbijanju dostaviti Institutu punomoć o zastupanju.
- (5) Institut zastupniku iz stava (3) ovog člana dostavlja primjerak prigovora nakon podnošenja punomoći iz stava (4) ovog člana.
- (6) Ako nosilac međunarodno registrovanog žiga ne imenuje zastupnika, smatra se da je odustao od prijave.
- (7) Rok za odgovor na prigovor je 60 dana od dana prijema prigovora zastupnika.
- (8) Rokovi iz st. (4) i (6) ovog člana ne mogu se produžiti.
- (9) U daljnjem postupku shodno se primjenjuju odredbe člana 41. ovog zakona.
- (10) Za potrebe dokazivanja upotrebe žiga datumom međunarodnog registrovanja žiga smatra se datum isteka roka iz člana 5. stava (2) Madridskog sporazuma ili člana 5. stava (2) podstava a) Madridskog protokola, ili ako na taj datum postupak odobravanja zaštite ili postupak po prigovoru nije okončan, datum obavještenja o konačnoj odluci Instituta o odobravanju zaštite upućenog Međunarodnom birou.

Član 51.

(Obavještenje Međunarodnom birou)

U roku od pet godina od datuma međunarodne registracije Institut će, bez odgađanja, obavijestiti Međunarodni biro o svim činjenicama i odlukama koje utječu na valjanost prijave međunarodnog žiga ili registracije nacionalnog žiga na kojem se zasnivala međunarodna registracija.

Član 52.

(Pretvaranje - transformacija međunarodne registracije žiga u nacionalnu prijavu žiga)

- (1) Ako zahtjev nosioca međunarodne registracije žiga za pretvaranje međunarodne registracije u nacionalnu prijavu žiga ispunjava sve pretpostavke propisane Madridskim protokolom za takvo pretvaranje, a na datum ili prije datuma brisanja međunarodne registracije žiga iz međunarodnog registra takav žig uživa zaštitu za teritoriju BiH, žig će se upisati u registar žigova koji vodi Institut, pod uvjetom da su prethodno plaćene takse i troškovi postupka za postupak transformacije i takse i troškovi postupka za održavanje žiga u vrijednosti tokom desetogodišnjeg perioda te za objavu podataka o žigu.
- (2) Ako zahtjev nosioca međunarodne registracije žiga za pretvaranje međunarodne registracije u nacionalnu prijavu žiga ispunjava sve pretpostavke propisane Madridskim protokolom za takvo pretvaranje, a na datum ili prije datuma brisanja međunarodne registracije žiga iz međunarodnog registra, u toku je postupak ispitivanja uvjeta za priznanje zaštite tom žigu za teritoriju BiH, takav postupak smatrat će se sastavnim dijelom postupka nacionalne prijave žiga, koji se provodi u skladu s odredbama ovog zakona.
- (3) Kao datum nacionalne prijave žiga koja proizlazi iz zahtjeva za pretvaranje (transformaciju) međunarodne registracije žiga u nacionalnu prijavu žiga, uzima se datum međunarodne registracije ili datum naknadnog naznačenja za teritoriju BiH.

Član 53.

(Zamjena nacionalno registrovanog žiga međunarodnom registracijom)

- (1) Ako su ispunjeni uvjeti propisani Madridskim protokolom, na zahtjev nosioca nacionalne registracije žiga i ujedno nosioca identične međunarodne registracije žiga za koju je zaštita priznata za teritoriju BiH, Institut upisuje u Registar žigova odgovarajuću odluku da se nacionalno registrovani žig smatra zamijenjenim identičnom međunarodnom registracijom žiga.
- (2) Ako se zahtjevu iz stava (1) ovog člana udovolji, Institut obavještava Međunarodni biro o obavljenoj registraciji zamjene.

Član 54.

(Teritorijalno proširenje međunarodnog žiga)

- (1) Nosilac međunarodno registrovanog žiga može podnijeti zahtjev za teritorijalno proširenje međunarodnog žiga na BiH.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se odnositi na svu robu i usluge za koje je žig registrovan ili na jedan njihov dio.

- (3) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.

DIO PETI - SADRŽAJ, STICANJE I OBIM PRAVA

Član 55.

(Isključiva prava nosioca žiga)

- (1) Nosilac žiga ima pravo drugim osobama zabraniti da neovlašteno koriste:
- a) znak koji je istovjetan njegovom žigu u odnosu na robu ili usluge koje su istovjetne robi ili uslugama za koje je žig registrovan,
 - b) znak koji je istovjetan ili sličan njegovom žigu u odnosu na robe ili usluge koje su iste ili slične robi ili uslugama za koje je žig registrovan ako postoji vjerovatnoća da javnost može biti dovedena u zabludu, što uključuje vjerovatnoću dovođenja u vezu s tim znakom i žigom,
 - c) znak koji je istovjetan ili sličan njegovom žigu u odnosu na robe ili usluge koje nisu slične onima za koje je žig registrovan kada taj žig ima ugled u BiH i kada korištenje tog znaka bez opravdanog razloga nelojalno koristi distinktivni karakter ili ugled žiga ili im nanosi štetu (čuveni žig).
- (2) U smislu stava (1) ovog člana, nosilac žiga ima pravo zabraniti sljedeće:
- a) stavljanje zaštićenog znaka na robu, njeno pakovanje ili sredstva za obilježavanje robe,
 - b) nudienje robe, njeno stavljanje u promet ili njeno skladištenje u te svrhe, ili obavljanje usluga pod zaštićenim znakom,
 - c) uvoz, izvoz ili tranzit robe pod zaštićenim znakom,
 - d) korištenje zaštićenog znaka u poslovnoj dokumentaciji ili u reklamama,
 - e) upotrebu zaštićenog znaka u komparativnom oglašavanju na način koji je protivan propisima.
- (3) Prava koja proizlaze iz ovog člana imaju djelovanje prema trećim osobama od datuma upisivanja žiga u Registar žigova.

Član 56.

(Pravo zabrane pripremnih radnji povezanih s upotrebom pakovanja ili drugih sredstava)

Kada postoji rizik da bi se ambalaža, naljepnice, etikete, sigurnosna obilježja ili oznake ili obilježja ili oznake autentičnosti, ili bilo koja druga sredstva na kojima je žig istaknut, mogli upotrebljavati u vezi s robom i da bi se takvom upotrebom povrijedilo pravo nosioca registrovanog žiga, nosilac žiga ima pravo zahtijevati da se spriječi i sljedeće:

- a) isticanje znaka istovjetnog ili sličnog žigu na pakovanju, naljepnicama, etiketama, sigurnosnim obilježjima ili oznakama ili obilježjima ili oznakama autentičnosti ili na bilo kojim drugim sredstvima na kojima žig može biti istaknut;
- b) nuđenje ili stavljanje u promet, ili skladištenje u te svrhe, ili uvoz ili izvoz, pakovanja, naljepnica, etiketa, sigurnosnih obilježja ili oznaka ili obilježja ili oznaka autentičnosti ili bilo kojih drugih sredstava na kojima je žig istaknut.

Član 57.

(Reprodukcija žiga u rječniku)

Ako reprodukcija žiga u rječniku, enciklopediji ili sličnim djelima, uključujući i ona u elektronskoj formi, stvara utisak da je žig generički naziv za robu ili usluge za koje je registrovan, na zahtjev nosioca žiga izdavač djela mora osigurati, najkasnije u sljedećem izdanju, da reprodukcija žiga bude praćena naznakom da je žig registrovan (oznaka R).

Član 58.

(Iscrpljenje prava nosioca žiga)

- (1) Žig ne daje pravo njegovom nosiocu da zabrani njegovo korištenje u vezi s robom koju je nosilac žiga ili osoba koju je on ovlastio, označio žigom i stavio u promet bilo gdje u svijetu.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana neće se primijeniti u slučaju postojanja opravdanog razloga nosioca žiga da se suprotstavi daljnjem stavljanju u promet žigom označene robe, posebno ako je došlo do kvara ili druge bitne promjene stanja robe poslije njenog prvog stavljanja u promet.

Član 59.

(Ograničenje prava nosioca žiga)

- (1) Nosilac žiga ne može zabraniti drugoj osobi da pod istim ili sličnim znakom stavlja u promet svoju robu ili usluge ako taj znak predstavlja poslovno ime ili naziv te osobe koji je na savjestan način stečen prije priznatog datuma prvenstva žiga.
- (2) Nosilac žiga ne može zabraniti drugoj osobi da, u skladu s dobrim poslovnim običajima, u privrednom prometu koristi:
 - a) svoje ime ili adresu,
 - b) naznaku vrste, kvaliteta, količine, namjene, vrijednosti, geografskog porijekla, vremena proizvodnje ili drugog svojstva robe ili usluga,
 - c) žigom zaštićeni znak kad je njegovo korištenje neophodno radi naznake namjene robe ili usluge, posebno kad je riječ o rezervnim dijelovima ili priboru.

- (3) Ako je predmet zaštite kolektivnog žiga ili žiga garancije znak koji ukazuje na određeni geografski lokalitet s kojeg potječe roba ili usluga označena njime, korisnik kolektivnog žiga ili žiga garancije ne može zabraniti drugom da taj znak koristi u skladu s dobrim poslovnim običajima niti može zabraniti njegovo korištenje ovlaštenom korisniku iste ili slične registrovane oznake geografskog porijekla za istu ili sličnu vrstu robe ili usluga.
- (4) Nosilac žiga ne može zabraniti drugoj osobi da isti ili sličan znak koristi za obilježavanje robe ili usluga druge vrste, osim ako je u pitanju čuveni žig.
- (5) Nosilac registrovanog čuvenog žiga može zabraniti drugoj osobi da isti ili sličan znak koristi za obilježavanje robe, odnosno usluga koje nisu slične onima za koje je žig registrovan ako bi korištenje takvog znaka upućivalo na povezanost te robe, odnosno usluga i nosioca zaštićenog čuvenog žiga i ako postoji vjerovatnost da bi nosilac čuvenog žiga trpio štetu takvim korištenjem.

Član 60.

(Sticanje i važenje žiga)

- (1) Žig se stiče upisom u Registar žigova, a važi od datuma podnošenja prijave.
- (2) Žig traje deset godina, računajući od datuma podnošenja prijave, s tim što se uz plaćanje takse i troškova postupka njegovo važenje može produžavati neograničen broj puta.
- (3) Sadržaj zahtjeva za produženje važenja žiga uređuje se provedbenim propisom.
- (4) Zahtjev za produženje važenja žiga podnosi se najranije šest mjeseci prije isteka registracije.
- (5) Zahtjev za produženje važenja žiga može se podnijeti u dodatnom roku od šest mjeseci od isteka registracije, s tim što se takse i troškovi postupka plaćaju u dvostrukom iznosu unutar tog dodatnog roka.

Član 61.

(Obaveza korištenja žiga)

- (1) Nosilac žiga dužan je koristiti žig.
- (2) Ako se bez opravdanog razloga žig ne koristi, uz plaćanje takse i troškova postupka, u skladu s članom 79. ovog zakona, svaka zainteresovana osoba može pokrenuti postupak za prestanak tog žiga zbog nekorisćenja.

Član 62.

(Razdvajanje žiga)

- (1) Žig koji je registrovan za više vrsta robe, odnosno usluga (u daljnjem tekstu: prvobitna registracija), na zahtjev nosioca žiga, u svako doba može se razdvojiti na dva ili više registrovanih žigova, tako što će se razdvojiti popis robe ili usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za razdvajanje žiga uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Izdvojeni žig zadržava sva prava iz prvobitne registracije.
- (4) O razdvajanju žiga Institut će donijeti posebno rješenje u kojem se naznačavaju: broj prvobitne registracije, broj, odnosno brojevi novih žigova, znak iz prvobitne registracije, kao i roba, odnosno usluge koje ostaju u prvobitnoj registraciji i roba, odnosno usluge koje su u izdvojenom žigu ili izdvojenim žigovima.
- (5) Izdvojeni žig, odnosno izdvojeni žigovi upisuju se u Registar žigova i objavljuju u službenom glasilu.
- (6) Institut će izdati ispravu o izdvojenom žigu, odnosno izdvojenim žigovima, zajedno s rješenjem o priznanju tih žigova.
- (7) Na kolektivni žig, odnosno žig garancije neće se primjenjivati odredbe st. (1) do (6) ovog člana.

DIO ŠESTI - PROMJENE U PRIJAVI ILI REGISTRACIJI ŽIGA

Član 63.

(Promjena imena i/ili adrese nosioca prava)

- (1) Na zahtjev nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave, uz plaćanje takse i troškova postupka Institut će donijeti rješenje o upisivanju u odgovarajući registar promjene imena i/ili adrese nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave.
- (2) Jednim zahtjevom iz stava (1) ovog člana može se tražiti upisivanje promjene imena i/ili adrese nosioca prava koji se odnosi na više žigova, odnosno više prijava, pod uvjetom da

su registarski brojevi, odnosno brojevi prijava naznačeni u zahtjevu.

- (3) Za upisivanje promjena u skladu sa stavom (2) ovog člana za svaku zahtijevanu promjenu plaćaju se posebno taksa i troškovi postupka.
- (4) Svaku upisanu promjenu iz stava (1) ovog člana, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će objaviti u službenom glasilu.
- (5) Sadržaj zahtjeva za upisivanje promjene iz stava (1) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.

Član 64.

(Ograničenje popisa robe i usluga)

- (1) Na registrovanom žigu, odnosno podnesenoj prijavi, na zahtjev nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave, može se ograničiti popis robe, odnosno usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za upisivanje promjene iz stava (1) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Za zahtjev podnesen u skladu sa stavom (1) ovog člana plaćaju se taksa i troškovi postupka.
- (4) O zahtjevu za ograničenje spiska robe, odnosno usluga registrovanog žiga, odnosno prijave Institut će donijeti posebno rješenje.
- (5) Rješenje iz stava (4) ovog člana objavljuje se u službenom glasilu.
- (6) Institut će izdati ispravu o žigu s ograničenim popisom robe, odnosno usluga zajedno s rješenjem iz stava (4) ovog člana, kojim se ograničava popis robe, odnosno usluga.

Član 65.

(Prijenos prava)

- (1) Prijenos žiga, odnosno prava iz prijave može se izvršiti na osnovu ugovora o prijenosu prava, kao i na osnovu statusne promjene nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave, sudske ili administrativne odluke.

- (2) Žig, odnosno pravo iz prijave može se prenijeti na drugu osobu ili na druge osobe za sve ili samo neke robe ili usluge.
- (3) Prijenos žiga, odnosno prava iz prijave se može prenijeti nezavisno od bilo kakvog prijenosa pravnog lica na koje je registrovan u odnosu na neke ili u odnosu na sve proizvode ili usluge za koje je registrovan.
- (4) Prijenos vlasništva na pravnom licu uključuje i prijenos žiga, osim ako postoji sporazum u kojemu se navodi drugačije ili okolnosti koje jasno nalažu drugačije.
- (5) Prijenos prava iz stava (1) ovog člana upisuje se u odgovarajući registar Instituta na zahtjev nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave ili sticatelja prava.
- (6) Neće se odobriti upisivanje prijenosa žiga, odnosno prava iz prijave, na osnovu ugovora o prijenosu prava ako bi takav prijenos na očigledan način mogao stvoriti zabunu u prometu u pogledu vrste, kvaliteta ili geografskog porijekla robe, odnosno usluga za koje je žig registrovan, odnosno za koje je podnesena prijava za priznanje žiga, izuzev ako se sticatelj prava odrekne zaštite za one vrste robe, odnosno usluge u odnosu na koje mogućnost zabune postoji.
- (7) Neće se odobriti upisivanje prijenosa žiga, odnosno prava iz prijave koji se odnosi samo na neku robu, odnosno uslugu, u slučaju kada su vrste robe, odnosno usluge koje se prenose bitno slične robi, odnosno uslugama koje su obuhvaćene žigom, odnosno prijavom za priznanje žiga prenosiooca.
- (8) Upisivanje prijenosa prava iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar proizvodi pravno djelovanje prema trećim osobama od datuma upisivanja.
- (9) O upisivanju prijenosa prava iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar Institut će donijeti posebno rješenje.
- (10) Kolektivni žig i žig garancije ne mogu biti predmet prijenosa prava.

Član 66.

(Ugovor o prijenosu prava)

- (1) Ugovorom o prijenosu prava iz člana 65. stava (1) ovog zakona nosilac žiga, odnosno podnosilac prijave može prenijeti žig, odnosno pravo iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe, odnosno usluge.

- (2) Ugovor o prijenosu prava iz stava (1) ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i mora sadržavati naznaku ugovornih strana, broj žiga ili broj prijave i visinu naknade, ako je ugovorena, i robu i usluge za koje se žig prenosi.

Član 67.

(Licenca)

- (1) Nosilac žiga, odnosno podnosilac prijave može ugovorom o licenci ustupiti pravo korištenja žiga, odnosno prava iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe ili usluge.
- (2) Ugovor o licenci iz stava (1) ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i mora sadržavati: naznaku ugovornih strana, broj žiga ili broj prijave, vrijeme trajanja licence, robu, odnosno usluge za koje se licenca daje i obim licence.
- (3) Ugovor o licenci iz stava (1) ovog člana upisuje se u odgovarajući registar na zahtjev nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave ili sticatelja prava.
- (4) Upisivanje ugovora o licenci iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar proizvodi pravno djelovanje prema trećim osobama od datuma upisivanja.
- (5) Institut donosi rješenje o upisivanju ugovora o licenci iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar.
- (6) Kolektivni žig i žig garancije ne mogu biti predmet ugovora o licenci.
- (7) Nosilac žiga koji je ujedno i davalac licence tog žiga može se pozvati na prava koja proizlaze iz žiga, a protiv sticatelja licence koji krši neku od odredaba iz ugovora o licenci u odnosu na njeno trajanje, oblik obuhvaćen registracijom u kojem se žig može koristiti, obim robe, odnosno usluga za koje je data licenca, područje na kojem se žig može isticati ili kvalitet proizvedene robe, odnosno usluga koje pruža korisnik licence.

Član 68.

(Objavljivanje prijenosa prava i licence)

Institut će u službenom glasilu objaviti da je prijenos prava i/ili licenca iz čl. 66. i 67. ovog zakona upisan u odgovarajući registar.

Član 69.

(Zalog)

- (1) Žig, odnosno pravo iz prijave može biti predmet ugovora o zalogu, i to za sve ili samo za neke vrste robe ili usluge.
- (2) Ugovor o zalogu iz stava (1) ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i mora sadržavati: dan zaključenja, ime i prezime ili poslovno ime, prebivalište ili boravište, odnosno sjedište ugovornih strana, kao i dužnika ako su to različite osobe, registarski broj žiga, odnosno broj prijave za priznanje žiga i podatke o potraživanju koje se osigurava založnim pravom.
- (3) Povjericilac stiče založno pravo upisom u odgovarajući registar Instituta.
- (4) Ugovor o zalogu iz stava (1) ovog člana upisuje se u odgovarajući registar, uz plaćanje takse i troškova postupka, na zahtjev nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave ili založnog povjerioca.
- (5) Institut donosi rješenje o upisivanju ugovora o zalogu iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar.
- (6) Kolektivni žig i žig garancije ne mogu biti predmet ugovora o zalogu.

Član 70.

(Postupak za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga)

- (1) Postupak za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga u odgovarajući registar Instituta pokreće se pisanim zahtjevom.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosi se:
 - a) dokaz o pravnom osnovu upisa koji se traži,
 - b) punomoć, ako se postupak za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga pokreće posredstvom punomoćnika.
- (3) Jednim zahtjevom iz stava (1) ovog člana može se tražiti upisivanje prijenosa prava koji se odnosi na više žigova, odnosno više prijava, pod uvjetom da su raniji nosilac prava i novi nosilac prava isti u svakom žigu, odnosno prijavi, i da su registarski brojevi žigova, odnosno brojevi prijava naznačeni u zahtjevu.
- (4) Jednim zahtjevom iz stava (1) ovog člana može se tražiti upisivanje licence, i zaloga koji se odnose na više žigova, odnosno više prijava, pod uvjetom da su nosilac prava i sticatelj licence, odnosno zaloga isti u svakom žigu, odnosno prijavi, i da su registarski brojevi žigova, odnosno brojevi prijava naznačeni u zahtjevu.

- (5) Za zahtjeve iz st. (3) i (4) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka za svaki žig ili prijavu koji su naznačeni u zahtjevu.
- (6) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev uređuju se provedbenim propisom.

Član 71.

(Urednost zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga)

- (1) Zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga je uredan ako sadrži podatke iz člana 70. stav (2) ovog zakona i druge propisane podatke.
- (2) Ako zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga nije uredan, Institut će pozvati podnosioca zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.
- (3) Uz obrazloženje podnosioca zahtjeva i plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva u roku iz stava (2) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev.

Član 72.

(Ispitivanje pravnog osnova zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga)

- (1) Ako je zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga uredan, u smislu člana 71. stava (1) ovog zakona, Institut će ispitati ispunjava li pravni osnov na kojem se taj zahtjev zasniva zakonom propisane uvjete za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga.
- (2) Ako pravni osnov na kojem se zasniva zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, Institut će pozvati podnosioca zahtjeva da se u roku od 30 dana od dana prijema poziva izjasni o razlozima zbog kojih se upisivanje ne može izvršiti.
- (3) Uz obrazloženje podnosioca zahtjeva i plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (4) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga ako se

podnosilac zahtjeva u roku iz stava (2) ovog člana ne izjasni o razlozima zbog kojih se upisivanje ne može odobriti, ili ako se izjasni, a Institut i dalje smatra da se upisivanje ne može odobriti.

- (5) Na sva pitanja koja se odnose na prijenos prava, licencu i zalog, a koja nisu regulisana ovim zakonom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o stvarnim pravima.

DIO SEDMI - PRESTANAK PRAVA

Član 73.

(Prestanak žiga)

- (1) Žig prestaje istekom roka od deset godina, za koji su plaćeni taksa i troškovi postupka, ako se njegovo važenje ne produži.
- (2) Žig prestaje i prije isteka roka iz stava (1) ovog člana:
 - a) ako se nosilac žiga odrekne svog prava - narednog dana od dana predaje Institutu izjave o odricanju,
 - b) na osnovu sudske odluke, odnosno odluke Instituta, u slučajevima predviđenim ovim zakonom - danom određenim tom odlukom,
 - c) ako je prestalo pravno lice, odnosno ako je umrlo fizičko lice koje je nosilac žiga - danom prestanka, odnosno smrti, osim ako je žig prešao na pravne sljedbenike tog lica.
- (3) Kolektivni žig i žig garancije prestaju važiti i ako Institut tokom ispitivanja izmjena općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije, utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti predviđeni članom 34. stavom (1) ovog zakona.
- (4) U slučajevima iz stava (2) tač. a) i c) i stava (3) ovog člana Institut će donijeti posebno rješenje.

Član 74.

(Pravo trećeg lica)

- (1) Ako je u Registru žigova upisano određeno pravo u korist trećeg lica, nosilac žiga ne može se odreći žiga bez pisane saglasnosti osobe na čije je ime upisano to pravo.
- (2) Ako nosilac žiga u određenom roku ne plati propisanu taksu i troškove postupka, a u Registru žigova je upisano pravo u korist trećeg lica, Institut će to lice obavijestiti da nisu

plaćeni taksa i troškovi postupka i da ih može platiti u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja i time održati važenje žiga.

DIO OSMI - PROGlašAVANJE RJEŠENJA O PRIZNANJU ŽIGA NIŠTAVIM

Član 75.

(Uvjeti za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju žiga može se proglasiti ništavim u cjelini ili samo za neku vrstu robe ili uslugu ako se utvrdi da u vrijeme registracije žiga nisu bili ispunjeni uvjeti za priznanje žiga predviđeni ovim zakonom.
- (2) Rješenje o priznanju kolektivnog žiga ili žiga garancije može se proglasiti ništavim i ako se utvrdi da opći akt o kolektivnom žigu ili opći akt o žigu garancije, odnosno njihove izmjene, nisu ispunjavali, odnosno ne ispunjavaju uvjete iz člana 34. stava (1) ovog zakona.

Član 76.

(Prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju žiga može se proglasiti ništavim po službenoj dužnosti ili po prijedlogu zainteresovane osobe za sve vrijeme trajanja žiga.
- (2) Prijedlog za proglašavanje ništavim može se podnijeti po osnovu jednog ili više ranijih prava.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim na osnovu člana 9. stava (1) ovog zakona može podnijeti samo nosilac starijeg prava ili osoba koju on ovlasti, osim ako je tokom pet uzastopnih godina prije podnošenja prijedloga znao za korištenje kasnijeg žiga čiji je nosilac bio savjestan i nije se protivio korištenju kasnijeg žiga.
- (4) Ako je izjavljen prigovor na podnesenu prijavu žiga iz razloga propisanih u članu 9. stavu (1) ovog zakona pa je rješenje o odbijanju prigovora pravosnažno, prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga ista osoba ne može podnijeti iz istih razloga koji su navedeni u odbijenom prigovoru, osim ako podnosilac prijedloga ne dostavi nove dokaze koji bi sami ili u vezi s već upotrijebljenim dokazima mogli dovesti do drugačijeg rješenja u postupku po prigovoru.

- (5) Rješenje o priznanju žiga ne može se proglasiti ništavim na osnovu člana 9. stava (1) tač. a), b), c) i d) ovog zakona ako raniji žig, bez opravdanog razloga, nije korišten u BiH za obilježavanje robe ili usluga na koje se odnosi u periodu od pet godina prije podnošenja prijedloga za proglašavanje ništavim, izuzev ako je podnosilac prijave kasnijeg žiga bio nesavjestan.
- (6) Institut odlučuje u granicama zahtjeva navedenih u prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (7) Uz prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga podnose se odgovarajući dokazi.

Član 77.

(Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim pokreće se pisanim prijedlogom za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (2) Sadržaj prijedloga iz stava (1) ovog člana, kao i prilozi uz prijedlog, uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim je uredan ako sadrži propisane podatke.
- (4) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim nije uredan, Institut će pozvati podnosioca prijedloga da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.
- (5) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijedloga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (4) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (6) Ako podnosilac prijedloga u roku iz stava (4) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti prijedlog.
- (7) Uredan prijedlog Institut će dostaviti nosiocu žiga i pozvati ga da u roku od 30 dana od dana prijema poziva dostavi svoj odgovor.
- (8) Na obrazloženi zahtjev nosioca žiga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (7) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.

- (9) Ako nosilac žiga u ostavljenom roku ne odgovori na prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim, Institut će proglasiti žig ništavim za onu vrstu robe ili usluge za koje je to u prijedlogu zahtijevano.
- (10) Ako to ocijeni neophodnim, Institut može odrediti usmenu raspravu povodom podnesenog prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (11) Ako je prijedlog za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim podnesen iz razloga iz člana 9. stava (1) tačke g) ovog zakona, a nosilac žiga je odgovorio na prijedlog, Institut će, s obzirom na okolnosti, uputiti stranke da postojanje razloga iz člana 9. stava (1) tačke g) ovog zakona, riješe kao prethodno pitanje u postupku pred nadležnim sudom.
- (12) Institut može prekinuti postupak na najmanje dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješenja spora, na zajednički zahtjev nosioca prava na žig i podnosioca prijedloga.
- (13) Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći, počinju za zainteresovanu stranku teći u cjelini iznova od dana kada joj Institut dostavi zaključak o nastavljaju postupka.
- (14) Ako je na datum podnošenja prijedloga za proglašenje žiga ništavim na osnovu ranijeg žiga u toku postupak povodom zahtjeva za prestanak ili prijedloga za proglašenje toga ranijeg žiga ništavim ili neki drugi postupak, Institut će prekinuti postupak povodom prijedloga za proglašenje žiga ništavim do pravosnažnog rješenja iz ranije pokrenutih postupaka.
- (15) Ako tokom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prijedlog za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim. Ako se prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.
- (16) Poslije provedenog postupka po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim, Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.
- (17) Podatke o proglašavanju rješenja o priznanju žiga ništavim, koje je pravosnažno u upravnom postupku, Institut će objaviti u službenom glasilu.

DIO DEVETI - POSEBNI SLUČAJEVI PRESTANKA ŽIGA

Član 78.

(Prestanak žiga zbog nekorisćenja)

- (1) Na zahtjev zainteresovane osobe, Institut će donijeti rješenje o prestanku žiga u cjelini ili samo za neke vrste robe ili uslugu ako nosilac žiga ili osoba koju je on ovlastio, bez opravdanog razloga, nije na tržištu BiH ozbiljno koristila žig za obilježavanje robe, odnosno usluga na koje se taj žig odnosi, u neprekidnom periodu od pet godina.
- (2) Zahtjev za prestanak žiga zbog nekorištenja ne može se podnijeti prije isteka roka od pet godina od datuma okončanja postupka registracije.
- (3) U postupku po zahtjevu za prestanak žiga zbog nekorištenja žiga, nosilac žiga ili osoba koju je on ovlastio dužni su dokazati da su žig koristili tokom perioda od pet godina koje su prethodile datumu podnošenja zahtjeva za prestanak žiga zbog nekorištenja.
- (4) Korištenjem žiga, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se i korištenje znaka zaštićenog žigom u obliku koji se razlikuje u elementima koji ne mijenjaju distinktivni karakter znaka, kao i korištenje zaštićenog znaka na robi ili pakovanju robe namijenjene isključivo izvozu.
- (5) Opravdanim razlogom za nekorištenje žiga iz stava (1) ovog člana smatrat će se okolnost koja je nastala nezavisno od volje nosioca žiga, a koja predstavlja smetnju za korištenje žiga, kao što su odluka državnog organa, zabrana uvoza ili izvoza ili druga zabrana koja se odnosi na robu ili usluge za koje je priznata zaštita žigom.
- (6) Korištenje žiga, uz saglasnost nosioca žiga ili korištenje žiga od osobe ovlaštene da koristi kolektivni žig ili žig garancije, smatra se korištenjem od nosioca žiga.
- (7) Korištenjem žiga ne smatra se reklamiranje zaštićenog znaka bez mogućnosti nabavke robe, odnosno korištenja usluge za koju je znak zaštićen.
- (8) Institut neće donijeti rješenje o prestanku žiga zbog nekorištenja ako je korištenje žiga počelo ili je nastavljeno poslije isteka neprekidnog perioda od pet godina u kojem žig nije korišten, a prije podnošenja zahtjeva za prestanak žiga zbog nekorištenja, osim ako je do započinjanja ili nastavljanja korištenja žiga došlo nakon što je nosilac prava saznao da će biti podnesen zahtjev za prestanak njegovog žiga i ako je korištenje započeto ili nastavljeno u periodu od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za prestanak žiga.

Član 79.

(Dodatni razlozi za prestanak kolektivnog žiga i žiga garancije)

- (1) Kolektivni žig i žig garancije prestaju važiti u sljedećim slučajevima:
 - a) ako nosilac ne poduzme razumne mjere da spriječi upotrebu žiga na način koji nije u skladu s uvjetima korištenja iz općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o žigu

- garancije, uključujući sve izmjene i dopune općeg akta upisanog u Registar žigova;
- b) ako korisnik kolektivnog žiga, odnosno o žiga garancije, koristi predmetni žig dovodeći učesnike u promet u zabludu na način utvrđen članom 34. stavom (2) ovog zakona;
 - c) ako izmjena općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije, ne sadrži elemente iz člana 20. ovog zakona, osim ako je nosilac žiga naknadnim izmjenama uskladi s tim članom.
- (2) Izmjene i dopune općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno žigu garancije proizvode djelovanje od datuma unosa podataka o ovim promjenama u Registar žigova.

Član 80.

(Određivanje datuma prestanka žiga zbog nekorištenja)

U slučaju iz člana 78. ovog zakona, žig prestaje važiti na datum podnošenja zahtjeva za prestanak žiga zbog nekorištenja ili ako se na zahtjev jedne od stranaka utvrdi neki raniji datum na koji se pojavio neki od razloga za prestanak žiga.

Član 81.

(Prestanak žiga u drugim slučajevima)

- (1) Institut će, na zahtjev zainteresovane osobe, donijeti rješenje o prestanku žiga u cjelini ili samo za neku vrstu robe ili uslugu i u sljedećim slučajevima:
 - a) ako je znak zaštićen žigom, zbog činjenja ili nečinjenja nosioca žiga ili njegovog pravnog sljedbenika, postao generičan naziv robe, odnosno usluge za koju je registrovan,
 - b) ako znak zaštićen žigom, zbog načina na koji ga nosilac žiga ili njegov pravni sljedbenik koristi, može u prometu izazvati zabunu o geografskom porijeklu, vrsti, kvalitetu ili drugim svojstvima robe, odnosno usluge,
 - c) ako je znak zaštićen žigom postao protivan moralu ili javnom poretku.
- (2) Pravo na korištenje kolektivnog žiga i žiga garancije može prestati i ako se kolektivni žig i žig garancije upotrebljavaju protivno općem aktu o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije.
- (3) U slučaju iz st. (1) i (2) ovog člana žig prestaje važiti narednog dana od dana pravosnažnosti rješenja o prestanku žiga.

Član 82.

(Postupak po zahtjevu za prestanak žiga)

- (1) Postupak za prestanak žiga iz razloga predviđenih u čl. 78. i 81. ovog zakona pokreće se pisanim zahtjevom.
- (2) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana, kao i prilozi uz zahtjev, uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Zahtjev za prestanak žiga je uredan ako sadrži propisane podatke.
- (4) Ako je zahtjev za prestanak žiga podnesen prije isteka perioda od pet godina od datuma registracije osporavanog žiga ili ako nije podnesen zbog razloga navedenih u čl. 78. i 81. ovog zakona, Institut će zahtjev odbaciti.
- (5) Ako zahtjev za prestanak žiga nije uredan, Institut će pozvati podnosioca zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.
- (6) Na obrazloženi zahtjev podnosioca zahtjeva za prestanak žiga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (4) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.
- (7) Ako podnositelj zahtjeva za prestanak žiga u roku iz stava (4) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev.
- (8) Institut će uredan zahtjev dostaviti nosiocu žiga i pozvati ga da u roku od 30 dana od dana prijema poziva dostavi svoj odgovor.
- (9) Na obrazloženi zahtjev nosioca žiga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (8) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.
- (10) Ako nosilac žiga u ostavljenom roku ne odgovori na zahtjev za prestanak žiga, Institut će donijeti rješenje o prestanku žiga za onu vrstu robe ili usluge za koje je to u podnesenom zahtjevu traženo.
- (11) Ako to ocijeni neophodnim, Institut može odrediti usmenu raspravu povodom podnesenog zahtjeva za prestanak žiga.
- (12) Poslije provedenog postupka po zahtjevu za prestanak žiga, Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.
- (13) Rješenje o prestanku žiga koje je pravosnažno u upravnom postupku Institut će objaviti u službenom glasilu.

Član 83.

(Djelovanje na pravosnažnu sudsku odluku)

Proglašavanje ništavim žiga i prestanak žiga nemaju djelovanje na sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava koje su u momentu donošenja tog rješenja bile pravosnažne, kao i na zaključene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni, pod uvjetom da je tužilac, odnosno nosilac žiga bio savjestan.

DIO DESETI - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 84.

(Osobe ovlaštene da traže zaštitu prava)

- (1) U slučaju povrede prava, tužbu, pored nosioca prava, odnosno osobe koju on ovlasti, može podnijeti i nosilac isključive licence u onoj mjeri u kojoj je stekao pravo na iskorištavanje žiga na osnovu pravnog posla ili zakona.
- (2) Sticatelj neisključive licence može pokrenuti postupak zbog povrede žiga samo uz saglasnost nosioca žiga.
- (3) Sticatelj isključive licence ili korisnik kolektivnog žiga, odnosno žiga garancije u cilju naknade štete koju je pretrpio, ima se pravo umiješati u postupak zbog povrede prava koji je pokrenuo nosilac žiga.
- (4) Ako je žig registrovan na ime trgovačkoga zastupnika ili predstavnika nosioca žiga bez odobrenja nosioca žiga, nosilac ima pravo:
 - a) zabraniti upotrebu toga žiga od zastupnika ili predstavnika;
 - b) zahtijevati da se žig prenese na njega.

Član 85.

(Tužbeni zahtjevi)

- (1) U slučaju povrede žiga ili prava iz prijave žiga, ako žig bude priznat, tužilac može tužbom zahtijevati:
 - a) utvrđivanje povrede prava,
 - b) zabranu daljnjeg vršenja učinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili uzdržavanjem od radnji koje to pravo povređuju,

- c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava,
 - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba,
 - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova,
 - f) uništenje predmeta kojima je izvršena povreda prava,
 - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se upotrebljavaju za činjenje povreda i koja su vlasništvo povredioca,
 - h) prepuštanje predmeta povrede nosioca prava uz naknadu troškova proizvodnje,
 - i) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka,
 - j) objavljivanje presude o trošku tuženog.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stava (1) tač. c), d), e), f), g) i h) ovog člana sud je dužan uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, naročito srazmjer između težine učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštene osobe za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (3) U postupku protiv osoba čije su usluge bile upotrijebljene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da povreda prava postoji.
- (4) Ako pri uvozu proizvoda kojima se vrijeđa žig pošiljalac djeluje u trgovačkom prometu, bez obzira na to radi li se o robi namijenjenoj za komercijalne svrhe ili za ličnu upotrebu primaoca, nosilac žiga ima pravo tužbom protiv deklaranta i/ili primaoca robe zahtijevati utvrđenje povrede žiga kako bi se proizvodi mogli uništiti pod carinskim nadzorom.
- (5) Postupak po tužbi iz stava (1) ovog člana je hitan.

Član 86.

(Povreda žiga)

- (1) Povredom žiga ili prava iz prijave, ako žig bude naknadno priznat, smatra se svako neovlašteno korištenje zaštićenog znaka u smislu člana 55. ovog zakona.
- (2) Povredom iz stava (1) ovog člana smatraju se i podražavanje, transkripcija i transliteracija zaštićenog znaka.
- (3) Povredom iz stava (1) ovog člana smatra se i dodavanje znaku riječi „tip“, „način“, „po postupku“ i sl.

Član 87.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona važe opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Osoba koja povrijedi žig dužna je platiti nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete, ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonito korištenje žiga.

Član 88.

(Penal)

- (1) Ako je povreda žiga učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac žiga može od osobe koja je žig povrijedila tražiti naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene licencne naknade koju bi primio za korištenje žiga.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivnje povredioca, iznos ugovorene ili uobičajene licencne naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.

Član 89.

(Aktivna legitimacija za tužbu)

- (1) Tužbu zbog povrede žiga, odnosno prava iz prijave mogu podnijeti nosilac žiga, podnosilac prijave, sticatelj isključive licence, korisnik kolektivnog žiga uz saglasnost nosioca, a kolektivnog žiga i korisnik žiga garancije uz saglasnost nosioca žiga garancije.
- (2) Postupak po tužbi zbog povrede prava iz prijave sud će prekinuti do konačne odluke Instituta o podnesenoj prijavi.
- (3) Ako je pred Institutom, odnosno sudom pokrenut postupak iz čl. 76. ili 81. ovog zakona, sud koji postupi po tužbi iz člana 78. ovog zakona dužan je prekinuti postupak do konačne odluke Instituta ili suda.

Član 90.

(Rok za podnošenje tužbe)

Tužba zbog povrede žiga, odnosno povrede prava iz prijave, može se podnijeti u roku od tri godine od dana kada je tužilac saznao za povredu i počinioca, a najkasnije u roku od pet godina od dana kad je povreda prvi put učinjena.

Član 91.

(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona ako predlagač učini vjerovatnim da je:
 - a) nosilac prava iz ovog zakona i
 - b) njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nosilac prava mora učiniti vjerovatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
 - b) da je privremena mjera potrebna radi sprečavanja nastanka štete koju će biti kasnije teško popraviti ili
 - c) da pretpostavljeni povredilac, donošenjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala kao neopravdana, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez donošenja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.
- (3) Nosilac prava koji predlaže da se donese privremena mjera bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uvjeta iz st. (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovatnim da bi bilo kakvo odgađanje donošenja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti.
- (4) U slučaju donošenja privremene mjere prema odredbama stava (3) ovog člana, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti suprotnoj strani odmah poslije njenog provođenja.
- (5) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovatnim da će predložena privremena mjera prouzročiti pretpostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu.
- (6) Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (7) Sud može za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, odrediti bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
 - a) da se pretpostavljenom povrediocu zabrane radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona,
 - b) da se oduzmu, uklone iz prometa i pohrane predmeti povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni, odnosno upotrebljavaju se za činjenje povreda.

- (8) Na prijedlog osobe koja učini vjerovatnim da je njeno pravo povrijeđeno ili da će biti povrijeđeno i koja učini vjerovatnim postojanje okolnosti koje bi osujetile ili znatno otežale naknadu štete u slučaju povrede prava, sud može, pored privremenih mjera iz stava (1) ovog člana odrediti i privremene mjere:
- a) zapljenu pokretne i nepokretne imovine osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere;
 - b) zabrane isplate novčanih sredstava s računa osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere.
- (9) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjere.
- (10) Rok iz stava (8) ovog člana ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana, od dana dostavljanja rješenja predlagaču, u zavisnosti od toga koji rok istječe kasnije.
- (11) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od 30 dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (12) Postupak u vezi s donošenjem privremene mjere je hitan.

Član 92.

(Osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač pruži sudu razumne dokaze o tome da:
- a) je nosilac prava iz ovog zakona,
 - b) je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede,
 - c) će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži da se donese rješenje o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane, dužan je, osim uvjeta iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili da se kasnije neće moći izvesti.
- (3) U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama stava (2) ovog člana, sud će rješenje o osiguranju dostaviti suprotnoj strani odmah poslije izvođenja dokaza.
- (4) Sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti da se izvede bilo koji dokaz, a naročito:
- a) uviđaj prostorija, poslovne, bankarske i finansijske dokumentacije, inventara, baza

- podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari,
 - b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede,
 - c) pregled i predaju dokumenata,
 - d) određivanje i saslušanje vještaka,
 - e) saslušanje svjedoka.
- (5) Osiguranje dokaza može se tražiti i poslije pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno radi pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima, ili za vrijeme takvog postupka.
- (6) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o parničnom postupku, a koje se odnose na privremene mjere, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (7) Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (8) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, suprotna strana ima pravo tražiti:
- a) vraćanje oduzetih predmeta,
 - b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija,
 - c) naknadu štete.
- (9) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne strane.

Član 93.

(Dužnost obavještanja)

- (1) Sud može u toku parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka naložiti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Sud može naložiti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i osobe koje u obimu komercijalne djelatnosti:
- a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovog zakona, ili
 - b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona, ili
 - c) daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja poduzeta u obimu komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje posredne ili neposredne ekonomske koristi.

- (4) Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.
- (5) Sud može naložiti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavu (2) ovog člana označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili davanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (6) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu naročito obuhvatati:
 - a) ime, adresu, odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo,
 - b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za odnosnu robu i usluge.

Član 94.

(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod suprotne strane, ta strana dužna je na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankarsku, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod kontrolom suprotne strane, ako se radi o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (4) Sud mora poslije izvođenja dokaza, u skladu sa stavom (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotstavljenе stranke.

Član 95.

(Sredstvo osiguranja za suprotstavljenu stranku)

Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za određenje privremene mjere ili osiguranja dokaza, sud može odrediti odgovarajući novčani iznos kao sredstvo osiguranja u slučaju neosnovanosti zahtjeva, na teret podnosioca zahtjeva.

Član 96.

(Žig kao predmet izvršenja)

- (1) Žig može biti predmet izvršenja.
- (2) Na postupak izvršenja, shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe pravnih propisa u BiH.
- (3) Na zahtjev jedne od stranaka ili nadležnog organa koji provodi izvršni postupak, upisuje se u registar da je protiv žiga pokrenuto izvršenje na osnovu dokaza o pokrenutom postupku izvršenja nad žigom.
- (4) Institut vrši upis, briše ili mijenja podatke o izvršenju na zahtjev jedne od stranaka ili nadležnog organa koji provodi postupak izvršenja.

Član 97.

(Osporavanje žiga)

- (1) Ako je prijava podnesena suprotno načelu savjesnosti i poštenja, ili je znak registrovan na osnovu takve prijave, odnosno na osnovu prijave kojom je povrijeđena zakonska ili ugovorna obaveza, osoba čiji je pravni interes time povrijeđen može tražiti da je sud proglasi za podnosioca prijave ili nosioca prava.
- (2) Ako se sudskom odlukom usvoji tužbeni zahtjev iz stava (1) ovog člana, Institut će po prijemu presude, ili na zahtjev tužioca, upisati tužioca u odgovarajući registar Instituta kao podnosioca prijave, ili nosioca žiga, i podatke o tome objaviti u službenom glasilu.

Član 98.

(Osporavanje općepoznatog znaka iz člana 6. bis Pariske konvencije)

- (1) Fizičko ili pravno lice koje u prometu koristi znak za obilježavanje robe, odnosno usluga, a za koji je drugo lice podnijelo prijavu ili ga registrovala na svoje ime za obilježavanje iste ili slične robe, odnosno usluga, može tražiti da ga sud proglasi za podnosioca prijave,

odnosno nosioca prava, ako dokaže da je taj znak bio općepoznat u smislu člana 6. bis Pariske konvencije o zaštiti industrijskog vlasništva za obilježavanje njegove robe, odnosno usluga prije nego što je tuženi podnio prijavu.

- (2) Ako tuženi dokaže da je isti ili sličan znak koristio u prometu za obilježavanje iste ili slične robe, odnosno usluga, isto koliko i tužilac, ili duže od njega, sud će odbiti tužbeni zahtjev iz stava (1) ovog člana.
- (3) Tužba iz stava (1) ovog člana ne može se podnijeti nakon isteka roka od pet godina od dana upisivanja žiga u Registar žigova.
- (4) Ako se sudskom odlukom usvoji tužbeni zahtjev iz stava (1) ovog člana, Institut će, po prijemu presude, ili na zahtjev tužioca, upisati tužioca u odgovarajući registar kao podnosioca prijave, ili kao nosioca žiga, i podatke o tome objaviti u službenom glasilu.

Član 99.

(Pribavljeno pravo treće osobe na osporenom žigu)

Pravo koje je treća osoba pribavila od ranijeg podnosioca prijave, odnosno nosioca žiga iz čl. 95. i 98. ovog zakona, prestaje danom upisa novog podnosioca prijave, odnosno nosioca žiga, u odgovarajući registar Instituta.

DIO JEDANAESTI - CARINSKE MJERE

Član 100.

(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, tranzita ili izvoza robe proizvedene u suprotnosti s odredbama ovog zakona, može kod nadležnog carinskog organa (u daljnjem tekstu: carinski organ) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora sadržavati naročito:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako se ne radi o istoj osobi,
 - b) detaljan opis robe, koji omogućava njenu identifikaciju,
 - c) dokaze o tome da je podnosilac zahtjeva, odnosno osoba koju je on ovlastio nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom,

- d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno,
 - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnosilac, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o sredstvu transporta, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.,
 - f) period u kojem će carinsk organ postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Carinski organ može prije donošenja odluke, kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava da položi osiguranje za troškove pohranjivanja i prijevoza robe, kao i za naknadu štete, koji bi u vezi s robom mogli nastati carinskom organu, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, on o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.

Član 101.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava pri provođenju carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog organa, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se njenom uvozniku.
- (3) U odluci iz stava (2) ovog člana određuje se da se vlasnik robe, odnosno osoba koja je ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja, može izjasniti o tome radi li se o krivotvorenoj robi, odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona.
- (4) Ako carinski organ ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe koja je ovlaštena da raspolaže robom u roku iz stava (3) ovog člana, on može, na zahtjev i o trošku nosioca prava, privremeno zadržanu robu oduzeti i uništiti.
- (5) Ako vlasnik robe ili osoba koja je ovlaštena da raspolaže robom, u roku iz stava (3) ovog člana, podnese izjavu da se ne radi o krivotvorenoj robi, odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona, nosilac prava može u roku od deset radnih dana od prijema obavještenja o takvoj izjavi podnijeti tužbu zbog povrede prava.
- (6) Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinski organ može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe iz stava (5) ovog člana, koji ne može biti duži od deset radnih dana.

- (7) Nositelj prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja izvršiti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka.
- (8) Pravo da izvrši pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.
- (9) Nositelj odobrenja dužan je odmah obavijestiti nadležnu carinsku službu koja je odobrila zahtjev o sljedećem:
 - a) da pravo intelektualnog vlasništva obuhvaćeno zahtjevom više nije na snazi;
 - b) da nositelj odobrenja više nema pravo podnijeti zahtjev iz drugih razloga;
 - c) o izmjenama podataka iz člana 6. stava (3) ovog zakona.
- (10) Ako nositelj prava ne podnese tužbu iz stava (5) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu, odnosno promet.
- (11) Ako nositelj prava pokrene sudski postupak, carinski organ donijet će odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.

Član 102.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava pri provođenju carinskog postupka u vezi s uvozom, tranzitom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinski organ.
- (2) Carinski organ pisanim putem obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članu 93. ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nositelj prava podnese zahtjev, u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog organa.
- (4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz člana 100. ovog zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana.
- (5) Nositelj prava mora u roku iz stava (4) ovog člana provesti radnje iz člana 101. stava (7) ovog zakona.
- (6) Odredbe čl. 101. i 102. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz, tranzit ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili

iznose kao dio ličnog prtljaga ili šalju u malim pošiljkama.

Član 103.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način ostali carinski propisi.
- (2) Bliže propise o provođenju carinskih mjera iz ovog dijela Zakona donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje BiH.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

DIO DVANAESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 104.

(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost koji na način iz člana 86. ovog zakona povrijedi žig ili pravo iz prijave.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorna osoba u pravnom licu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizičko lice.
- (4) Predmeti koji su nastali izvršenjem prekršaja iz stava (1) ovog člana oduzet će se i uništiti, a predmeti, odnosno uređaji namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje tih prekršaja će se oduzeti.
- (5) Prekršajni postupak na osnovu odredbi ovog člana je hitan.

Član 105.

(Zaštitna mjera)

- (1) Pravnom licu i poduzetniku koji učine prekršaje iz člana 104. stava (1) ovog zakona u obavljanju djelatnosti može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeda žig, u trajanju do jedne godine, ako je učinjeni prekršaj naročito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.
- (2) Pravnom licu i poduzetniku koji učine prekršaj iz člana 104. stava (1) ovog zakona u povratu izreći će se zaštitna mjera zabrane djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeda žig u trajanju od najmanje jedne godine.

Član 106.

(Inspeksijska kontrola u vezi s prekršajima)

- (1) Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, sankcionisanim u članu 104. ovog zakona, vrši inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.
- (2) Inspeksijski postupak je hitan.

DIO TRINAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 107.

(Žigovi priznati do početka primjene ovog zakona)

Žigovi koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar žigova koji vodi Institut, ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.

Član 108.

(Postupci u toku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o žigu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10).
- (2) Upravni postupci započeti po odredbama Zakona o žigu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) u kojima je Institut kao tijelo prvog stepena donio rješenje do dana početka

primjene ovog zakona, dovršit će se po odredbama tog zakona i propisa donesenih na osnovu tog zakona.

- (3) Komisija za žalbe u području prava industrijskog vlasništva osnovana i imenovana na osnovu Zakona o žigu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) nastavlja s radom u skladu s odredbama tog zakona i propisa donesenih na osnovu tog zakona dok svi upravni postupci iz stava (2) ovog člana ne budu pravosnažno riješeni, nakon čega prestaje s radom.
- (4) U slučaju da zbog razrješenja predsjednika ili članova Komisije za žalbe iz stava (3) ovoga člana ne bude moguće odrediti Komisiju za žalbe koja odlučuje o žalbi, izuzetno se može provesti postupak izbora i imenovanja predsjednika ili potrebnog broja članova u skladu s odredbama Zakona o žigu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10), za potrebe rješavanja predmeta iz stava (2) ovog člana.

Član 109.

(Provedbeni propis)

Direktor Instituta do dana određenog za primjenu ovoga zakona donijet će provedbeni propis kojim se pobliže uređuju pitanja pobrojana u ovom zakonu.

Član 110.

(Propisi o taksama i troškovima postupka)

Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju taksa i naknade troškova u postupku sticanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovoga zakona, dva mjeseca od njegova stupanja na snagu.

Član 111.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početkom primjene ovog zakona prestaju važiti Zakon o žigu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) i Pravilnik o postupku za priznanje žiga („Službeni glasnik BiH“, broj 105/10 i 91/16).

Član 112.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi sa žigovima, kojima je pristupila BiH, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 113.

(Jedinstvena primjena odredaba o ukidanju Komisije za žalbe u Zakonu o patentu, Zakonu o industrijskom dizajnu, Zakonu o oznakama geografskog porijekla i Zakonu o zaštiti topografije integrisanog kola)

U skladu s odredbom člana 12. stava (3) te člana 109. st. (2), (3) i (4) ovoga zakona Komisija za žalbe prestaje s radom.

Član 114.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjuje se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

Broj _____/24
_____ 2024. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNOPRAVNI I ZAKONSKI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

- ***Ustav Bosne i Hercegovine***

Ustavni osnov za donošenje Zakona o žigu je sadržan u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna donijeti zakone koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva, ili za vršenje funkcija Skupštine predviđenih Ustavom, te članu III 1.a) Ustava Bosne i Hercegovine, kojim je regulisano da su institucije Bosne i Hercegovine nadležne za vanjsku politiku.

- ***Zakon o vanjskotrgovinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH”, br. 7/98 i 35/04)***

Članom 30. stavom (2) Zakona je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva u vezi s vanjskom trgovinom u nadležnosti institucija BiH. Pod terminom „aspekti prava intelektualnog vlasništva u vezi s vanjskom trgovinom” podrazumijeva se osiguranje adekvatnih standarda i principa u vezi s raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualnog vlasništva u vezi s vanjskom trgovinom, te efikasnih i odgovarajućih sredstava za provođenje prava intelektualnog vlasništva u skladu s obavezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je BiH jedna od strana.

- ***Zakon o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 43/04)***

Članom 1. Zakona je utvrđeno da se osniva Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kao samostalna državna upravna organizacija, te da se uređuju njegov položaj, nadležnost i ovlaštenja, kao i druga pitanja značajna za organizaciju, funkcionisanje i rad Instituta.

Članom 7. stav (1) tač. aa) Zakona je utvrđeno da je Institut za intelektualno vlasništvo BiH u području zaštite industrijskog vlasništva nadležan za vođenje upravnog postupka za sticanje, održavanje, promet i prestanak prava na robni i uslužni žig, u skladu s odredbama međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma kojima je pristupila, odnosno koje je ratifikovala Bosna i Hercegovina i zakona i provedbenih propisa kojim se uređuje ova materija.

U istom članu stav (1) tačka cc) Zakona je utvrđeno da poslovi u području zaštite intelektualnog vlasništva obuhvataju i pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, sporazuma, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ostvarenje težnje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) da se što čvršće integriše u međunarodnu zajednicu (posebno zaključenje Sporazuma o pridruživanju i stabilizaciji sa Evropskom unijom, kao i postupak učlanjenja u WTO - Svjetsku trgovinsku organizaciju) ima kao formalni politički uvjet harmonizaciju domaćih propisa iz oblasti zaštite intelektualnog vlasništva s propisima Evropske unije i Sporazumom TRIPS (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva).

Rješenja predviđena Nacrtom novog zakona o žigu prvenstveno imaju za cilj otkloniti izvjesne nedostatke uočene kroz njegovo provođenje u praksi (posebno dijelu koji se odnosi na upravni postupak zaštite žiga), značajan dio izmjena Zakona o žigu nastao je kao izraz potrebe harmonizacije s propisima Evropske unije. Izmjene u dijelu kojim se uređuje građansko-pravna zaštita imaju za cilj uspostavljanje efikasnijeg sistema zaštite žiga. Novim zakonskim rješenjima stvara se osnov za efikasniju zaštitu žiga, kako nosioca prava tako i podnosioca zahtjeva u upravnom postupku pred Institutom, kao i svim drugim osobama koje imaju neposredan interes za zaštitu svojih prava i interesa (privreda, sudovi, carinski organi i dr.).

Tehnološki napredak dao je nove mogućnosti koje premašuju tradicionalni način grafičkog prikaza oznaka i otvorio mogućnosti za prijavu i registraciju nekih nestandardnih znakova koji posjeduju distinktivna obilježja i ispunjavaju osnovnu funkciju žigova - razlikovanje robe i usluga u prometu. Na taj se način omogućava registracija novih vrsta žigova koji su prikazani u elektronskom obliku i koji se dostavljaju elektronskim putem (zvučnog žiga, žiga koji se sastoji od slika u pokretu, multimedijalnog žiga i sl.). Prijavljeni žig mora biti u obliku koji je moguće unijeti u elektronski registar putem dostupne tehnologije na jasan, precizan i razumljiv način. Ovakvo rješenje je već uveliko prisutno u regulativi Evropske unije.

Predložena je novina i procesno-pravnog dijela, tako što bi odluke u upravnom postupku pred Institutom bile konačne. Protiv tih odluka ne bi se više mogla uložiti žalba u upravnom postupku, već se neposredno može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine. Kako bi se povećala pravna sigurnost i jasnije definisala prava koja proizlaze iz žiga u odnosu na njihov obim i ograničenja, eliminisani su uočeni problemi s kojima se susreću poduzeća u postupcima registracije žiga ili zaštite od povrede.

Transponiranjem Direktive 2015/2436/EU poboljšat će se pravna sigurnost poduzeća u postupcima zaštite žiga i osigurati bolja i homogenija zaštita prava industrijskog vlasništva u BiH.

Predloženi Zakon, za razliku od postojećeg propisa, sadrži detaljnije odredbe o postupku međunarodnog registrovanja žiga, o postupku upisa promjena, prijenosa, licence, zaloga, kao i odredbe o postupku koji Institut vodi po prijedlogu za proglašavanje žiga ništavim i po zahtjevu za prestanak žiga zbog nekorištenja i u posebnim slučajevima prestanka žiga.

S obzirom na obim predloženih promjena, primjerenije je usvajanje novog zakona o žigu od uvođenja izmjena i dopuna postojećeg zakona o žigu koji je donesen 2010. godine. Pored

navedenog, donošenjem novog zakona olakšat će se korištenje sistema zaštite žiga i snalaženje u propisima njegovim korisnicima, prije svega privrednicima.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH RJEŠENJA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. Utvrđuju se predmet i oblast primjene Zakona. Predlaže se brisanje ranijeg stava (2), a pojam žiga zajedno s drugim osnovnim pojmovima koji se u tekstu Zakona koriste definiše se članom 3. Stavom (2) se posebno ističe vlasnički karakter žiga, odnosno da žig kao pravo industrijskog vlasništva predstavlja samostalno imovinsko dobro i shodno tome može biti u prometu. Stavom (3) definisano je da se ovaj zakon primjenjuje i na žigove koji su međunarodno registrovani za teritoriju Bosne i Hercegovine (žigovi registrovani prema Madridskom sistemu za međunarodnu registraciju koji obuhvata dva međunarodna ugovora - Madridski sporazum i Protokolom koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova, čija je BiH članica).

Član 2. Ovim članom deklarirše se usaglašavanje pravne regulative s pravnim tekovinama (*acquis communautaire*) Evropske unije. U cilju informisanja, navode se propisi EU koji se implementiraju u pravni poredak BiH. Novim Zakonom o žigu usklađuju se propisi BiH iz područja zaštite žiga s Direktivom (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. januara 2015. o usklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima (SL L 336, 23. 12. 2015) i osigurava kontinuitet primjene Direktive 2004/48 EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30. 04. 2004), kao i Uredbe (EU) br. 608/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. juna 2013. o carinskom provođenju prava intelektualnog vlasništva, te unapređuje pravni okvir za zaštitu žigova.

Član 3. Ovim novim članom definišu se osnovni pojmovi koji se u tekstu Zakona o žigu koriste: žig, žig garancije, čuveni žig, općepoznati znak, načelo specijalnosti, registar, „Službeni glasnik Instituta“, Pariska konvencija, Pariska unija, Madridski sporazum, Madridski protokol, Madridski pravilnik, Međunarodni biro, Ničanska klasifikacija, Međunarodni registar i „Službeno glasilo Međunarodnog biroa“.

Član 4. Ovim članom definišu se individualni, kolektivni i žig garancije, uređuje se ko može biti titular prava na njima i propisuju uvjeti njihove zaštite. Izmjenom dosadašnjih odredaba st. (1), (2), (4) i (5) vrši se dodatno preciziranje definicija individualnog, kolektivnog i žiga garancije. U stavu (1) precizira se da je individualni žig koji je registrovan na ime i u korist određenog nosioca žiga, nezavisno od toga radi li se o fizičkom ili pravnom licu. Stavom (2) određuje se kolektivni žig koji služi razlikovanju robe, odnosno usluga članova pravnog lica koje je nosilac kolektivnog žiga od iste ili slične robe, odnosno usluga drugog fizičkog ili

pravnog lica. Stav (4) propisuje da je žig garancije žig koji je kao takav opisan u prijavi žiga i koji je prikladan za razlikovanje proizvoda ili usluga koje je odobrio nosilac žiga u odnosu na materijal, način proizvodnje proizvoda ili pružanja usluga, kvalitet, ispravnost ili druge karakteristike, osim oznake geografskog porijekla, od proizvoda i usluga koji nisu označeni na taj način. Izmjenama dosadašnjeg stava (5) propisuje se da svako fizičko ili pravno lice (uključujući institucije, tijela vlasti i tijela koja podliježu javnom pravu) može podnijeti prijavu za priznanje žiga garancije, pod uvjetom da ne obavlja djelatnost koja uključuje nabavljanje robe ili usluga one vrste koju odobrava kao nosilac žiga garancije. Predloženim rješenjem u novom stavu (6) uređuje se da nosilac žiga garancije nije ovlašten za samostalnu upotrebu žiga garancije, već mora dopustiti korištenje žiga garancije svakoj osobi za robu ili uslugu koje imaju zajedničke karakteristike pod uvjetima propisanim općim aktom o žigu garancije. Predložene odredbe usklađene su s Uredbom (EU) 2017/1001.

Član 5. Ovim članom uređuje se šta se ne smatra žigom (pečat, štambilj i službeni znaci za obilježavanje dragocjenih metala, mjera). Odredba ovakve sadržine bila je propisana još članom 6. Pariske konvencije, kao i u Štokholmskom aktu iste konvencije. Potreba za ovakvom odredbom u našem žigovnom pravu potiče i iz činjenice da se u kolokvijalnom govoru „žigom“ najčešće označavaju pečati, znaci za obilježavanje dragocjenih metala, pečati i sl. Nacrt zakona nastavlja s upotrebom ovog termina, te kao i u Zakonu o žigu iz 2010. godine zadržava istovjetni član i navedeni termin koristi u cijelom Zakonu.

Član 6. Ovim članom se uređuje koji se znaci mogu zaštititi žigom. U odnosu na prethodni Zakon, odredbe novog zakona usklađuju pravni okvir za zaštitu žiga s novim tehnološkim mogućnostima i sticanja žiga, kao i Direktivom 2015/2436 koja sadrži odredbu prema kojoj se mogu registrovati znaci koji se prikazuju u prikladnom obliku korištenjem raspoloživih tehnologija, a koji ne moraju nužno biti predstavljeni u vidu grafičkog prikaza. Na taj način se otvara mogućnost i za registraciju tzv. nestandardnih (nekonvencionalnih) znakova koji se mogu prikazati u elektronskom obliku, a ne samo grafičkim prikazom žiga kao što je to do sada bio slučaj. Izmjenom dosadašnje odredbe stava (1) važećeg Zakona o žigovima propisuje se da se može zaštititi znak koji je moguće grafički prikazati u registru na način koji omogućava nadležnim tijelima i javnosti da odrede tačan i jasan predmet zaštite koju žig pruža nosiocu žiga. U stavu (2) se vrši dopuna kojom se uređuje da se prijavljeni znak može sastojati od bilo kakvih znakova. Time se, shodno uporednopravnoj praksi, utvrđuje da se može pružiti zaštita znaku koji ispunjava osnovnu funkciju žiga, a to je da može služiti razlikovanju robe i/ili usluga u prometu. Predloženo rješenje je, također, u skladu s Direktivom 2015/2436.

Član 7. Ovim članom propisuje se institut nacionalnog tretmana u pogledu zaštite znaka žigom u BiH. Nacionalni tretman predstavlja nediskriminatorni status nerezidenata i primjenu istih pravila za strana i domaća fizička i pravna lica. Izmjenom odredbe u stavu (3) precizira se da postojanje uzajamnosti dokazuje osoba koja se na uzajamnost poziva. Nosioci žiga uživaju jednaka prava kada to proizlazi iz obavezujućih međunarodnih ugovora za BiH ili proizlazi iz načela uzajamnosti.

Član 8. Ovim članom uređuju se apsolutni razlozi za odbijanje prijave žiga. Navode se razlozi za odbijanje registracije žiga, koji se u postupku ispituju po službenoj dužnosti. Taksativno su navedeni razlozi zbog kojih je znak nepodoban da bude predmet zaštite žigom i treba biti odbijena njegova registracija. Izmjenom dosadašnje odredbe stava (1) tačka k), dopunjuje se tako što se propisuje da, osim što se žigom ne može zaštititi znak koji predstavlja ili podražava nacionalni, religijski simbol, ne može se registrovati ni znak koji predstavlja dobro od općeg kulturnog značaja ili je velike simboličke vrijednosti. Ova odredba propisuje se kako se registracijom znaka koji sadrži elemente koji su od općeg kulturnog značaja ili velike simboličke vrijednosti (npr. Stari most u Mostaru, Sarajevska vijećnica, Most Mehmed-paše Sokolovića i sl.) ne bi steklo monopolsko pravo. Takvi elementi dio su nacionalne, a nekada i svjetske kulturne baštine i na njima niko ne može steći monopolsko pravo.

Član 9. Ovim članom navode se relativni razlozi za odbijanje registracije žiga. Institut na osnovu podnesenog prigovora ispituje postojanje relativnih razloga za odbijanje registracije žiga, a to su razlozi koji se zasnivaju na koliziji prijavljenog znaka s ranijim registrovanim žigom ili nekim drugim pravom intelektualnog vlasništva treće osobe. Rješenja iz ovog člana proširena su novim odredbama, prije svega u cilju bližeg preciziranja apsolutnih razloga za odbijanje zaštite. U stavu (1) dodaje se tačka a) kojom se propisuje da se neće odobriti zaštita žigom za znak koji je istovjetan ranije registrovanom žigu koji se odnosi na istu robu, odnosno uslugu. U tački b) ovog člana predlaže se brisanje riječi asocijacija, zbog toga što su se u praksi često javljale nedoumice u vezi s pitanjem šta se smatra vjerovatnošću asocijacije u odnosu na ranije zaštićeni znak, dodatnim preciziranjem koje se odnosi na izmjenu riječi asocijacija s riječju vjerovatnost otklanjaju se navedene nedoumice u vezi s tumačenjem. Izmjene stavova c) i d) dodavanjem riječi ranijem (znaku) terminološke su prirode i imaju za cilj dodatno preciziranje kriterija koji se primjenjuju u postupku ispitivanja ispunjenosti uvjeta za priznanje žiga. Imajući u vidu dodavanje nove tačke a), vrši se prenumeracija dosadašnjih tački a), b), c), d), e) i f) koje postaju tačke b), c), d), e), f) i g). Predlaže se nova tačka i) prema kojoj se, na osnovu prigovora nosioca prava, žigom ne može zaštititi ni znak za koji je podnio prijavu trgovački zastupnik ili punomoćnik podnosioca na svoje lično ime, bez njegovog odobrenja, osim ako ne opravda svoj postupak. Cilj ove odredbe jeste ostvarivanje zaštitne funkcije i sprečavanje zloupotreba do kojih je dolazilo u praksi.

Član 10. Ovim članom uređuje se postupak utvrđivanja poznatosti znaka. U stavu (1) vrši se pojmovno preciziranje, izraz „općepoznati znak“ zamjenjuje se izrazom „nesumnjivo općepoznati znak“. Članom 16. (3) TRIPS sporazuma uvedeni su čuveni žigovi kao kategorija žigova koji uživaju proširenu zaštitu (i za proizvode za koje nisu registrovani). Također, širi obim zaštite predviđen je odredbama člana 6. bis Pariske konvencije za oznake koje su općepoznate na tržištu za određeni proizvod. Stavom (2) uređuje se pojam relevantnog dijela javnosti u odnosu na pojam nesumnjivo općepoznatog znaka i čuvenog žiga.

Član 11. Ovim članom uređuje se zaštita ličnog imena poznate osobe ili lika bilo koje osobe. U slučaju prijavljenih znakova koji u sebi sadrže ime osobe (lično ime, nadimak ili pseudonim) i na način se koji se može identifikovati određena osoba, taj znak može se zaštititi žigom samo

uz pristanak te osobe. Znak koji u sebi sadrži lik ili ime umrle osobe, može se zaštititi žigom samo uz pristanak roditelja, supružnika i djece umrlog. Znak koji u sebi sadrži lik ili lično ime, nadimak ili pseudonim povijesne ili druge umrle znamenite ličnosti, može se zaštititi žigom uz dozvolu nadležnog organa i pristanak supružnika i djece umrlog.

Član 12. Utvrđuje se da se registracija žiga u BiH stiče u upravnom postupku koji provodi Institut. Novinu predstavlja to da su odluke Instituta konačne i da se protiv njih može voditi upravni spor (u odnosu na rješenje iz ranijeg zakona koji je predviđao mogućnost podnošenja žalbe Komisiji za žalbe Instituta u roku od 15 dana od dana prijema odluke, a tek protiv odluke Komisije za žalbe Instituta u roku od 30 dana od dana prijema odluke mogao se pokrenuti upravni spor). U stavu (3) predlaže se rješenje koje je u skladu s načelima upravnog postupka, te je protiv odluka Instituta moguće pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana od dana prijema odluke.

Član 13. Registri prijava za priznanje žiga, Registar žigova i Registar zastupnika za zaštitu žigova su javne knjige koje sadrže podatke i isprave o prijavi žigova, registrovanim žigovima i zastupnicima za zaštitu žigova. Navedeni registri zasnovani su na načelima zakonitosti, javnosti, obaveznosti upisa, istinitosti i jedinstvenosti. Registre u elektronskoj formi vodi Institut. Svaka zainteresovana osoba, uz plaćanje propisane takse i naknade troškova, ima pravo na zahtjev za izvode i spise iz nacionalnog registra žigova i međunarodne baze registrovanih žigova koji imaju djelovanje na teritoriji BiH.

Član 14. Ovim novim članom definisani su osnovni podaci za registar i njihova upotreba. Predložene odredbe u skladu su s Uredbom (EU) 2016/679 o zaštiti fizičkih lica u odnosu na obradu podataka o ličnosti, o slobodnom kretanju takvih podataka i o stavljanju Direktive 95/46/EC izvan snage. S obzirom da u postupcima pored pravnog lica podnosioci mogu biti i fizička lica, obrada ličnih podataka (ime i prezime, adresa) je nužna za postupanje po zahtjevu koji uključuju službenu korespondenciju, a također i plaćanje administrativnih taksi i posebnih troškova postupka.

Član 15. Ovaj član je preuzet iz postojećeg zakona, njime se propisuju uvjeti za zastupanje u postupku zaštite žigova pred Institutom. Zastupnici mogu, u ime i za račun stranaka u postupku, poduzimati procesne radnje. S obzirom na složenost materije prava intelektualnog vlasništva i zbog potrebne stručnosti, stavom (2) ovog člana popisuje se da strano fizičko ili pravno lice u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik upisan u Registar zastupnika.

Član 16. Propisuju se način i uvjeti informacija koje pruža Institut. U odnosu na postojeće zakonsko rješenje, predlaže se uvođenje stava (4) kojim se određuju mjere za zaštitu poslovnih tajni i povjerljivih informacija i način uvida u dokumente koji ih sadrže.

Član 17. Ovim članom propisuju se taksa i naknade u postupku sticanja i održavanja žiga i pružanja informacijskih usluga. Administrativne takse i naknade posebnih troškova postupka, koji se plaćaju u postupcima zaštite žiga, koji se vode pred Institutom, određuju se posebnom tarifom koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Podnosilac zahtjeva dužan je dostaviti dokaz o plaćenju taksi i troškovima, a ako to ne izvrši u ostavljenom roku, smatrat će se da je odustao od zahtjeva i Institut će donijeti zaključak o obustavi postupka. Predloženim nacrtom novog Zakona o žigu unose se novi stavovi (3) i (4). Stavom (3) propisuje se da, ako podnosilac u ostavljenom roku ne izvrši uplatu taksi i naknade posebnih troškova postupka, smatrat će se da je odustao od zahtjeva. Stavom 4. predviđeno je da će nadležni organ u tom slučaju donijeti zaključak o obustavi postupka.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZAŠTITE

Član 18. Ovim članom propisuje se postupak za priznanje žiga. Bitni dijelovi prijave su zahtjev za priznanje žiga i znak koji se želi zaštititi žigom, kao i popis robe, odnosno usluga na koje se znak odnosi. Stavom (2) ovoga člana propisano je načelo jedinstva žiga: prijava se može podnijeti samo za priznanje jednog žiga. Za svaki znak koji se želi zaštititi žigom mora se podnijeti posebna prijava.

Član 19. Žig čini nerazdvojiva veza između znaka zaštićenog žigom i konkretnih proizvoda ili usluga koji se njome označavaju. Načelo specijalnosti podrazumijeva da se svaki znak zaštićen žigom odnosi samo na tačno određenu robu ili usluge za koje mu je odobrena registracija. Ničanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji robe i usluga za potrebe registrovanja žigova uspostavljen je međunarodni sistem klasifikovanja roba i usluga za potrebe registrovanja žigova. Klasifikaciju sačinjava popis 45 klasa, u okviru kojih su alfabetskim redom svrstani svi proizvodi i usluge. Ovim novim članom se regulišu pravila označavanja i klasifikacije žiga u smislu pravilnog određenja obima zaštite u odnosu na proizvode i usluge na koje se žig odnosi. Podnosilac prijave za registraciju žiga mora u prijavi za registraciju žiga eksplicitno navesti klase za koje želi registrovati prijavljeni znak i pripadajuću robu i/ili usluge na koje se prijava odnosi. Registracijom se stiče pravna zaštita samo u odnosu na robe i usluge za koje je zaštita postignuta i za određenu teritoriju.

Član 20. Ovim članom se propisuje šta sve mora sadržavati prijava kolektivnog žiga, kao i prijava žiga garancije. Na kolektivnim žigovima titular nije samo jedna osoba, nego više osoba (udruženje proizvođača, pružalaca usluga ili trgovaca). Članom 20. detaljno se propisuju minimalni sadržaj općeg akta o kolektivnom žigu i općeg akta o žigu garancije, kao i obaveze podnosioca prijave, odnosno nosioca kolektivnog žiga i žiga garancije, koje omogućavaju javnost i kontrolu općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije. Predloženim nacrtom novog Zakona o žigu unose se novi stavci (1), (4) i (5). Stavom (1) propisuje se da kolektivnu prijavu žiga mogu podnijeti udruženja proizvođača, pružalaca usluga ili trgovaca, te da mogu, u svoje ime, ostvarivati prava i preuzimati obaveze bilo koje vrste, sklapati ugovore ili poduzimati druge pravne radnje, tužiti i biti tuženi, kao i pravne osobe na koje se primjenjuje

javno pravo. Stavom (4) uređuju se odredbe koje regulišu upotrebu kolektivnog žiga i njihov sadržaj. Stav (5) propisuje da se mora dozvoliti svakoj osobi čiji proizvodi ili usluge potječu iz određenog geografskog područja da postane član udruženja koje je nosilac žiga, pod uvjetom da zadovoljava druge uvjete iz pravila. Ako odredbe ne sadrže propisane podatke i uvjete, ovim članom Institut će zaključkom pozvati podnosioca zahtjeva da otkloni utvrđene nedostatke.

Član 21. Ovim članom se propisuje koji se podaci upisuju u Registar prijava. Prijavom se inicira upravni postupak i od tog datuma računaju se određeni procesni rokovi.

Član 22. Ovim članom propisuje se da se datumom podnošenja prijave, radi utvrđivanja roka prvenstva, smatra datum podnošenja dokumentacije koja mora sadržavati elemente propisane tačkama a), b), c) i d).

Član 23. Ovim članom propisano je jedno od bazičnih načela žigovnog prava - pravo prvenstva. Podnošenjem uredne prijave žiga, podnosilac stiče pravo prvenstva zaštite žiga u odnosu na sve druge koji poslije njega eventualno podnesu prijavu za istovjetan ili sličan znak kojim se žele zaštititi iste vrste roba ili usluga. Osoba koja se poziva na međunarodno pravo prvenstva mora u zahtjevu za priznanje žiga navesti bitne podatke o prijavi na koju se poziva (datum podnošenja, broj prijave i zemlju za koju je prijava podnesena), kao i prijepis prve prijave, ovjeren od nadležnog organa zemlje članice Pariske unije, WTO-a, odnosno međunarodne organizacije kojoj je ta prijava podnesena, kao i ovjereni prijevod prijepisa na jednom od jezika u službenoj upotrebi u BiH.

Član 24. Ovim članom propisuju se neophodni uvjeti da bi se prijava žiga mogla pozvati na pravo prvenstva ranije prijave. Uvjet je da je raniju, urednu prijavu podnio isti prijavitelj u roku od šest mjeseci u jednoj od zemalja članica Pariske unije (zbog toga je i uobičajen naziv - Unijsko pravo prvenstva) ili u državi članici Svjetske trgovinske organizacije.

Član 25. U skladu s članom 4. TRIPS-a, ako je podnosilac zahtjeva za registraciju žiga izložio proizvode ili usluge označene određenim znakom na zvaničnoj ili zvanično priznatoj međunarodnoj izložbi u Bosni i Hercegovini, ili u jednoj od zemalja član Pariske unije ili WTO-a, može u roku od tri mjeseca od dana zatvaranja izložbe zahtijevati pravo prvenstva od prvoga dana izlaganja proizvoda ili pružanja usluga. Podnosilac koji zahtijeva priznanje prava prvenstva, mora uz prijavu dostaviti potvrdu izdatu od nadležnog organa države članice Pariske unije ili države članice Svjetske trgovinske organizacije, iz kojih su vidljivi podaci o vrsti izložbe, njenom mjestu i datumu, vrijeme otvaranja i zatvaranja i prvi dan izlaganja proizvoda ili usluga navedenih u izvještaju. Uvjerenje da je izložbi, odnosno sajmu koji se održava u BiH, zvanično priznat međunarodni karakter izdaje Vanjskotrgovinska komora BiH. Ove odredbe su u skladu s članom 4. TRIPS-a, kojim se uređuje pravo na tzv. sajamski prioritet.

Član 26. Ovaj član je preuzet iz postojećeg zakona, njime se propisuje mogućnost zahtjeva za višestruko pravo prvenstva, na osnovu ranije podnesenih prijava u jednoj ili više zemalja članica Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije.

Član 27. Ovaj član je preuzet iz postojećeg zakona, njime se propisuje način na koji se računaju rokovi prvenstva.

Član 28. Ovaj član je preuzet iz postojećeg zakona, njime se propisuju uvjeti i slučajevi u kojima se mogu izvršiti ispravke u prijavi. Propisana je zabrana naknadne bitne izmjene izgleda znaka kao i dopune spiska robe ili usluga.

Član 29. Ovaj član je preuzet iz postojećeg zakona, njime se propisuje redoslijed ispitivanja prijava. Redoslijed se određuje prema datumu podnošenja prijava, osim u slučaju sudskog spora, pokrenutog inspeksijskog nadzora ili carinskog postupka, tada se prijava ispituje po hitnom postupku, jer odluka o podnesenoj prijavi za priznanje žiga predstavlja prethodno pitanje, o kojem će ovisiti daljnje postupanje carinskog organa, suda i inspekcije.

Član 30. Ovim članom se propisuje postupak ispitivanja urednosti prijave. Ispitivanje urednosti prijave za registraciju žiga podrazumijeva postupak kontrole ispunjenosti formalnih zahtjeva urednosti. Ako Institut tokom ispitivanja utvrdi da prijava nije uredna, omogućeno je ispravljanje uočenih nedostataka u propisanom roku, a propisane su i pravne posljedice neotklanjanja ovih nedostataka. Predviđena je i mogućnost povrata u prijašnje stanje u slučaju odbacivanja prijave zbog formalne neurednosti. Mijenja se odredba stava (6) kojom se reguliše mogućnost povrata u prijašnje stanje uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, tako što se propisuje rok od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je to saznala. Ranijim rješenjem bio je predviđen rok od 90 dana od dana prijema zaključka o odbacivanju. Predloženim nacrtom novog Zakona o žigu unosi se novi stav (7) kojim se propisuje da se nakon isteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može tražiti povrat u prijašnje stanje.

Član 31. Ovim članom se propisuje mogućnost odustanka podnosioca od prijave žiga. Predviđeno je da podnosilac prijave za registraciju žiga može u svakom trenutku odustati od svoje prijave ili ograničiti popis roba i usluga. Novim stavom (7) navodi se da će se, kada je prijava objavljena u „Službenom glasniku Instituta“, odustanak od prijave ili ograničenje popisa roba ili usluga objaviti u „Službenom glasniku Instituta“.

Član 32. Ovaj član je preuzet iz postojećeg zakona, njime se propisuje mogućnost razdvajanja prijave. Propisana je mogućnost razdvajanja prijave na dvije ili više prijava, tako što će se razdvojiti popis robe, odnosno usluga. O razdvajanju prijave donosi se posebno rješenje koje

se upisuje u Registar prijava. Navedene odredbe se neće primjenjivati na prijave za priznanje kolektivnog žiga, odnosno žiga garancije.

Član 33. Ovaj član je preuzet iz postojećeg zakona, njime se propisuje ispitivanje apsolutnih razloga za odbijanje prijave žiga. Institut ispitivanje apsolutnih razloga obavlja po službenoj dužnosti, i to onih prijava koje su formalno uredne u smislu člana 30. ovog zakona.

Član 34. U skladu s članom 7. bis Pariske konvencije, Institut će prilikom ispitivanja uvjeta za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije posebno ispitati je li opći akt o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije, u skladu s općeprihvaćenim moralnim normama i normama javnog poretka, kao i postoji li vjerovatnoća dovođenja u zabludu učesnika u prometu u pogledu karaktera ili značenja znaka, a posebno ako postoji vjerovatnoća da će se isti shvatiti kao pojedinačni žig ili garantni žig, a ne kao kolektivni žig. Odredbe ovog člana dopunjuju se novim stavcima (3) i (4). Stavom (3) propisuje se obaveza Instituta da prilikom ispitivanja uvjeta za priznavanje kolektivnog žiga, posebno ispita postoji li vjerovatnoća dovođenja u zabludu učesnika u prometu u pogledu karaktera ili značenja znaka, a posebno ako postoji vjerovatnoća da će se isti shvatiti kao pojedinačni žig ili garantni žig, a ne kao kolektivni žig. Novim stavom (4) uređuje se da ako podnosilac zahtjeva izmjenom općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o garantnom žigu, otkloni prepreke koje su ustanovljene prilikom ispitivanja uvjeta za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije, prijava neće biti odbijena. Imajući u vidu dodavanje novih stavova (3) i (4) vrši se prenumeracija dosadašnjeg stava (3) koji postaje stav (5).

Član 35. Ovim članom uređuje se postupanje Instituta kada se u postupku ispitivanja prijave za priznanje žiga utvrdi da prijava ne ispunjava zakonom propisane uvjete. Ako se utvrdi da prijava ne ispunjava uvjete za priznanje žiga, Institut će pisano obavijestiti podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se prijava ne može uvažiti i pozvat će ga da se u propisanom roku o tim razlozima izjasni. Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, Institut može produžiti rok za njegovo izjašnjavanje. Ako se podnosilac prijave blagovremeno ne izjasni o razlozima zbog kojih se zahtjev ne može usvojiti ili ne postupi po zahtjevu Instituta, a Institut i dalje smatra da se žig ne može priznati u cijelosti ili za pojedinu vrstu robe, odnosno usluge, donosi se rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje žiga u cijelosti ili za robe i usluge za koje se može priznati. Institut će rješenjem odbiti zahtjev ako podnosilac ne postupi po zahtjevu Instituta prilikom ispitivanja uvjeta za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije.

DIO TREĆI - PRIGOVOR

Član 36. Propisuje se objavljivanje prijave u službenom glasilu, ako je ista uredna. Cilj objave prijave je da poveća transparentnost u procesu registracije žiga i omogući zainteresovanim osobama da prigovorom spriječe registraciju žiga kojim bi njihova prava bila povrijeđena. Usklađeno je s Direktivom EU i Uredbom o žigu EU.

Član 37. Ovim novim članom predlaže se propisivanje postupka za ispravljanje grešaka koje se odnose na upise u registar, objave prijave ili registracije žiga ili one sadržane u rješenjima Instituta. Institut će greške ispravljati po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke. Na zahtjev za ispravke grešaka koje su načinjene od Instituta ne plaćaju se takse i naknade troškova postupka. Institut donosi rješenje o ispravci greške, koje proizvodi pravni učinak od dana stupanja na snagu ispravljenog rješenja.

Član 38. U odnosu na važeći Zakon o žigovima, predlaže se izmjena naslova „Mišljenje zainteresovane osobe“ u „Primjedbe trećih strana“, čime se jasnije definiše sadržaj ovog člana. Na taj se način vrši njegovo pojmovno preciziranje i razgraničenje u odnosu na prethodno zakonsko rješenje. Tako se u stavu (1) umjesto „svaka zainteresovana osoba“ navodi „svako fizičko ili pravno lice i svaka grupa ili tijelo koji predstavljaju proizvođače, pružaoce usluga, trgovce ili potrošače“. Na taj se način jasnije definiše mogućnost trećih osoba na podnošenje prigovora. Dodaje se stav (3) kojim se propisuje da treće osobe primjedbu mogu podnijeti onda kada smatraju da postoje zakonom propisani apsolutni razlozi, da određeni žig ne treba biti registrovan. Stavom (4) propisuje se rok od 30 dana od dana prijema primjedbi, u kojem podnosilac prijave za registraciju žiga može odgovoriti. Prethodnim rješenjem, pored navedenog roka, bilo je navedeno da predmetni rok ne može biti kraći od 15 dana. Mijenja se stav (5) kojim se propisuje mogućnost da Institut i samoinicijativno, bilo kada, prije registracije, ponovno pokrene ispitivanje apsolutnih razloga za odbijanje žiga.

Član 39. Ovim članom uređuje se institut prigovora. Prigovor je pravno sredstvo zaštite koje se može podnijeti protiv objavljene prijave za registraciju žiga. Članom 43. Direktive 2015/2436 propisana je obavezna mogućnost postupka prigovora u okviru postupka registracije žiga. Novom tačkom b) propisuje se da prigovor može podnijeti osoba čiji je znak bio općepoznat u smislu člana 6. bis Pariske konvencije o zaštiti industrijskog vlasništva za obilježavanje njegove robe, odnosno usluga, prije nego što je tuženi podnio prijavu. Predlaže se i nova tačka e) kojom se uređuje da prigovor može podnijeti osoba čije lično ime ili lik sadrži prijavljeni znak, a kada su u pitanju povijesne ili druge umrle znamenite ličnosti, nadležni organ ili najbliži srodnici (bračni drug i djeca umrlog, ako njih nema, uz pristanak roditelja, a ako nema roditelja, uz pristanak drugih nasljednika). Tačkom g) propisuje se da prigovor može podnijeti privredni subjekt upisan u sudski ili drugi odgovarajući registar prije dana podnošenja. Zakon omogućava i podnosiocu prijave da se izjasni o podnijetom prigovoru (u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o prigovoru). Polazeći od načela dispozicije, propisuje se da će Institut odlučivati u granicama zahtjeva navedenih u prigovoru.

Član 40. Ovim članom propisan je minimalan sadržaj prigovora. U odnosu na važeći Zakon o žigu, tačkom e) određuje se da se podaci i prilozi koje sadrži prigovor propisuju Pravilnikom. Predlaže se i brisanje stava (2) kojim se određivao broj primjeraka kojim se ulaže prigovor, s obzirom na to da se navedeno uređuje podzakonskim aktima.

Član 41. Ovim članom propisuje se postupak po izjavljenom prigovoru. Prigovor na objavu žiga je dvostrano pravno sredstvo zaštite žiga u fazi prijave žiga. Predloženim Načrtom zakona detaljnije se reguliše postupak po prigovoru novim stavovima (2), (7), (10), (13), (14), (15), (16) i (17). Stav (2) propisuje da se stranci, prije donošenja zaključka o odbacivanju prigovora, pruži mogućnost da isti uredi i otkloni utvrđene nedostatke. Stavom (7) predviđeno je da Institut može zastati s postupkom na najmanje dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješenja spora, na zajednički zahtjev podnosioca prijave za priznanje žiga i podnosioca prigovora. Odredbe predloženog stava (7) su u skladu s članom 43. stav (3) Direktive 2015/2436. Stav (10) propisuje obavezu Instituta da u postupku po prigovoru podnesenom na osnovu relativnih razloga pozove podnosioca prigovora da odgovori na zahtjev u roku od 30 dana od dana prijema poziva. Stavom (13) određuje se da nakon isteka propisanog roka, Institut odlučuje o osnovanosti prigovora na osnovu raspoloživih činjenica i dokaza iz ranije dostavljene dokumentacije i izjava. Stavom (14) uređuje se da ako se podnosilac u postupku po prigovoru odrekne zaštite za robu ili usluge koje su predmet prigovora, tada će nadležni organ o tome obavijestiti podnosioca prigovora i pozvati ga da se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja izjasni ostaje li pri prigovoru. Stavom (15) predviđeno je da kada se podnosilac prigovora, u predviđenom roku, izjasni da odustaje od prigovora, Institut će donijeti zaključak o obustavljanju postupka, u protivnom, postupak se nastavlja. Stav (16) propisuje da ako tokom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prigovor prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prigovoru. A ako se prigovor zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke. Izmjenom dosadašnje odredbe stava (10) koji postaje stav (17), propisuje se obaveza Instituta da nakon provedenog postupka po prigovoru, na osnovu utvrđenih činjenica, donese odgovarajuće rješenje. Ranijim stavom bilo je predviđeno da će Institut donijeti rješenje o odbacivanju prigovora, o djelimičnom odbacivanju prigovora i djelimičnom priznanju prijave za priznavanje žiga ili o odbijanju prijave za priznavanje žiga.

Član 42. Ovim članom propisano se uređuje postupak donošenja rješenja o priznanju žiga. Propisuje se, ako ne postoje apsolutni ili relativni razlozi za odbijanje žiga, Institut će donijeti zaključak i pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana plati taksu i troškove postupka za prvih deset godina zaštite, za objavljivanje žiga i ispravu o žigu, nakon čega će žig biti upisan u registar i objavljeni podaci o žigu.

Član 43. Ovim članom propisano je upisivanje rješenja o priznanju žiga u Registar žigova. Djelovanje upisa u registar prema trećim osobama djeluje od dana upisa u registar žigova. Žig se upisuje u Registar žigova s onim datumom koji je datum rješenja o priznanju žiga, a zajedno s rješenjem o priznanju žiga izdaje se i isprava o žigu.

Član 44. Ovim članom propisuje se objavljivanje prijave u službenom glasilu, ako je ista uredna i ne postoje razlozi za njeno odbijanje.

Član 45. Institut će nosiocu žiga, nakon upisa u registar i uplate propisane naknade troškova izdavanja isprave o žigu, izdati ispravu o žigu zajedno s rješenjem o priznanju žiga. Isprava o žigu je certifikat koji se izdaje u pisanom obliku kojim se potvrđuje registracija žiga.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK MEĐUNARODNOG REGISTROVANJA ŽIGA

Član 46. U odnosu na važeći Zakon, Nacrtom se predlaže tehnička izmjena koja se odnosi na preciziranje termina koji se odnosi na Madridski protokol. Odlukom o ratifikaciji protokola koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova donijetoj 2008. godine, u tekstu odluke se koristi termin sporazum, a ne aranžman, kako stoji u važećem zakonu. Iako se u stručnoj i naučnoj literaturi termini Madridski aranžman i Madridski sporazum paralelno koriste, smatramo da je u skladu s usvojenom Odlukom Predsjedništva BiH poželjno prihvatiti navedenu terminološku izmjenu.

Član 47. U skladu s Madridskim sporazumom i Protokolom, zahtjev za međunarodnu registraciju žiga i zahtjev za upis promjene u Međunarodnom registru podnose se putem nacionalne administracije zemlje porijekla. Takse i troškovi u postupku po zahtjevu plaćaju se Institutu, a međunarodne takse za predmetne zahtjeve direktno Međunarodnom birou Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo. Shodno razlozima navedenim u obrazloženju izmjena u članu 46. i u članu 47, predlaže se izmjena termina „aranžman“ terminom „sporazum“.

Član 48. Uređuje se postupanje Instituta po zahtjevu za registraciju međunarodnog žiga. Institut ispituje urednost zahtjeva i uredan zahtjev prosljeđuje Međunarodnom birou na daljnju obradu. U odnosu na važeći Zakon o žigovima, u stavu (2) tačka b) izostavlja se dio koji se odnosi na popis robe na francuskom jeziku, kao i tačka d) dokaz o uplati takse i posebnih troškova postupka za zahtjev. U skladu s pravilom 6. sadržanom u Zajedničkom pravilniku uz Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova i Protokolu koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova, međunarodna prijava mora biti podnijeta na engleskom, francuskom ili španjolskom jeziku, zavisni od jezika koji odredi državni organ nadležan za poslove intelektualnog vlasništva.

Član 49. Ovaj član je preuzet iz važećeg zakona. Njime se propisuje privremeno odbijanje međunarodne registracije od Instituta za međunarodni žig prijavljen za BiH putem Madridskog sporazuma ili Protokola. Privremeno odbijanje se vrši samo kada je riječ o apsolutnim razlozima propisanim u članu 8. ovog Zakona. Shodno razlozima navedenim u obrazloženju izmjena u članu 46. i u članu 49, predlaže se izmjena termina „aranžman“ terminom „sporazum“.

Član 50. Ovim članom uređuje se prigovor na međunarodno registrovane žigove prijavljene za BiH. Prigovor je pravno sredstvo zaštite koje se podnosi protiv registracije žiga naznačenog u

objavljenoj prijavi. U stavovima (1) i (2) izvršena je izmjena koja se odnosi na preciziranje naziva glasila Međunarodnog biroa. Navedeno je učinjeno u skladu s definicijama koje su dodatno predložene ovim Nacrtom. Dodavanjem novog stava (6) propisuje se da ako nosilac međunarodno registrovanog žiga ne imenuje zastupnika, smatra se da je odustao od prijave. U postupku povodom prigovora na međunarodnu registraciju žiga, ako nosilac međunarodno registrovanog žiga ne imenuje zastupnika, smatra se da je odustao od prijave, u skladu s članom 15. ovog zakona, kojim se propisuje da strano fizičko ili pravno lice u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik upisan u Registar zastupnika. Shodno razlozima navedenim u obrazloženju izmjena u članu 46. i u članu 50, predlaže se izmjena termina „aranžman“ terminom „sporazum“.

Član 51. Ovim članom propisana je obaveza Instituta da Međunarodni biro obavijesti o upisivanju promjena u Registar žigova i o prestanku važenja međunarodno registrovanog žiga. U skladu s Madridskim protokolom, član 6. st. (3) i (4) propisuje se obaveza Instituta da roku od pet godina od datuma međunarodne registracije, bez odgađanja, obavijesti Međunarodni biro o svim činjenicama i odlukama koje utječu na valjanost prijave međunarodnog žiga ili registracije nacionalnog žiga na kojem se zasnivala međunarodna registracija.

Član 52. Ovim novim članom uređuju se uvjeti, postupak i efekti pretvaranja - transformacije međunarodne registracije žiga u nacionalnu prijavu ili registraciju nacionalnog žiga u skladu s relevantnim odredbama Madridskog protokola (član 9, *quinquies*). Ovaj institut je predviđen članom 9. V Madridskog protokola.

Član 53. Ovim novim članom reguliše se zamjena nacionalne ili regionalne registracije međunarodnom registracijom. Na zahtjev nosioca nacionalne registracije i ujedno nosioca istovjetne međunarodne registracije žiga za koju je zaštita priznata za teritoriju BiH, Institut će donijeti odgovarajuću odluku kojom međunarodna registracija zamjenjuje nacionalnu registraciju. Predložene odredbe su u skladu s članom 4. bis. stav 1. Madridskog protokola.

Član 54. Uređuje se postupak teritorijalnog proširenja međunarodnog žiga. Teritorijalno proširenje međunarodnog žiga može se odnositi na svu robu ili usluge za koje je žig registrovan ili na jedan njihov dio.

DIO PETI - SADRŽAJ, STICANJE I OBIM PRAVA

Član 55. Propisana su isključiva prava koja proizlaze iz žiga koja, pod određenim uvjetima, uključuju pravo zahtjeva da se trećim osobama onemogući korištenje istog ili sličnog znaka u

saobraćaju. Radnje koje nosilac žiga može koristiti u cilju zaštite prava na žig, kao i prava na zabranu upotrebe znaka u uporednom oglašavanju. Utvrđuje se pravo nosioca žiga da, pod određenim uvjetima, spriječi tranzit proizvoda koji povređuju njegov zaštićeni znak. U odnosu na postojeće zakonsko rješenje, stavom (2) tačka e) ovog člana se propisuje da nosilac žiga može zabraniti upotrebu zaštićenog znaka u komparativnom oglašavanju na način protivan Direktivi 2006/114 EC o obmanjujućem i komparativnom oglašavanju. Prema navedenoj Direktivi, komparativno oglašavanje je dozvoljeno ako se upoređivanjem ne diskredituje zaštitni žig ili drugi znaci raspoznavanja, ako su tvrdnje objektivne i ne stvaraju konfuziju na tržištu i ako se ne predstavljaju proizvodi i usluge kao imitacije ili kopije proizvoda. Zakonom o nedopuštenom oglašavanju BiH („Sl. novine FBiH”, br. 101/2016) komparativno (upoređujuće) oglašavanje je definisano kao svako oglašavanje koje direktno ili indirektno upućuje na konkurenta na tržištu, odnosno koje direktno ili indirektno upućuje na robu ili usluge konkurenta na tržištu. Predmetnim Zakonom taksativno su navedene i nedopuštene radnje uporednog oglašavanja.

Član 56. Ovaj član predstavlja novost u odnosu na postojeći Zakon o žigu, njime se navodi kod kojih radnji nosilac registrovanog žiga može zahtijevati da se spriječi korištenje ambalaže, naljepnice, etikete, sigurnosnih obilježja, oznake, oznake autentičnosti ili bilo kog drugog sredstva na kojem je žig istaknut. Pravo zabrane pripremnih radnji povezanih s upotrebom pakovanja ili drugih sredstava, u skladu je s članom 11. Direktive 2015/2436.

Član 57. Odredbama ovog člana osigurava se monopol vlasnika registrovanog žiga u slučajevima kada u referentnim publikacijama (rječniku, enciklopediji i sl.), bilo u tiskanom ili elektronskom obliku, postoji mogućnost da se navođenjem žiga ostavi utisak generičkog naziva za proizvode ili usluge na koje se odnosi. U takvim slučajevima, izdavač te publikacije, na zahtjev nosioca žiga je dužan, najkasnije u sljedećem izdanju publikacije, uz reprodukciju žiga staviti napomenu da je žig registrovan (oznakom R). Ova odredba propisana je kako bi se spriječilo potencijalno gubljenje distinktivnosti žiga navođenjem u publikacijama, čime bi se u svijesti učesnika u prometu mogao steći pogrešan utisak, da je znak generičan za određenu vrstu roba ili usluga. Zbog toga se nosiocu žiga daje ovlaštenje da zatraži ispravku, u kojoj će se nedvosmisleno navesti da se radi o registrovanom žigu.

Član 58. Utvrđuje se institut iscrpljenja prava prema kojem nosilac žiga nema pravo zahtijevati zabranu korištenja žiga od treće osobe u odnosu na proizvode koje je stavio u promet pod tim žigom ili koje je urađeno uz njegovu saglasnost. Predviđenom izmjenom se omogućava paralelni uvoz. To znači da vlasnik žiga ne može zabraniti trećim osobama da preprodaju robu koja je legalno stavljena u promet bilo gdje u svijetu. Time se potiče razvoj konkurencije među distributerima robe koja je označena istim žigom i koja može dovesti do ponude predmetne robe po nižim cijenama ili davanja nekih drugih pogodnosti.

Član 59. Ovim članom se precizira i detaljno uređuje ograničenje prava nosioca žiga. Ustanovljavaju se slučajevi kada nosilac žiga neće biti u mogućnosti trećoj osobi zabraniti

korištenje znaka u privrednom prometu. Propisuje se veća snaga poslovnog imena ili naziva u odnosu na kasnije stečeni žig.

Član 60. Ovim članom se uređuju sticanje i važnost žiga. Žig se stječe upisom u Registar žigova, a važi od datuma podnošenja prijave. Žig traje 10 godina, a njegovo važenje se može produžavati neograničen broj puta. U odnosu na važeći Zakon o žigu, predlaže se uvođenje stavova (4) i (5). Dodavanjem novog stava (4) propisuje se da se zahtjev za produženje važenja žiga podnosi najranije šest mjeseci prije isteka registracije, uz uplatu propisane takse. Novim stavom (5) predviđeno je da se zahtjev za produženje važenja žiga može podnijeti u dodatnom roku od šest mjeseci od isteka registracije, s tim što se takse i troškovi plaćaju u dvostrukom iznosu unutar toga dodatnog roka. Predložene izmjene u stavovima (4) i (5) su u skladu s članom 49. Direktive 2015/2436.

Član 61. Ovim članom propisana je obaveza korištenja žiga. Da bi žig bio održavan u važnosti, nosilac žiga je dužan koristiti žig za robe ili usluge za koje je registrovan. Ovo proizlazi iz same funkcije žiga kao znaka razlikovanja u privrednom prometu.

Član 62. Propisuje se mogućnost razdvajanja žiga na zahtjev nosioca žiga, na dva ili više registrovanih žigova, tako što će se razdvojiti popis robe ili usluga. Institut razdvajanja žiga u skladu s članom 7. stav (2) Ugovora o žigovnom pravu i odredbama Uredbe (EU) 2017/100

DIO ŠESTI - PROMJENE U PRIJAVI ILI REGISTRACIJI ŽIGA

Član 63. Ovim članom se propisuje postupak povodom zahtjeva za upis promjene imena ili adrese nosioca prava u registar.

Član 64. Propisuje se da nosilac žiga, odnosno podnosilac prijave za registraciju žiga, može u svakom trenutku ograničiti popis roba, odnosno usluga. U slučaju ograničenja popisa roba ili usluga registrovanog žiga ili prijave, Institut će donijeti posebno rješenje.

Član 65. Utvrđuju se način i oblik prijenosa žiga i prava iz prijave. Prijenos je samo jedan od slučajeva kada dolazi do promjene titulara žiga, ali i najuobičajeniji način raspolaganja prava na žigu. Ugovor o prijenosu prava mora biti u pisanoj formi. Njime se može prenijeti žig, odnosno pravo iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe, odnosno usluge. U odnosu na važeći Zakon o žigu, predlaže se uvođenje stavova (2), (3) i (4). Predloženim stavom (2) propisuje se da se žig, odnosno pravo iz prijave može prenijeti na drugu osobu ili na druge osobe za sve ili samo neke robe ili usluge. Stavom (3) određuje se da se prijenos žiga, odnosno prava iz prijave može prenijeti nezavisno od bilo kakvog prijenosa pravne osobe na koju je registrovan, u odnosu na neke ili u odnosu na sve proizvode ili usluge za koje je registrovan. Stavom (4) predlaže se da prijenos vlasništva na pravnoj osobi uključuje i prijenos žiga, osim

ako postoji sporazum u kojemu se navodi drugačije ili okolnosti koje jasno nalažu drugačije. Predložene izmjene su u skladu s članom 22. Direktive 2015/ 2436.

Član 66. Ovim članom popisani su bitni elementi ugovora o licenci. Propisana je obavezna pisana forma ugovora o licenci. Nosilac žiga, odnosno podnosilac prijave je isključivo ovlašten da raspolaže žigom, odnosno pravom iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe, odnosno usluge.

Član 67. Utvrđuje se da žig može biti predmet licence. Bitni elementi ugovora o licenci su prava nosioca žiga u odnosu na imatelja licence, kao i dokazi potrebni za upis licence u registar i mogućnost brisanja ili promjene tog upisa. U odnosu na važeći Zakon o žigovima, vrši se izmjena naslova „Licenca i franšiza“ u „Licenca“. U zavisnosti od konkretnog slučaja i volje ugovornih strana, ugovor o franšizi obično predstavlja *sui generis* ugovor, koji sadrži elemente bilo imenovanih (tipskih), bilo neimenovanih ugovora autonomne trgovačke prakse, kao što su: kupoprodajni ugovor, ugovor o licenci, ugovor o transferu tehnologije, ugovor o zakupu i kupovini, ugovor o distributerstvu, ugovor o zajmu, ugovor o zaposlenju, ugovor o komercijalnom zastupništvu, ugovor o financijskoj investiciji i tako dalje. Franšizni odnos, pored licence, najčešće obuhvata *know-how* i druge povjerljive informacije, industrijski dizajn, patente i materijale zaštićene autorskim pravima. Licencom se ustupa pravo na žig, dok franšiza kao kompleksniji ugovor podrazumijeva i ustupanje drugih prava intelektualnog vlasništva. Shodno navedenome, predlaže se i brisanje stava (7) koji se odnosi na primjenu odredbi ugovora o licenci i na ugovor o franšizi. I Direktiva EU 2015/2436 prepoznaje samo licencu (član 24) kada se govori o ustupanju prava na žig. Stavom (7) u skladu s članom 25. Direktive EU 2015/43 predviđeno je da se nosilac žiga, koji je ujedno i davalac licence tog žiga, može pozvati na prava koja proizlaze iz žiga, a protiv stjecatelja licence koji krši neku od odredaba iz ugovora o licenci u odnosu na njeno trajanje, oblik obuhvaćen registracijom u kojem se žig može koristiti, obim robe, odnosno usluga za koje je data licenca, područje na kojem se žig može isticati ili kvalitet proizvedene robe, odnosno usluga koje pruža korisnik licence.

Član 68. Iz navedenih razloga predlaže se izmjena naslova „Objavljivanje prijenosa prava i licence“ u „Objavljivanje prijenosa prava, licence ili franšize“, i u tekstu predmetnog člana se izostavlja riječ franšiza.

Član 69. Ovim članom propisuje se da žig može biti predmet ugovora o zalogu. Žigovi kao nematerijalna dobra s često velikom materijalnom vrijednošću mogu biti predmet zaloga. Iako žig po svojoj pravnoj prirodi ne predstavlja stvar, on može biti predmet založnog prava jer se radi o pravu imovinske prirode, koje je samostalno i prenosivo. Propisana je pisana forma ugovora o zalogu i obavezan upis zaloga u Registar prijave, odnosno Registar žigova, jer on ima konstitutivno djelovanje između ugovornih strana.

Član 70. U odnosu na važeći Zakon, iz navedenih razloga predlaže se izmjena naslova „Postupak za upisivanje prijenosa prava, licence, franšize ili zalog“ u „Postupak za upisivanje prijenosa prava, licence i zalog“. U tekstu predmetnog člana briše se riječ franšiza u stavcima (1), (2) tač. b) i c) i (4).

Član 71. Predlaže se izmjena naslova „Urednost zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence, franšize ili zalog“ u „Urednost zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence i zalog“. U tekstu predmetnog člana briše se riječ franšiza u stavovima (1) i (2).

Član 72. Predlaže se izmjena naslova „Ispitivanje pravnog osnova zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence, franšize ili zalog“ u „Ispitivanje pravnog osnova zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence i zalog“. U tekstu ovog člana briše se riječ franšiza u stavcima (1), (2) i (4). Predlaže se novi stav (5) kojim se propisuje da se prilikom ispitivanja pravnog osnova zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence i zalog, na sva pitanja koja se odnose na prijenos prava, licencu i zalogu, a koja nisu regulisana ovim zakonom, primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o obaveznim odnosima i Zakona o stvarnim pravima.

DIO SEDMI - POSEBNI SLUČAJEVI PRESTANKA ŽIGA

Član 73. Ovim članom propisani su razlozi za prestanak žiga. Žig je pravo koje je isključivo u funkciji efikasnosti tržišta, i pravo na njemu ne podrazumijeva zaštitu ličnih interesa. Ono se može obnavljati neograničen broj puta na period od po 10 godina, pod uvjetom da nosilac žiga podnese zahtjev za produženje važenja i plati odgovarajuće takse i troškove. Žig može prestati i prije roka od 10 godina, ako se nosilac žiga odrekne svog prava, na osnovu sudske odluke, odnosno odluke Instituta i ako je pravna osoba prestala postojati, odnosno ako je fizičko lice nosilac žiga umrlo. Kolektivni žig i žig garancije prestaju važiti ako Institut tokom ispitivanja izmjena općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije, utvrdi da nisu ispunjeni Zakonom predviđeni uvjeti.

Član 74. Ovim članom uređuje se pravo treće osobe. Pravo treće osobe se odnosi na osobe na koje su upisana neka prava na žigu (licenca, zalog i sl.). Kako oni ne bi trpjeli štetu u slučaju odricanja od svog prava od nosioca žiga, predviđeno je da se nosilac žiga ne može odreći žiga bez pisane saglasnosti osobe na čije je ime upisano to pravo. Također, kako treća osoba (u čiju je korist upisano konkretno pravo) ne bi ni trpjela štetu zbog neplaćanja propisanih taksi i troškova postupka, propisano je da će Institut tu osobu obavijestiti o tome, i da troškove postupka za validaciju žiga može platiti u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja i time održati važenje žiga.

DIO OSMI - PROGlašAVANJE RJEŠENJA O PRIZNANJU ŽIGA NIŠTAVIM

Član 75. Ovim članom se propisuju uvjeti za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim. Ono je najvažniji i najzastupljeniji postupak za utvrđivanje prava na žig. Uvođenjem postupka po prigovoru smanjuje se broj prijedloga za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim, tako da se onda povećava broj postupaka po prigovoru, u odnosu na postupke proglašenja rješenja o priznanju žiga ništavim. Rješenje o priznanju žiga se može oglasiti ništavim ako se utvrdi da u vrijeme njegove registracije nisu bili ispunjeni zakonom predviđeni uvjeti. Ova odredba je propisana u skladu s članom 45. Direktive 2015/2436, države članice su dužne osigurati postupak oglašavanja ništavosti registracije žiga. Rješenja o priznanju kolektivnog žiga ili žiga garancije mogu biti poništena ako se utvrdi da u vrijeme njihovog registrovanja nisu bili ispunjeni uvjeti za priznanje žiga i postojanja posebnih uvjeta koji se odnose na opći akt o kolektivnom žigu, odnosno žigu garancije.

Član 76. Odredbama ovog člana uređuje se postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim. Postupak može biti pokrenut po službenoj dužnosti ili po prijedlogu zainteresovane osobe. U odnosu na važeći Zakon o žigu predlaže se izmjena u stavu (1) tako što se iz kruga osoba koje imaju aktivnu legitimaciju za podnošenje prijedloga za proglašavanje ništavim izostavlja ombudsman BiH i pravobranilac BiH. Ne samo da uporednopravna praksa ne prepoznaje takvo rješenje, već su i dosadašnje prakse pokazale izlišnost takvog zakonskog rješenja. Također, vrši se izmjena u stavu (5) kojim se uređuje da će Institut odlučivati u granicama zahtjeva navedenih u prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.

Član 77. Ovim članom propisuje se postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim. U odnosu na važeći Zakon o žigu predlaže se novi stav (6) kojim se uređuje da Institut može prekinuti postupak na najmanje dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješenja spora, na zajednički zahtjev nosioca prava na žig i podnosioca prijedloga. Također, predlaže se izmjena u stavu (7) tako što se u slučaju prijedloga za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim zbog relativnih razloga, kada nosilac žiga odgovori na prijedlog, Institut će uputiti stranke da postojanje razloga riješe kao prethodno pitanje u postupku pred nadležnim sudom. Također, u ranijem stavu (12) vrši se dodatno preciziranje, tako što se kod objave podataka o proglašavanju rješenja o priznanju žiga ništavim u službenom glasilu precizira da ono mora biti pravosnažno u upravnom postupku. Dodaje se novi stav (13) kojim se propisuje da u slučaju kada je na datum podnošenja prijedloga za proglašenje žiga ništavim, na osnovu ranijeg žiga u toku postupak povodom zahtjeva za prestanak ili prijedloga za proglašenje toga ranijeg žiga ništavim ili neki drugi postupak, Institut prekine postupak povodom prijedloga za proglašenje žiga ništavim do pravosnažnosti rješenja iz ranije pokrenutih postupaka. Predlaže se i dodavanje novog stava (14) kojim je predviđeno da ako tokom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prijedlog za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim. A ako se prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke. Također, predlaže se novi stav (15) kojim se određuje da nakon provedenog postupka po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim, Institut donosi odgovarajuće rješenje. Na taj način postupak po zahtjevu za prestanak žiga postaje preciznije određen i lakši za primjenu. Stavom (17) određuje se obaveza

Instituta da podatke o proglašavanju rješenja o priznanju žiga ništavim, koje je pravosnažno u upravnom postupku, objavi u službenom glasilu.

DIO DEVETI - POSEBNI SLUČAJEVI PRESTANKA ŽIGA

Član 78. Ovim članom propisuje se postupak po zahtjevu za prestanak žiga zbog nekorištenja. Pojam korištenja žiga vezuje se za obilježavanje robe ili njeno pakovanje, odnosno efektivno nuđenje tako obilježene robe. U odnosu na važeći Zakon o žigu, dodaje se novi stav (2) kojim se precizira da se zahtjev za prestanak žiga zbog nekorištenja ne može podnijeti prije isteka roka od pet godina od datuma okončanja postupka registracije. Rok od pet godina je određen kao period dovoljan da nosilac žiga kao monopolskog prava pokaže zainteresovanost za njegovu upotrebu na tržištu. Stavom (3) propisuje se da je u postupku po zahtjevu za prestanak žiga zbog nekorištenja žiga, nosilac žiga ili osoba koju je on ovlastio, dužna dokazati da su žig koristili tokom perioda od pet godina koje su prethodile datumu podnošenja zahtjeva za prestanak žiga zbog nekorištenja. Dilatorni rok od pet godina je općeprihvaćen u uporednopravnim rješenjima. Činjenica da nosilac žiga ne koristi zaštićenu oznaku duže od pet godina bez opravdanog razloga, ukazuje ili na to da je nesavjesno držao oznaku, ili na odsustvo stvarne potrebe za njenom zaštitom. U skladu s članom 10. stav (2) Direktive EU, propisuje se da će se korištenjem žiga smatrati i korištenje znaka koji nije istovjetan znaku zaštićenom žigom ako različiti elementi tog znaka ne mijenjaju distinktivni karakter žiga. Stavom (6) se propisuje da se korištenje žiga, uz saglasnost nosioca žiga ili korištenje žiga od osobe ovlaštene da koristi kolektivni žig ili žig garancije, smatra korištenjem od nosioca žiga. Navedeni člana je implementacija odredbe propisane Direktivom 2015/2436.

Član 79. Nacrtom novog Zakona o žigu unosi se novi član kojim se određuju dodatni razlozi za prestanak kolektivnog žiga i žiga garancije. Kolektivni žig i žig garancije prestaju važiti kada nosilac žiga ne poduzme razumne mjere da spriječi upotrebu žiga na način koji nije u skladu s uvjetima korištenja iz općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno o žigu garancije, kao i kada korisnik kolektivnog žiga, odnosno žiga garancije, koristi predmetni žig dovodeći učesnike u promet u zabludu ili kada izmjena općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno žigu garancije, ne sadrži zakonom propisane elemente. Shodno odredbi Direktive 2015/2436. stavom (4) predviđa se da Izmjene i dopune općeg akta o kolektivnom žigu, odnosno žigu garancije proizvode djelovanje od datuma unosa podataka o ovim promjenama u Registar žigova.

Član 80. Ovim članom utvrđuje se način određivanja datuma prestanka žiga zbog nekorištenja. Kada se utvrdi da su se stekli zakonski uvjeti da žig prestane zbog nekorištenja, žig prestaje važiti od datuma podnošenja zahtjeva za prestanak ili nekog ranijeg datuma na osnovu zahtjeva jedne od stranaka. Navedenom izmjenom u odnosu na postojeći zakon, izvršeno je potpuno usklađivanje s odredbom člana 47. stav (1) Direktive 2015/2436.

Član 81. Ovim članom propisuje se prestanak žiga u posebnim slučajevima. Taksativno su navedeni ti slučajevi: ako je žig postao generičan naziv robe, odnosno usluge za koju je registrovan, ako zbog načina na koji ga nosilac žiga ili njegov pravni sljedbenik koriste, može u prometu izazvati zabunu u vezi s geografskim porijeklom, vrstom, kvalitetom ili drugim svojstvima robe, odnosno usluge. Propisano je i da pravo korištenja kolektivnog žiga i garantnog žiga može prestati i ako se oni koriste suprotno općem aktu o kolektivnom žigu, odnosno o garantnom žigu. U navedenim situacijama, žig prestaje važiti narednog dana od dana pravosnažnosti rješenja o prestanku žiga.

Član 82. Ovim članom uređuje se postupak po zahtjevu za prestanak žiga. U odnosu na važeći Zakon o žigu dodaje se novi stav (4) kojim se propisuje da će Institut odbaciti zahtjev za prestanak žiga, kada je on podnesen prije isteka perioda od pet godina od datuma registracije osporavanog žiga ili ako nije podnesen zbog razloga navedenih u čl. 78. i 81. ovog zakona. Kao posljedica dodavanja novog stava vrše se odgovarajuće prenumeracije. U stavu (11) propisuje se da će nakon provedenog postupka po zahtjevu za prestanak žiga, Institut donijeti odgovarajuće rješenje. Ranijim stavom bilo je predviđeno da će Institut donijeti rješenje o prestanku žiga u cjelini ili samo za neku vrstu robe ili uslugu, ili rješenje o odbijanju zahtjeva. U stavu (12) vrši se dodatno preciziranje, tako što se kod objave za prestanak žiga u službenom glasilu precizira da rješenje o prestanku žiga mora biti pravosnažno. Na taj način postupak po zahtjevu za prestanak žiga postaje preciznije određen i lakši za primjenu.

Član 83. Ovim članom je propisano da proglašenje žiga ništavim i prestanak žiga nemaju povratno djelovanje na pravosnažne sudske presude u vezi s povredom žiga i na zaključenim ugovorima o prijenosu žiga, odnosno ustupanju licence, pod uvjetom da je tužilac, odnosno nosilac žiga bio savjestan.

DIO DESETI - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 84. Ovim novim članom uređuje se krug osoba koje su ovlaštene tražiti zaštitu prava putem tužbe. Pored nosioca žiga, tužbu zbog povrede žiga može podnijeti osoba koju je nosilac žiga ovlastio u skladu s općim propisima o zastupanju, a nosilac licence u onoj mjeri u kojoj je stekao pravo na osnovu pravnog posla ili zakona. Predložene odredbe usklađene su s članom 13. Direktive EU 2015/2436.

Član 85. Ovim članom se uređuju tužbeni zahtjevi. U odnosu na važeći Zakon o žigu, dodaje se novi stav (4) kojim bi se uvelo da nosilac žiga ima pravo podnijeti tužbu protiv deklaranta i/ili primaoca robe, ako prilikom uvoza proizvoda koji vrijeđaju žig, pošiljalac posluje u komercijalnom prometu bez obzira na to radi li se o robi namijenjenoj za komercijalne svrhe ili za ličnu upotrebu i da zahtijeva da se proizvodi unište pod carinskim nadzorom. Predmetna odredba je usklađena s Uredbom EU 2013/608.

Član 86. Ovim članom uređuje se šta čini povredu žiga. Ova odredba je usaglašena s općeprihvaćenim standardima zemalja članica EU i zasniva se na članu 9. Uredbe 2017/1001.

Član 87. Ovim članom propisana je mogućnost traženja naknade štete i odgovornosti za pričinjenu štetu. Predviđeno je da se visina štete odredi prema obimu utvrđenom općim pravilima o naknadi štete, odnosno u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonito korištenje žiga.

Član 88. Ovim članom propisana je naknada štete u vidu penala. Kada je povreda žiga učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom, tužilac može od tuženog zahtijevati naknadu do trostrukog iznosa uobičajene licencne naknade koju bi primio za korištenje žiga. Sud će prilikom odlučivanja o zahtjevu za isplatu kazne cijeniti sve okolnosti slučaja (obim štete, stepen krivnje prekršioca, iznos ugovorene ili uobičajene naknade za licencu naknade i preventivni cilj penala).

Član 89. Ovim članom uređuje se tko ima aktivnu legitimaciju za tužbu. Utvrđuje se da je, pored nosioca žiga, odnosno podnosioca zahtjeva za registraciju žiga, i imatelj licence ovlašten da traži zaštitu, kao i korisnik kolektivnog žiga uz saglasnost nosioca kolektivnog žiga, te korisnik žiga garancije uz saglasnost nosioca žiga garancije. Sud je obavezan zastati s postupkom do konačne odluke Instituta u postupcima po tužbi zbog povrede prava iz prijave.

Član 90. Ovim članom se reguliše rok za podnošenje tužbe. Propisano je da se tužba može podnijeti u roku od tri godine od dana kada je tužilac saznao za povredu i počinioca, a najkasnije u roku od pet godina od dana kad je povreda prvi put učinjena.

Član 91. Ovim članom uređuju se privremene mjere u sporovima povodom povreda žiga kao vremenski ograničena sredstva kojima se štiti pozicija nosioca žiga, s obzirom na potencijalno relativno duge sudske procese. Primarna svrha privremene mjere je da pruži zaštitu nosiocu do pravosnažnog okončanja postupka po tužbi. Navedene odredbe su u skladu s članom 50. TRIPS sporazuma, kojim se određuju privremene mjere i upućuju sudske vlasti da kod povrede prava intelektualnog vlasništva nalože hitne i efikasne privremene mjere. U skladu s članom 9. stav (2) Direktive 2004/48/EZ dodaje se novi stav (8) kojim se uređuje da na prijedlog osobe koja učini vjerovatnim da je njeno pravo povrijeđeno ili će biti povrijeđeno i koja učini vjerovatnim postojanje okolnosti koje bi osujetile ili znatno otežale naknadu štete u slučaju povrede prava, sud može, pored privremenih mjera iz stava (1) ovog člana, odrediti i privremene mjere: zapljena pokretne i nepokretne imovine osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere, kao i zabranu isplate novčanih sredstava s računa osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere.

Član 92. Ovim članom propisuje se osiguranje dokaza u slučajevima kada postoji opravdana vjerovatnoća da će oni biti uništeni, ili da se kasnije neće moći izvesti. Precizirane su radnje koje se smatraju osiguranjem dokaza. Odredbe ovog člana potpuno su usklađene s odredbama člana 43. TRIPS-a i člana 7. Direktive EU o ostvarivanju prava. U skladu s članom 7. Direktive 2004/48/EZ, utvrđena je mogućnost izricanja privremene mjere za osiguranje dokaza. U odnosu na važeći Zakon o žigu u stavu (4) u skladu s Direktivom (EU) 2019/789, tačka a) se mijenja tako što se njome predviđa da sud može odrediti da se u svrhu izvođenja dokaza, pored uviđaja u prostorije, poslovnu dokumentaciju, baze podataka, kompjuterske memorijske jedinice ili druge stvari, izvrši uviđaj i u bankarsku i finansijsku dokumentaciju.

Član 93. Ovim članom propisuje se mogućnost da sud u toku parnice zbog povrede prava na žigu, naloži da povredilac prava dostavi podatke o izvoru i distributivnim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona. U skladu s članom 47. TRIPS-a i članom 8. Direktive EU o provođenju prava predviđeni su podaci i situacije kada sud može naložiti da se dostave predmetni podaci.

Član 94. Ovim članom regulisano je izvođenje dokaza. U skladu s implementacijom odredbe člana 6. Direktive 2004/48, propisuje se da na zahtjev stranke koja je iznijela razumno dostupne dokaze dovoljne da potkrijepi svoje tvrdnje i koja je u prilog tih tvrdnji navela dokaze koji su pod kontrolom protivne strane, nadležni sudski organi mogu naložiti da suprotna strana dostavi dokaze. Također, sud može zahtijevati i dostavljanje bankarskih, finansijskih ili poslovnih dokumenata koji su pod kontrolom suprotne strane, uz zaštitu povjerljivih informacija.

Član 95. Ovim članom propisana je mogućnost suda da, na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za određivanje privremene mjere ili osiguranja dokaza, utvrdi odgovarajući novčani iznos kao sredstvo osiguranja na teret osobe koja je pokrenula postupak.

Član 96. Ovim novim članom propisuje se da žig može biti predmet izvršenja, a ta činjenica se upisuje u Registar žigova na zahtjev stranaka ili nadležnog organa koji provodi postupak izvršenja. Izvršenje na žigu ima učinak prema trećim osobama nakon upisa u registar žigova. Članom 24. Direktive 2015/2436 predviđeno je da žig može biti predmet izvršenja.

Član 97. Ovim članom se uređuje institut osporavanja žiga. Kada je prijava podnesena protivno načelu savjesnosti i poštenja, odnosno kada je žig registrovan na osnovu takve prijave, ili prijave kojom je povrijeđena zakonska ili ugovorna obaveza, osoba čiji je pravni interes time povrijeđen može zahtijevati od suda da ga proglasi za podnosioca prijave ili nosioca prava.

Član 98. Ovim članom propisuje se mogućnost za osporavanje žiga, odnosno prava iz prijave, kada druga osoba podnese prijavu ili registruje žig na svoje ime za istu ili sličnu vrstu robe,

odnosno usluga ako dokaže da je taj znak bio općepoznat u smislu člana 6. bis Pariske konvencije.

Član 99. Ovim članom se propisuje da kada se uspije u postupku osporavanja žiga, pravosnažnom sudskom odlukom praktično se utvrđuje nesavjesnost ranijeg nosioca prava, pa pravo koje je treća osoba stekla od ranijeg nesavjesnog podnosioca, odnosno nosioca žiga, prestaje danom upisa novog podnosioca prijave, odnosno nosioca žiga, u odgovarajući registar Instituta.

DIO JEDANAESTI - CARINSKE MJERE

Član 100. Uloga carinskih organa od velikog je značaja za sprečavanje krivotvorenja. Ovim članom reguliše se podnošenje zahtjeva nosioca prava za privremeno zadržavanje robe od daljnjeg puštanja u promet.

Član 101. Ovim članom uređuje se postupak nakon privremenog zadržavanja robe. Ako carinski organ prilikom vođenja carinskog postupka pronade robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog organa, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Ovaj član je u skladu s članom 50. TRIPS sporazuma.

Član 102. Ovim članom propisano je postupanje carinskih organa po službenoj dužnosti. Imajući u vidu da uvozom, izvozom ili tranzitom robe mogu biti povrijeđena neka od prava na žigu, propisana je mogućnost da carinski organ privremeno zadrži puštanje te robe u promet. Propisane mjere ne primjenjuju se na manje količine robe namijenjene za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio ličnog prtljaga ili šalju u malim pošiljkama, izuzete su od ovih odredaba.

Član 103. Carinski postupak je skup pravnih pravila kojima se utvrđuju radnje i njihovi oblici koje carinski organi poduzimaju u primjeni materijalnopравnih pravila koja regulišu carinski sistem jedne zemlje. U carinskom postupku u vezi s robom, kojim su povrijeđena prava na žig, primjenjuju se i drugi carinski propisi.

DIO DVANAESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 104. Ovim se članom propisuje prekršajna odgovornost za povredu prava žiga i prava iz prijave. Kaznena odgovornost za ova djela trebala bi biti propisana Krivičnim zakonom, a njihovo razlikovanje treba kvalificirati zavisno od težine povrede žiga i stepena društvene opasnosti. Sankcije se propisuju za pravna lica, pojedince koji obavljaju samostalnu poslovnu

djelatnost, odgovornu osobu u pravnom licu i fizička lica. Predviđene kazne su u skladu s članom 41. paragraf 1. TRIPS-a i članom 3. paragraf 2. Direktive EU o provođenju prava, kojima se određuje da kazne moraju predstavljati faktor odvraćanja za potencijalne povredioce prava. Prekršajni postupak je hitan.

Član 105. Ovim članom propisuje se mogućnost izricanja zaštitne mjere zabrane obavljanja djelatnosti fizičkom ili pravnom licu koje koristi znak za obilježavanje dobara ili usluga u prometu, a za koje je druga osoba podnijela prijavu ili ga je registrovala na njeno ime za obilježavanje istih ili sličnih dobara ili usluga.

Član 106. Ovim članom se uređuje inspekcijski nadzor u vezi s prekršajima kojima se povređuju žigovi. Propisana je hitnost u postupanju inspekcijskih organa i nadležnost u postupanju protiv povredioce prava i izricanju zakonom predviđenih mjera.

DIO TRINAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 107. Ovim članom uređuje se važnost žigova priznatih do početka važenja novog zakona.

Član 108. Ovim članom uređuju se postupci pokrenuti do primjene ovog zakona.

Nacrtom novog zakona predlaže se ukidanje žalbenog postupka i svih članova sadržanih u Dijelu deset važećeg Zakona o žigu. Predlaže se ukidanje žalbenih vijeća u svim oblastima prava industrijskog vlasništva kao tijela koja odlučuju po žalbama na rješenja Instituta u upravnim postupcima priznanja industrijskog vlasništva. Sva rješenja Instituta su konačna u upravnom postupku, a kao pravni lijek u tom slučaju propisuje se upravi spor koji se pokreće podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine protiv prvostupanjske odluke Instituta.

Član 109. Propisuje se donošenje Provedbenog propisa, kojim se pobliže uređuju pitanja pobrojana u Zakonu.

Član 110. Ovim članom se propisuje da će direktor Instituta u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona, podnijeti nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja žigova.

Član 111. Ovim članom se stavljaju izvan snage Zakon o žigu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) i Pravilnik o postupku za priznanje žiga („Službeni glasnik BiH“, broj 105/10 i 91/16).

Član 112. Ovim članom se propisuje primjena međunarodnih ugovora i usklađivanje legislative BiH s međunarodnim obavezama.

Član 113. Ovim članom se propisuje jedinstvena primjena odredaba o ukidanju Komisije za žalbe, s obzirom na to da je Nacrtom ovog zakona predviđen prestanak rada tog tijela.

Član 114. Ovim članom propisuje se stupanje na snagu Zakona o žigu.

IV NAČELA NA KOJIMA SE ZAKON ZASNIVA

Načela na kojima se zasniva predloženi Zakon o žigu su: odgovornost, pouzdanost, pravna sigurnost, otvorenost i transparentnost, koja načela su i ključne odrednice dobre javne uprave. Implementiranje navedenih načela čini nas bližim evropskom modelu javne uprave i javnog upravljanja.

V USKLAĐENOST ZAKONA S MEĐUNARODNIM PROPISIMA

Prilikom preispitivanja osnovnih instituta važećeg zakona koji se odnose na žigove, predlagač se rukovodio:

- rješenjima koje je WTO propisao za svoje članice u **Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva**) koji je stupio na snagu 01. 01. 1995. godine (u daljnjem tekstu: TRIPS),
- **Pariskom konvencijom za zaštitu industrijskog vlasništva,**
- **Singapurskim ugovorom o žigovnom pravu (*Singapore Trademark Law Treaty*) od 27. 03. 2006. godine,**
- **Ugovorom o žigovnom pravu (*Trademark Law Treaty*) iz 1994. godine (u daljnjem tekstu: Ugovor o žigovnom pravu),**
- **Madridskim sporazumom o međunarodnom registrovanju žigova,**
- **Protokolom uz Madridski sporazumom o međunarodnom registrovanju žigova i**
- **Zajedničkom rezolucijom Svjetske organizacije za zaštitu intelektualnog vlasništva o zaštiti općepoznatih znakova iz 1999. godine (u daljnjem tekstu: Zajednička rezolucija WIPO-a).**

VI PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona, pored sredstava koja su već osigurana za potrebe vršenja propisanih poslova postojećih državnih organa, nisu potrebna dodatna sredstva iz proračuna.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U POSTUPKU IZRADE ZAKONA

Primjenjujući kriterije navedene u Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), utvrđeno je da Nacrt zakona o žigu nije imao značajnijeg utjecaja na javnost i da su ispunjene minimalne obaveze u pogledu obavljanja konsultacija.

Institut je u periodu od 19. decembra 2023. godine do 18. januara 2024. godine, na platformi e-konsultacije.gov.ba, izvršio javne konsultacije. U navedenom periodu Institut je zaprimio devet prijedloga na tekst Nacrta Zakona o žigu, a dva prijedloga su usvojena i ugrađena u tekst Zakona. Zbirni odgovori na svaki od pristiglih prijedloga sastavni su dio Izvješća o provedenim konsultacijama.

VII PRIBAVLJENA MIŠLJENJA

U procesu pripreme ovog zakona pribavljena su mišljenja Ureda za zakonodavstvo BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstva pravde BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH.

Broj: 01-07-3-130/25JM
Mostar, 21 ožujak 2025

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆA MINISTARA
URED PREDSEDJATELJICE
Trg BiH 1
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINACIJA I TREZORA
Trg BiH 1
Sarajevo
n/p ministra

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆA MINISTARA
GENERALNO TAJNIŠTVO
Trg BiH 1
Sarajevo
n/p generalni tajnik

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA
Musala 9
Sarajevo
n/p ministra

PRIVITAK			
Organizaciona jedinica	Identifikacioni oznaka	Redni broj	Broj priloga
OS	02-1	2889-4	

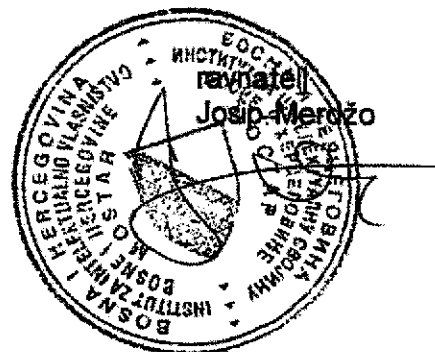
PREDMET: Zakoni u području prava intelektualnog vlasništva, dodatno pojašnjenje, dostavlja se.- 24

Poštovani,

U privitku akta dostavljamo dodatno pojašnjenje vezano za nacрте Zakona o zaštiti poslovne tajne kao prava intelektualnog vlasništva, Zakona o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda, Zakona o patentu, Zakona o žigu, Zakona o zastupanju i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskom dizajnu.

Predmetni zakoni bili su predloženi kao točke dnevnog reda na 73. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine od 17.3.2025. godine.

S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- sektor za opće, pravne i kadrovske poslove
- a/a

WEB: www.iip.gov.ba; e-mail: info@iip.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@iip.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelj i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, Izmala C – 3.kat; e-mail: sarajevo@iip.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@iip.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Obrazloženje određenih primjedbi koje se odnose na set zakona iz oblasti intelektualnog vlasništva

1. Unatoč ukidanju Povjerenstva za žalbe Instituta osiguran je dvostupanjski postupak

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je u suradnji s Delegacijom EU u BiH kroz trogodišnji projekat *Podrške pravima intelektualnog vlasništva* u suradnji sa svim zainteresiranim subjektima, kroz javno dostupne aktivnosti i komunikaciju, pripremio nacрте novih zakona iz oblasti industrijskog vlasništva. Pripremljeno je devet zakona od kojih je njih šest, nakon pribavljanja svih suglasnosti, upućeno prema Vijeću ministara BiH. Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je kao ovlaštenu predlagач dostavio:

- *Nacrt zakona o patentu,*
- *Nacrt zakona o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda,*
- *Nacrt zakona o žigu,*
- *Nacrt zakona o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva,*
- *Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskom dizajnu i*
- *Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla*

Jedna od izmjena koja se odnosi na zakone iz oblasti industrijskog vlasništva je ukidanje Povjerenstva za žalbe Instituta kao drugostupanjskog tijela koje odlučuje o žalbama na prvostupanjske odluke Instituta. Predloženo je da svi upravni akti Instituta doneseni u prvom stupnju postaju konačni i da se protiv istih može pokrenuti upravni spor. Ovakav pristup već postoji u zakonima kojima se uređuje oblast autorskog i srodnih prava kao i funkcioniranja kolektivnih organizacija koji primjenjuju upravo takav pravni okvir od 2010. godine. O ovoj inicijativi se, u tijeku pripreme prednacрта ovih zakona razgovaralo s predstavnicima Ministarstva pravde BiH koji nisu imali primjedbi u pogledu ovog prijedloga Instituta.

Dakle, sva rješenja i zaključci doneseni od strane Instituta u prvom stupnju postaju konačni upravni akti, a kao pravni lijek u tom slučaju propisuje se upravni spor koji se pokreće podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine, a isto se predlaže iz više razloga koje navodimo u nastavku:

U praksi su se konstantno pojavljivali formalno-pravni, finansijski i organizacijski problemi koji su sustavno ometali redovan i djelotvoran rad Povjerenstva za žalbe Instituta, među kojima ističemo sljedeće:

- Ključni razlog za ovakav pristup proizlazi iz činjenice da u **preko 95 % slučajeva**, nakon donošenja drugostupanjskog rješenja od strane Povjerenstva za žalbe Instituta, stranke su redovito koristile pravni lijek kroz upravni spor pred Sudom BiH,
- problemi s imenovanjem predsjednika, zamjenika predsjednika i članova kod prestanka ili izmjene mandata (zbog nedovoljnog broja i interesa stručnjaka izvan Instituta u ovom području kao i službenika unutar Instituta jer službenici koji su odlučivali u određenim predmetima u prvom stupnju ne mogu niti smiju kao članovo Povjerenstva za žalbe sudjelovati i odlučivati u istim predmetima u drugom stupnju),

- nedostatak financijskih sredstava za financiranje predsjednika, odnosno zamjenika predsjednika Povjerenstva za žalbe koji nisu iz Instituta (stručnjaci izvan Instituta, prvenstveno s profesori pravnih fakulteta u BiH kojima temeljem važećih propisa pripada pravo na naknadu po svakom riješenom predmetu)
- omogućuje se jeftiniji postupak za stranke jer administrativne take i troškovi postupka koji se plaćaju Institutu za pokretanje žalbenog postupka iznose ukupno 600,00 KM, a taksa pred Sudom BiH za pokretanje upravnog spora je 100,00 KM,
- nedostatak administrativnih i prostornih kapaciteta koje Institut nije u mogućnosti osigurati za nesmetan rad Povjerenstva za žalbe (nedostaju prikladne prostorije za sastanke i normalan rad ovog tijela, te zaposlenici za obavljanje administrativnih poslova za ovo tijelo),
- ukidanjem Povjerenstva za žalbe osigurava se pravovremenost i neovisnost donošenja odluka u tim postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva rješavanjem od strane Suda BiH čiji postupci traju znatno kraće od postupaka po žalbama,
- ostvarivanjem sudske zaštite osigurava se učinkovita specijalizacije sudaca Suda BiH i kao najznačajniji rezultat toga rada očekuje se ujednačavanje sudske prakse u oblasti intelektualnog vlasništva u BiH kao jednom od najsloženijih postupaka u oblasti upravnih sporova,
- ukidanje Povjerenstva za žalbe ima za cilj osiguranje pravne sigurnosti na način da se uspostavlja primjereni postupak provjere prvostupanjskih odluka Instituta od strane sudske vlasti,
- skraćuje se trajanje postupaka jer su upravni akti koje je Institut donio u prvom stupnju u više od 95 % slučajeva nakon donošenja drugostupanjskog rješenja od strane Povjerenstva za žalbe Instituta završavali u upravnom sporu pred Sudom BiH i stranke su redovito koristile ovaj pravni lijek,
- ukidanjem Povjerenstva za žalbe uvode se dobre prakse iz zemalja u okruženju (Republika Hrvatska je npr. ukinula Žalbena vijeća kao drugostupanjska tijela u ovoj oblasti pri reformi zakona iz intelektualnog vlasništva još 2018. i 2019. godine, zatim sličnu praksu imamo i u Republici Srbiji i Sloveniji)
- kao vrlo važan argument ističemo da se ovim prijedlogom o ukidanju Povjerenstva za žalbe unutar Instituta ne povrjeđuju odredbe Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda potpisane u Rimu 4. studenog 1950. godine nego se u potpunosti osigurava pravo na djelotvoran pravni lijek kako je propisano člankom 13. ove konvencije koji glasi:

"Članak 13. pravo na djelotvoran pravni lijek

Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu."

Kad je u pitanju osiguranje prava na djelotvoran pravni lijek možemo konstatirati da postojanje Komisije Instituta za odlučivanje po žalbama nije doprinijelo ostvarenju načela prava stranaka, a stranke su u pravilu nastavljale postupak kroz instituciju upravnog spora što je odugovlačilo i poskupljivalo postupak. Zbog nedostatka financijskih sredstava, ljudskih resursa, prostornih kapaciteta i problema sa imenovanjem članova ovog tijela, a procedure imenovanja često su trajale po više od godinu ili dvije, postupci po žalbama su trajali izuzetno dugo tako da se ne može reći da je postojanjem i radom Povjerenstva za žalbe u

potpunosti ispoštovano pravo stranaka na djelotvoran pravni lijek (postavlja se pitanje o kakvoj se djelotvornosti pravnog lijeka može govoriti ako se ponekad čeka na odluku drugostupanjskog tijela više godina!).

Nadalje, u ostalim zakonima koji se odnose na intelektualno vlasništvo npr. Zakon o autorskom i srodnim pravima kao i Zakonu o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava u članku 11. (Davanje dozvole), stavak (5) propisuje: U postupku izdavanja dozvole primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak. Protiv odluke Instituta nije moguće uložiti žalbu, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Dakle, u postupku izdavanja dozvola za rad organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, koji je jako složen i vrlo stručan postupak, na odluke Instituta u drugom stupnju važećim zakonom nije predviđeno postupanje Povjerenstva za žalbe, nego upravni spor pred Sudom BiH i takav sustav funkcionira vrlo dobro i efikasno, tako da ne vidimo problem zašto ovu dobru praksu iz oblasti autorskog i srodnih prava ne bi primijenili i u oblasti industrijskog vlasništva.

Pored navedenog, u propisima na razini Bosne i Hercegovine imamo još slučajeva da su prvostupanjske odluke konačne i da protiv istih nije dopuštena žalba, tako na primjer Zakon o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 78/07 i 80/09) u članku 46. propisuje:

"46. (Sudska zaštita)

(1) Odluka Konkurencijskog vijeća je konačna.

(2) Nezadovoljna stranka u postupku može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od prijema odluke, odnosno od dana objavljivanja odluke."

Zaključak:

- Dvostupanjska pravna zaštita i dalje postoji
- Značajno se skraćuje postupak nakon izdavanja prvostupanjskog rješenja
- Značajno se pojeftinjuje postupak za stranku
- Smanjuje se trošak Proračuna institucija BiH jer se ne moraju plaćati vanjski članovi Povjerenstva
- Izbjegnuto je preopterećenje kapaciteta Instituta

2. Zaštita osobnih podataka u nacrtima zakona

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) je u postupku izrade nacrt zakona iz područja industrijskog vlasništva **pribavio sva potrebna mišljenja nadležnih institucije, uključujući mišljenje Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini** (u daljem tekstu: Agencija).

Svjesni smo da je nedavno usvojen novi Zakon o zaštiti osobnih podataka, međutim njegova primjena kreće tek u listopadu/oktobru 2025. godine.

Napominjemo da Institut temeljem postupaka zaštite prava industrijskog vlasništva **ostvaruje prihode u proračunu Bosne i Hercegovine** i da su stranke u postupcima dužne uplaćivati administrativne pristojbe i posebne troškove postupke iz kojih razloga je nužno prikupljati osnovne osobne podatke podnositelja zahtjeva.

Svi zakoni su pripremani u periodu tada važećeg Zakona o zaštiti osobnih podataka i cijenimo da isti nisu u suprotnosti sa naknadno usvojenim novim Zakonom jer sadrže samo opće podatke koji se tiču zaštite osobnih podataka.

Vezano za zaštitu osobnih podataka dostavljamo izjašnjenje za svaki od nacrt zakona predloženih za sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine:

1. Zakon o patentu i Zakon o zaštiti topografije poluvodičkih proizvoda:

Mišljenje Agencije za nacрте ova dva zakona pribavljeno je 24.6.2024. godine (Zakon o patentu) i 20.6.2024. godine (Zakona o zaštiti topografije poluvodičkih proizvoda).

U mišljenju Agencije sugerirano je da bi nacrt Zakona trebao propisati barem vrstu osobnih podataka koji će biti sadržani u registrima i drugim aktima koji se podnose ili izdaju u postupcima propisanim Nacrtom zakona.

Institut (zajedno sa ekspertima koji su sudjelovali u izradi zakona) se odlučio za rješenje propisano u članku 166. (Zakona o patentu) i članak 30. (Zakon o zaštiti topografije poluvodičkih proizvoda) gdje je propisao sljedeće:

„Članak 166.; Članak 30.

(Zaštita osobnih podataka)

Prilikom primjene ovoga Zakona obrada osobnih podataka provodit će se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.“

Nisu propisane vrste osobnih podataka koji će biti sadržani u registru i zahtjevu za priznanje prava na zaštitu topografije, kako je u mišljenju Agencije sugerirano, iz razloga što cijenimo da je svrsishodnije propisati ih provedbenim aktom jer je riječ o materiji koja se može mijenjati sukladno potrebama (uz poštivanje propisa iz područja zaštite osobnih podataka što smo zakonski propisali). Ukoliko bi isti podaci bili propisani zakonom moguće da bi u budućnosti došli u situaciju da zakon zahtijeva izmjenu ukoliko se u praksi pojavi neki novi osobni podatak koji se navodi u prijavi, ili se više nema potrebe koristiti, a naveden je u prijavi. U dosadašnjoj praksi imali smo slučaj gdje se naknadno pojavila potreba sukladno novom načinu kontrole uplata (AR modul Ministarstva financija i trezora BiH) gdje prilikom stvaranja potraživanja Institutu treba JMBG broj ukoliko je riječ o fizičkoj osobi.

2. Zakon o žigu:

Mišljenje Agencije za nacrt Zakona o žigu pribavljeno je 29.8.2024. godine. Eksperti koji su radili na izradi Zakona o žigu propisali su neke osnovne podatke među kojima i osobne podatke (ime i adresa fizičke osobe), a provedbeni propisi mogu propisati određene dodatne podatke, ukoliko važeće zakonske procedure budu zahtijevale iste.

Članak 14.

(Osnovni podaci za registar)

- (1) Podaci o podnositelju zahtjeva za priznanje žiga, nositelju žiga, podnositelju zahtjeva ili prijedloga, stjecatelju prava ili licence, založnom dužniku i založnom povjeriocu i ovlaštenom zastupniku su: osobno ime i adresa fizičke osobe, odnosno poslovno ime i sjedište pravne osobe.**
- (2) Podaci koji se odnose na unose u registar žigova, uključujući osobne podatke, obrađuju se u svrhu:**
 - a) upravljanja prijavama i/ili registracijama u postupcima koji su u nadležnosti Instituta;**
 - b) vođenje javnog registra radi uvida i informiranja tijela javne vlasti i gospodarskih subjekata, radi omogućavanja ostvarivanja prava koja su im dana ovim Zakonom i obavještanja o postojanju ranijih prava koja pripadaju trećim osobama;**
 - c) izrade izvješća i statističkih podataka koji omogućavaju da Institut optimizira svoje operacije i poboljša funkcioniranje sustava.**

(3) Svi podaci, uključujući osobne podatke, koji se odnose na unose u registar žigova, smatraju se podacima od javnog interesa i može im pristupiti bilo koja treća strana.

(4) Radi pravne sigurnosti unosi u registru vode se na neodređeno vrijeme.

3. Zakon o zaštiti poslovne tajne

Mišljenje Agencije na nacrt Zakona o zaštiti poslovne tajne pribavljeno je

U mišljenju Agencije za zaštitu osobnih podataka nije bilo primjedbi na tekst zakona.

Čl. 17. stavak (5)

Propisi kojima se uređuje način korištenja povjerljivih podataka u građanskim i krivičnim postupcima, propisi kojima se uređuje odgovornost za zloupotrebu prava na dobijanje informacija, kao i propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka, primjenjuju se na obvezu pružanja informacija u skladu sa odredbama ovog članka. **(Nije u suprotnosti sa novim zakonom jer općenito propisuje da će se poštivati trenutno važeći propisi)**

4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskom dizajnu

U mišljenju Agencije za zaštitu osobnih podataka nije bilo nikakvih sugestija niti primjedbi.

(kraj)

OBRAZAC broj 1 – PRETHODNA PROCJENA UČINAKA PROPISA
(INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE)

Broj: 05-07-2-420-7/23

Mostar, 15.9.2023.

NOSITELJ NORMATIVNOG POSLA

Institut za intelektualno vlasništvo
Bosne i Hercegovine

VRSTA PROPISA

c) zakon

NAZIV PROPISA

Prednacrt Zakona o žigu

1. Navedite pravni osnov za donošenje propisa.

Pravni osnov za donošenje propisa sadržan je u:

a) članku 38. st. 4. a u vezi sa Aneksom VI Privremenog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) kojim je Bosna i Hercegovina preuzela obvezu da će poduzeti sve neophodne mjere kako bi najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu SAA garantirala nivo zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva sličan onome koji postoji u Zajednici, uključujući i djelotvorna sredstva za ostvarivanje takvih prava.

b) Pravilima Svjetske trgovinske organizacije koja regulišu način međunarodne trgovine robom, uslugama i intelektualnom svojinom, na multilateralnom nivou bazirajući se na konceptu smanjenja svih oblika ograničenja u vanjskoj trgovini.

c) članku 30. stavak (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 7/98 i 35/04) kojim je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u nadležnosti institucija BiH, članku 7. Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 43/04) prema kojem je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine nadležan za pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, aranžmana, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva i za vođenje upravnog postupka za stjecanje, održavanje, promet i prestanak prava na žigu.

2. Da li je prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa u skladu sa strateškim dokumentima, politikama i prioritetima Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i ako da, navedite s kojim?

Donošenje Zakona o žigu u skladu je sa Programom rada Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kojim su utvrđene aktivnosti u cilju unaprijeđenja sustava zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva u BiH i sa Akcionim planom Vijeća ministara BiH.

3. U skladu sa člankom 9. Aneksa I. ukratko opišite stanje i problem koji se namjerava riješiti.

Privremenim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) Bosna i Hercegovina se obvezala da će poduzeti sve neophodne mjere koje bi garantirale da je nivo zaštite intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva sličan onome koji postoji u Zajednici, uključujući i djelotvorna sredstva za ostvarivanje takvih prava. Novim Zakonom o žigu usklađuju se propisi BiH iz područja zaštite žiga s Direktivom (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Veća od 16. januara 2015. o usklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima (SL L 336, 23.12. 2015.) i osigurava kontinuitet primene Direktive 2004/48 EZ Evropskog parlamenta i Veća od 29. aprila 2004. o sprovođenju prava intelektualne svojine (SL L157, 30. 04. 2004.), kao i Uredbe (EU) br. 608/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. juna 2013. o carinskom sprovođenju prava intelektualnog vlasništva, te unapređuje pravni okvir za zaštitu žigova.

4. Ukoliko imate saznanja da je isti problem postojao u zemljama Europske unije, odnosno susjednim zemljama ukratko navedite na koji način je riješen. Navedite najmanje dvije zemlje Europske unije i dvije susjedne zemlje. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane potpisan je u Luksemburgu 16. juna 2008. godine, a stupio je na snagu 1. juna 2015. godine. Protokolom o adaptaciji Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju su predviđene tehničke prilagodbe trgovinskog dijela, vezano za izvoz iz BiH na tržište EU i izvoz EU u BiH. Susjedne države Hrvatska i Crna Gora. Kako bi se ispunili uvjeti iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, dvije najvažnije obaveze koje je BiH preuzela potpisivanjem ovog

Sporazuma su uspostavljanje zone slobodne trgovine i usklađivanje zakonodavstva sa pravom EU.

5. Utvrdite opći cilj u skladu sa člankom 10. Aneksa I.

Opći cilj/principi razvoja: *Pametna rast*, sadržan je u Srednjoročnom planu razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koji sadrži i aktivnosti neophodne za zaključivanje i primjenu sporazuma sa drugim zavodima za industrijsko vlasništvo i suradnju sa međunarodnim organizacijama koje participiraju u sustavu zaštite industrijskog vlasništva, kao i rješenjima koje je WTO propisao za svoje članice u Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva.

6. Navedite u nekoliko točaka ključna pitanja/mjere koje će biti obuhvaćene propisom ili provedene putem nenormativnih aktivnosti i mjera.

Rešenja predviđena Nacrtom novog Zakona o žigu prvenstveno imaju za cilj da otklone izvesne nedostatke uočene kroz njegovo sprovođenje u praksi (posebno delu koji se odnosi na upravni postupak zaštite žiga), značajan deo izmena Zakona o žigu nastao je kao izraz potrebe harmonizacije sa propisima Evropske unije. Izmene u delu kojim se uređuje građansko pravna zaštita imaju za cilj uspostavljanje efikasnijeg sistema zaštite žiga. Novim zakonskim rešenjima stvara se osnov za efikasniju zaštitu žiga, kako posioca prava, tako i podnosioca zahteva u upravnom postupku pred Institutom za intelektualno vlasništvo, kao i svim drugim licima koja imaju neposredan interes za zaštitu svojih prava i interesa (privreda, sudovi, carinski organi i dr.).

Tehnološki napredak dao je nove mogućnosti koje prevazilaze tradicionalni način grafičkog prikaza oznaka i otvorio mogućnosti za prijavu i registraciju nekih nestandardnih znakova koji poseduju distinktivna obeležja i ispunjavaju osnovnu funkciju žigova - razlikovanje robe i usluga u prometu. Na taj način omogućava se registracija novih vrsta žigova koji su prikazani u elektronskom obliku i koji se dostavljaju elektronskim putem (zvučnog žiga, žiga koji se sastoji od slika u pokretu, multimedijalnog žiga i sl). Prijavljeni žig mora biti u obliku koji je moguće uneti u elektronski registar putem dostupne tehnologije na jasan, precizan i razumljiv način. Ovakvo rešenje je već uveliko prisutno u regulativi Evropske unije.

Predložena je novina i u procesno-pravnog dela, tako što bi odluke u upravnom postupku pred Institutom bile konačne. Protiv tih odluka ne bi se više mogla uložiti žalba u upravnom postupku, već bi se neposredno može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Kako bi se povećala pravna sigurnosti i jasnije definisala prava koja proizilaze iz žiga u odnosu na njihov obim i ograničenja, eliminisali uočeni problemi sa kojima se susreću preduzeća u postupcima registracije žiga ili zaštite od povrede.

Transponovanjem Direktive 2015/2436/EU poboljšaće se pravna sigurnost preduzeća u postupcima zaštite žiga i osigurati bolja i homogenija zaštita prava industrijskog vlasništva u BiH.

Posebno je značajno uvođenje novog instituta tzv. iscrpljenja prava, čime se omogućava tzv. paralelni uvoz, što je u interesu građana i privrede BiH.

Predloženi zakon, za razliku od postojećeg propisa, sadrži detaljne odredbe o postupku međunarodnog registriranja žiga, o postupku upisa promjena, prijenosa, licence, zaloge, kao i odredbe o postupku koji Institut vodi po prijedlogu za proglašavanje ništavim žiga i po zahtjevu za prestanak žiga zbog nekorištenja i u posebnim slučajevima prestanka žiga.

7. Ukratko opišite postupak i rezultate prethodnih konzultacija u skladu sa člankom 6. stavak (5) i po potrebi člankom 20. Aneksa I.

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je temeljem članka 7. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 52/17) obavio javne konzultacije u postupku Programa rada za 2024. godinu. Javne konzultacije su obavljene u razdoblju od 1.8 - 16.8.2023. godine, putem web stranice Instituta i platforme e-konzultacije. U postupku konzultacija nisu zaprimljeni prijedlozi i/ili primjedbe na tekst Programa rada kojim je predviđena aktivnost usvajanja predmetnog zakona. Javne konzultacije za tekst Zakona obaviti će se u narednom periodu.

8. Procjena učinaka ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom smislu: (DA – značajan ili vrlo značajan učinak ili NE – vjerovatno mali učinak)

a) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan učinak na proračun Bosne i Hercegovine, proračune entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?

vrlo mali
učinak

NE

b) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan ekonomski učinak iz članka 13. Aneksa I.?

vrlo mali
učinak NE

c) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan socijalni učinak iz članka 14. Aneksa I.?

vrlo mali
učinak NE

d) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan okolišni učinak iz članka 15. ovog Aneksa I.?

vrlo mali
učinak NE

e) Da li će jedno ili više ključnih pitanja/mjera zahtijevati provedbu administrativnih postupaka vezano za interesne strane i sa kojim ciljem i hoće li navedena rješenja dodatno povećati upravne prepreke za poslovanje?

vrlo mali
učinak NE

f) Da li će za provedbu jednog ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca biti potrebno osnivanje novih ili reorganiziranje postojećih tijela Bosne i Hercegovine ili će biti potrebna suradnja više tijela uprave Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?

vrlo mali
učinak NE

Na temelju prethodne procjene učinaka propisa utvrđeno je da **POSTOJI** - **NE POSTOJI** potreba provedbe postupka sveobuhvatne procjene učinaka propisa.

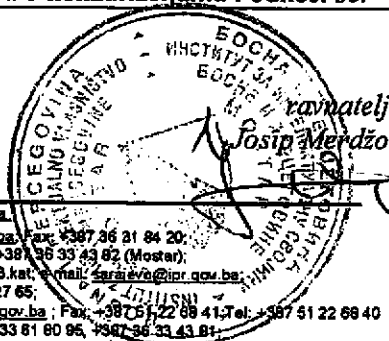
Broj: 05-02-1-677-2/23SD

Mostar, 7.2.2024. godine

Na temelju članka 22. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine na Nacrt Zakona o žigu, d a j e

IZJAVU

1.	Minimalne obveze u pogledu konzultacija	Ispunjene su minimalne obveze u pogledu obavljanja konzultacija
2.	Obrazloženje zaključka da li pravni propis ili drugi akt ima značajnog uticaja na javnost ili ne, s obrazloženjem	Nacrt Zakona o žigu nema značajnijeg utjecaja na javnost (primjenjujući kriterije navedene u člancima od 9. do 13. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa)
3.	Obrazloženje odluke o obliku dodatnih konzultacija i opis dodatnih konzultacija koje su izvršene	Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je javne konzultacije u postupku pripreme Nacrta Zakona o žigu obavio u periodu od 19.12.2023. godine do 18.1.2024. godine, putem web stranice Instituta, www.ipr.gov.ba , i platforme e-konzultacije.
4.	Dostavljanje izvješća o provedenim konzultacijama iz članka 21. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa	U navedenom periodu Institut za intelektualno vlasništvo BiH je zaprimio devet komentara, od kojih su prihvaćena dva i zbirni odgovori Instituta sastavni su dio Izvješća o konzultacijama i odnosi se.

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 85, Ispostava C – 3.kat; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Šurutke 13/3; e-mail: banjaluka@ipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 40;

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 81 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

IZVJEŠTAJ O ODRŽANIM KONSULTACIJAMA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

TEMA Nacrt Zakona o žigu

IZJAVA O SVRSI Ostvarenje težnje Bosne i Hercegovine da se što čvršće integriira u međunarodnu zajednicu (posebno zaključenje Sporazuma o pridruživanju i stabilizaciji sa Europskom unijom, kao i postupak u članjena u WTO - Svjetsku trgovinsku organizaciju) ima kao formalni politički uvjet harmonizaciju domaćih propisa iz oblasti zaštite intelektualnog vlasništva sa propisima Europske unije i Sporazumom TRIPS (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva). Rješenja predviđena nacrtom novog zakona o žigu prvenstveno imaju za cilj da otklone izvjesne nedostatke uočene kroz njegovo provođenje u praksi (posebno dijelu koji se odnosi na upravni postupak zaštite žiga). Značajan dio izmjena Zakona o žigu nastao je kao izraz potrebe harmonizacije sa propisima Europske unije. Izmjene u dijelu kojim se uređuje građanskopravna zaštita imaju za cilj uspostavljanje efikasnijeg sustava zaštite žiga. Novim zakonskim rješenjima stvara se osnova za efikasniju zaštitu žiga, kako nositelja prava, tako i podnositelja zahtjeva u upravnom postupku pred institutom za intelektualno vlasništvo BiH, kao i svim drugim osobama koje imaju neposredan interes za zaštitu svojih prava i interesa (gospodarstvo, sudovi, carinska tijela i dr.).

OPIS TIJEKA KONSULTACIJA

Metode konsultacija	Statistika
Online konsultacije	Broj učesnika: 3
	Broj komentara: 0
Datum početka 19.12.2023	Broj prijedloga: 9
Datum kraja 18.1.2024	Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 2

ZAKLJUČAK:

Provedene su minimalne obveze glede konsultacija jer je primjenom kriterija iz odredaba Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa ("Službeni glasnik BiH", br. 5/17, 87/23) procijenjeno da se ne radi o pravnom propisu koji ima značajan utjecaj na javnost. Proces javnih konsultacija obavljen je u periodu od 19.12.2023. do 18.1.2024. godine. U tom je razdoblju Nacrt Zakona o žigu bio dostupan na web platformi "eKonsultacije" uz mogućnost dostavljanja komentara i prijedloga elektroničkim putem. U gore navedenom periodu zaprimljeno je devet prijedloga na tekst Nacrta Zakona o žigu, od čega su dva prijedloga prihvaćena. Zbirni odgovor na svaki prijedlog sastavni je dio ovog izvješća.

VODITELJ KONSULTACIJA

Daliborka Soldo

Sarajevo, dana 6.2.2024

Koordinator konsultacija

Mario Babić

Aneks

Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konsultacija

Prijedlozi i komentari na Članak 1

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 1

Prijedlozi i komentari na Članak 2

Prijedlozi:

1. Budući da je Bosna i Hercegovina, na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, preuzela obavezu harmonizacije svog prava sa pravom Evropske unije, kod donošenja zakona bi se trebali imati u vidu svi akti EU. Konkretno, kod nacrtu Zakona o žigu trebalo bi uzeti u obzir i Uredbu EU br. 2017/1001 o žigu Evropske unije, te navesti i ovu uredbu u članu 2. budućeg zakona. Ukoliko se donosi novi zakon isti bi trebalo uskladiti u što je većoj mjeri sa pravom EU, jer parcijalno usklađivanje neće donijeti potrebne promjene u domaće zakonodavstvo.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 2

Uredba EU br.2017/1001 o žigu Evropske unije nije ni na koji način primjenljiva na teritoriji Bosne i Hercegovine. Navedena Uredba se prije svega odnosi na ustanovljenje tzv. žiga unije (komunitarnog žiga), postupak za priznavanje, vađenje, obnovu i prestanak tog žiga, kao i institucija koja provodi te postupke (EU IPO - Zavod za intelektualno vlasništvo EU sa sjedištem u Alikanteu, u Španiji). Takav žig i odluke EUIPO-a u postupcima povodom njega obvezujuće su po automatizmu u svim zemljama članicama EU, a jedini sud nadležan za preispitivanje tih odluka je Europski sud pravde. Svaka uredba EU se direktno primjenjuje na teritoriji zemlje članice, i ako BiH pristupi EU, ta uredba će se primjenjivati po automatizmu, bez gotovo ikakvih aktivnosti Instituta za intelektualno vlasništvo BiH. U svakom slučaju, prilikom ulaska BiH u EU, bit će neophodno uraditi kompletnu reviziju svih propisa iz područja intelektualnog vlasništva u BiH, kako bi se iz njih izbacile eventualno preuzete odredbe nekih uredbi EU, jer se uredbi EU direktno primjenjuju u nacionalnom zakonodavstvu, za razliku od direktiva EU koje se implementiraju na razne načine u nacionalno zakonodavstvo.

Prijedlozi i komentari na Članak 3

Prijedlozi:

1. Kod definicije se koristi termin "opštepoznati žig". Prijedlog je da se taj termin zamijeni terminom "opštepoznati znak" jer se termin žig odnosi na pravo kojim se štiti znak, a kako opštepoznati znak nije zaštićen, onda bi i upotreba riječi žig u konstrukciji "opštepoznati žig" bila neispravna.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 3

Prijedlog prihvaćen. U tekstu zakona termin "opštepoznati žig" zamijenjen sa terminom "opštepoznati znak".

Prijedlozi i komentari na Članak 4

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 4

Prijedlozi i komentari na Članak 5

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 5

Prijedlozi i komentari na Članak 6

Prijedlozi:

1. Zakon ostavlja grafičko prikazivanje znaka kao uslov za registraciju žiga, što nije u skladu sa tendencijama u razvoju prava žiga u EU. Naime, propisi EU dozvoljavaju da se u određenim slučajevima zaštite i znakovi u zvuku, pa je prijedlog za izmjenu stava 1. ovog člana sljedeći: Znak koji se štiti žigom može se sastojati od bilo kakvih znakova, posebno od riječi, uključujući lična imena, ili od crteža, slova, brojeva, boja, trodimenzionalnih oblika, oblika robe ili njenog pakovanja, kombinacija tih znakova ili zvukova, pod uslovom: 1) da je podoban za razlikovanje u prometu robe, odnosno usluga jednog fizičkog ili pravnog lica od robe, odnosno usluga drugog fizičkog ili pravnog lica i 2) da može biti prikazan u Registru žigova na način koji omogućava nadležnim organima i javnosti jasno i precizno utvrđivanje predmeta zaštite.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 6

Prijedlog nije prihvaćen. Odredbe novog Zakona, usklađuju pravni okvir za zaštitu žiga sa novim tehnološkim mogućnostima i stjecanja žiga, kao i Direktivom 2015/2436 koja sadrži odredbu prema kojoj se mogu registrirati znaci koji se prikazuju u prikladnom obliku korištenjem raspoloživih tehnologija, a koji ne moraju nužno da budu predstavljeni u vidu grafičkog prikaza. Na taj način se otvara mogućnost i za registraciju tzv. nestandardnih (nekonvencionalnih) znakova koji se mogu prikazati u elektronskom obliku, a ne samo grafičkim prikazom žiga kao što je to do sada bio slučaj. Izmjenom dosadašnje odredbe stavak (1) važećeg Zakona o žigovima propisuje se da se može zaštititi znak koji je moguće grafički prikazati u registru na način koji omogućuje nadležnim tijelima i javnosti da odrede točan i jasan predmet zaštite koju žig pruža nositelju žiga. U stavku (2) se vrši dopuna kojom se uređuje da se prijavljeni znak može sastojati od bilo kakvih znakova. Time se shodno uporednopravnoj praksi utvrđuje da se može pružiti zaštita znaku koji ispunjava osnovnu funkciju žiga, a to je da može služiti razlikovanju robe i/ili usluga u prometu. Predloženo rješenje je također u skladu sa Direktivom 2015/2436.

Prijedlozi i komentari na Članak 7

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 7

Prijedlozi i komentari na Članak 8

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 8

Prijedlozi i komentari na Članak 9

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 9

Prijedlozi i komentari na Članak 10

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 10

Prijedlozi i komentari na Članak 11

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 11

Prijedlozi i komentari na Članak 12

Prijedlozi:

1. Ukidanje drugostepenog pravnog lijeka pred Institutom smatramo rješenjem koji se neće pokazati konstruktivnim u praksi, jer bi drugostepeno vijeće trebalo biti daleko efikasniji pravni lijek od upravnog spora pred Sudom BiH. Smatramo da fokus treba biti na popravljaju efikasnosti drugostepenog vijeća, ne potpunom ukidanju žalbenog postupka pred tim tijelom.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 12

Prijedlog nije prihvaćen. U ovom trenutku, mogućnost odgovarajućeg funkcioniranja Povjerenstva za žalbe za sva prava industrijskog vlasništva, odnosno drugostupanjskog odlučivanja u Institutu za intelektualno vlasništvo nije realna iz više razloga. Osnovni razlog je nedostatak finansijskih sredstava za kontinuirano, stalno, financiranje rada članova Povjerenstva, na nivou BiH, kao i nedovoljan broj nezavisnih stručnjaka zaposlenih izvan Instituta, koji bi na kompetentan način mogli odlučivati o potencijalnim predmetima po žalbi. Čak i po postojećem rješenju, stranka koja nije zadovoljna odlukom po žalbi može pokrenuti tužbu upravni spor pred Sudom BiH. Pri tome, prosječna dužina čekanja na rješenje po žalbi je oko 4 godine, dok se na presudu u upravnom sporu čeka do 2 godine. Prosječno čekanje od 6 godina na konačnost i pravomoćnost odluke Instituta je apsolutno neprihvatljivo i predstavlja krajnje neefikasan sustav. Gotovo svi manji zavodi u EU, kao i svi zavodi u okruženju BiH su, ako su ikada i uveli, iz naprijed navedenih razloga u međuvremenu izbacili drugostupanjsko odlučivanje nacionalnih zavoda za industrijsko vlasništvo, tako da je jedini postojeći pravni lijek vođenje upravnog spora.

Prijedlozi i komentari na Članak 13

Prijedlozi:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 30

Prijedlozi i komentari na Članak 31

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 31

Prijedlozi i komentari na Članak 32

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 32

Prijedlozi i komentari na Članak 33

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 33

Prijedlozi i komentari na Članak 34

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 34

Prijedlozi i komentari na Članak 35

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 35

Prijedlozi i komentari na Članak 36

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 36

Prijedlozi i komentari na Članak 37

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 37

Prijedlozi i komentari na Članak 38

Prijedlozi:

1. Član 38 Potrebno je eksplicitno navesti rok u kome je dozvoljno dostaviti mišljenje zainteresovanih lica - eksplicitno treba da stoji da je to rok od 3 mjeseca nakon objave prijave žiga.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 38

Prijedlog prihvaćen. Član 38 (1) Nakon objavljivanja prijave, u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave, svaka fizička ili pravna osoba i svaka grupa ili tijelo koji predstavljaju proizvođače, pružatelje usluga, trgovce ili potrošače može Institutu dostaviti primjedbe u pisanom obliku.

Prijedlozi i komentari na Članak 39

Prijedlozi:

1. U vezi stava 3. ovog člana, ovdje bi eksplicitno trebalo navesti da je moguće naknadno dostaviti punomoć za zastupanje.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 39

Prijedlog nije prihvaćen. Člankom 41. predviđen je poziv za uređenje. Član 41. (Postupak po prigovoru) (1) Institut nakon prijema prigovora ispituje da li je prigovor u svemu podnesen u skladu s čl. 39. i 40. ovog Zakona te sadrži li priloge i podatke propisane Pravilnikom. (2) Ako prigovor nije uredan u smislu stavka (1) ovog člana, Institut će pozvati podnositelja prigovora da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi, u protivnom će zaključkom odbaciti prigovor. Ovaj rok se ne može produžiti.

Prijedlozi i komentari na Članak 40

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 40

Prijedlozi i komentari na Članak 41

Prijedlozi:

1. Uočili smo da je odgovor na prigovor glede nacionalnog žiga prekratko postavljen. Prema trenutnom važećem zakonu rok za odgovor na prigovor za nacionalni žig je 60 dana. Iz dostavljenog nacrt/prijedloga novog Zakona o žigu BiH naznačen je 30 dana. Ovako prekratko postavljen rok, za odgovor na prigovor, glede nacionalnog žiga je zaista neprihvatljiv, iz razloga da u slučaju zastupanja interesa i prava stranih klijenata, ovi rokovi su prekratko postavljeni. Također, otvaramo prostor za diskusiju oko neujednačenosti rokova nacionalnih i međunarodnih žigova, budući da je rok za odgovor na prigovor za međunarodni žig osta u roku od 60 dana.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 41

Komentar nije prihvatljiv Članak 41. stavak (3) rok za odgovor na prigovor je 60 dana. (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovog članka, Institut će dostaviti prigovor podnositelju prijave i pozvati ga da se o njemu pismeno izjasni u roku od 60 dana.

Prijedlozi i komentari na Članak 42

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 42

Prijedlozi i komentari na Članak 43

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 43

Prijedlozi i komentari na Članak 44

Prijedlozi:

Komentari: • • • • •

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 44

Prijedlozi i komentari na Članak 45

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 45

Prijedlozi i komentari na Članak 46

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 46

Prijedlozi i komentari na Članak 47

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 47

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 56

Prijedlozi i komentari na Članak 57

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 57

Prijedlozi i komentari na Članak 58

Prijedlozi:

1. Ovdje bi korisno bilo dodati u stav 1. : "a nakon ulaska BiH u Europsku uniju, primjenjivat će se unijsko pravo iscrpljivanja."

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 58

Prijedlog nije prihvaćen. Tzv. unijsko pravo iscrpljivanja nije pravo regionalno pravo, već suštinski nacionalno pravo iscrpljivanja koje važi na teritoriji EU kao jedinstvenom ekonomskom prostoru. U ovom trenutku BiH nije članica EU, nije izvjesno kada i da li će postati punopravna članica EU i stoga je nepotrebno unositi u zakon takvu odredbu. Takva odredba će se po automatizmu primjenjivati danom stupanja na snagu ugovora o pristupanju BiH Evropskoj uniji, i tada će se svakako raditi i revizija svih propisa iz oblasti industrijskog vlasništva.

Prijedlozi i komentari na Članak 59

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 59

Prijedlozi i komentari na Članak 60

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 60

Prijedlozi i komentari na Članak 61

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 61

Prijedlozi i komentari na Članak 62

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 62

Prijedlozi i komentari na Članak 63

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 63

Prijedlozi i komentari na Članak 64

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 64

Prijedlozi i komentari na Članak 65

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 91

Prijedlozi i komentari na Članak 92

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 92

Prijedlozi i komentari na Članak 93

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 93

Prijedlozi i komentari na Članak 94

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 94

Prijedlozi i komentari na Članak 95

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 95

Prijedlozi i komentari na Članak 96

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 96

Prijedlozi i komentari na Članak 97

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 97

Prijedlozi i komentari na Članak 98

Prijedlozi:

1. U nazivu člana: "Osporavanje opšte poznatog žiga iz člana 6. bis Pariške konvencije" je korištena pravilna terminologija, za razliku od člana 9.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 98

Prijedlog nije prihvaćen. Tehnički promatrano, pravo koje proističe iz članka 6 bis Pariške konvencije odnosi se na znak koji nije registriran na teritoriji države gdje se zaštita traži, dakle nema status žiga jer nije registrirano pravo, već je u pitanju općepoznati znak, koji treba razlikovati od žiga visoke reputacije iz članka 16 TRIPS-a koji mora biti registriran na teritoriji države gdje se zaštita traži. Suštinski i pravno se ništa ne bi promijenilo kada bi se primjedba prihvatila, međutim Institut se ipak odlučio za termin „općepoznati znak“ jer je riječ o pravu koje još nije registrirano (znak tek registracijom postaje žig) i cijenimo da je ovaj termin prihvatljiviji, te smo i u članku 3. i članku 9. radi jednoobraznosti izvršili odgovarajuće izmjene

Prijedlozi i komentari na Članak 99

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 99

Broj: 03-02-1-703/24
Sarajevo, 20.8.2024. godine
(MD)

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNU SVOJINU
Kneza Domagoja bb
MOSTAR

23-08-2024
05-02-1-677-10/25

Predmet: Mišljenje na Nacrt Zakona o žigu

Veza: Vaš akt broj: 05-02-1-677-3/23SD od 1.8.2024. godine

Ured za zakonodavstvo Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt Zakona o žigu** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u odredbi člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za sprovođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine po Ustavu Bosne i Hercegovine.

Zakonski osnov sadržan je u članu 30. stav (2) Zakona o spoljnotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04), kojim je utvrđeno da su aspekti prava intelektualne svojine vezani za spoljnu trgovinu u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. Pod terminom „aspekti prava intelektualne svojine vezani za spoljnu trgovinu“ podrazumjeva se osiguranje adekvatnih standarda i načela u vezi s raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualne svojine vezanim za spoljnu trgovinu, kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provođenje prava intelektualne svojine u skladu sa obavezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je Bosna i Hercegovina jedna od strana.

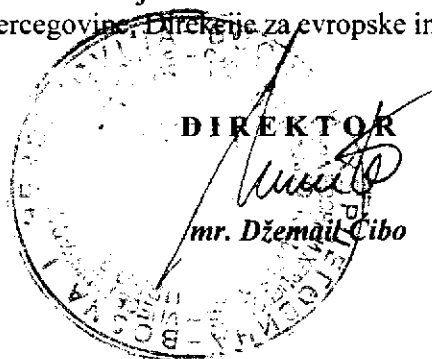
U skladu sa članom 7. stav (1) tačka aa) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualnu svojину Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04) utvrđeno je da je Institut za intelektualnu svojину Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijske svojine nadležan za vođenje upravnog postupka za sticanje, održavanje, promet i prestanak prava na robni i uslužni žig. U istom članu stav (1) tačka cc) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualnu svojину Bosne i Hercegovine utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualne svojine obuhvataju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, sporazuma, zakona i drugih propisa iz područja intelektualne svojine.

Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o žigu, Ured za zakonodavstvo, daje slijedeće sugestije:

- u člannu 2. stav (1) i članu 3. označavanje tačaka izvršiti u skladu sa odredbom člana 32. Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21), tj. sa a), b), c)....;
- imajući u vidu da je u članu 13. stav (3) izvršeno skraćivanje riječi: „posebnim propisam za provođenje ovog Zakona koji donosi ravnatelj Instituta (u daljnjem tekstu: **provedbeni propis**)“, a da naziv člana 109. glasi „**(Provedbeni pravilnik)**“ te da se u tekstu navedenog člana koristi termin „**pravilnik**“, potrebno je izvršiti usklađivanje navedenih termina;
- u članu 35. stav (1) riječ „članka“ zamjeniti skraćenicom „čl.“;
- u članu 72. stav (5) riječi: „Zakona o obaveznim odnosima“ zamjeniti riječima „Zakona o obligacionim odnosima“;
- u članu 78. stav (2) broj „5“ pisati riječima „pet“;
- član 109. stav (2) i član 111. su kontradiktorni u pogledu primjene odnosno prestanka važenja Pravilnika o postupku za priznanje žiga („Službeni glasnik BiH“, br. 105/10 i 91/16), te je navedeno potrebno korigovati;
- u članu 109. stav (2) riječ „broj“ ispred broja „105/10“ zamjeniti skraćenicom „br.“;
- u članu 111. brisati oznaku stava (1) jer se član sastoji samo od jednog stava, te riječ „broj“ ispred broja „105/10“ zamjeniti skraćenicom „br.“
- preispitati, odnosno promijeniti naziv člana 113., a u tekstu ovog člana riječ „stavci“ zamjeniti sa skraćenicom „st.“.

Konstatuje se, da je u dostavljenom materijalu, a u skladu sa Aneksom I Jedinostvenih pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21), priložen Obrazac broj 1 – Predhodna procjena uticaja propisa, izvještaj o provedenim konsultacijama i izjava rukovodioca o provedenim konsultacijama, a u skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23).

Tekst Nacrta Zakona o žigu, prije upućivanja u dalju proceduru upotpuniti mišljenjima Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka.

Dostaviti:
-Naslovu
-a/a

Salibor

Broj: 03-1-02-1-813-2/24
Sarajevo: 23.08.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
MOSTAR

**INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

PRIMLJENO	29-08-2024	Broj priloga
Uputnik		
Podatci		
05-02-1-697-13/28		

PREDMET: Nacrt Zakona o žigu, mišljenje – dostavlja se,

VEZA: Vaš akt broj: 05-02-1-677-7/23SD od 05.8.2024. godine

Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), je zaprimila akt Veze u čijem prilogu je dostavljen na mišljenje Nacrt Zakona o žigu, sa obrazloženjem. Dostavljena je i izjava o provedenim konsultacijama i Izvještaj o provedenim konsultacijama kao i Obrazac 1 o prethodnoj procjeni uticaja propisa.

Agencija shodno članu 40. stav (1) tačka d) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Sl. glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11) daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11), (u daljem tekstu: Zakon) predstavlja osnovnu legislativu koja neposredno određuje obradu ličnih podataka, sa ciljem da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na privatnost i zaštitu podataka u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose.

Nadalje, značenje pojedinih relevantnih izraza propisanih članom 3. Zakona je kako slijedi:

„**lični podaci** znače bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice koje je identifikovano ili se može utvrditi identitet lica;“

„**nosilac podataka** je fizičko lice čiji se identitet može ustanoviti ili identificirati, neposredno ili posredno, naročito na osnovu jedinstvenog matičnog broja te jednog ili više faktora karakterističnih za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog lica;“

„**obrada ličnih podataka** podrazumijeva bilo koju radnju ili skup radnji koje se vrše nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebno prikupljanje, unošenje, organizovanje, pohranjivanje, prerađivanje ili izmjenu, uzimanje, konsultovanje, korištenje, otkrivanje prenosom, širenje ili na drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombinovanje, blokiranje, brisanje ili uništavanje“;

„**zbirka ličnih podataka** je bilo koji sistemski skup ličnih podataka koji su dostupni prema posebnim kriterijima, bilo da su centralizirani, decentralizirani ili razvrstani na funkcionalnom i geografskom osnovu ili postavljeni u skladu s posebnim kriterijima koji se odnose na lice i koji omogućavaju nesmetan pristup ličnim podacima u dosjeu;“

„kontrolor je svaki javni organ, fizičko ili pravno lice, agencija ili drugi organ koji samostalno ili zajedno s drugim vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili propisa“;

Shodno navedenim definicijama, Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine bio bi kontrolor ličnih podataka, koji bi se trebali obrađivati u skladu sa Nacrtom zakona.

U članu 4. Zakona propisani su osnovni principi obrade ličnih podataka kojih su obavezni da se pridržavaju svi kontrolori u postupku obrade ličnih podataka, na sljedeći način:

„Kontrolor je obavezan da:

- a) lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način;*
- b) lične podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu s tom svrhom;*
- c) lične podatke obrađuje samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe;*
- d) obrađuje samo autentične i tačne lične podatke, te da ih ažurira kada je to potrebno;*
- e) lične podatke koji su netačni i nepotpuni, s obzirom na svrhu zbog koje su prikupljeni ili se dalje obrađuju, izbriše ili ispravi;*
- f) lične podatke obrađuje samo u vremenskom periodu koji je neophodan za ispunjenje svrhe u koju su podaci prikupljeni;*
- g) lične podatke čuva u formi koja dopušta identifikiranje nosioca podataka ne duže nego što je to potrebno za svrhu u koju se podaci prikupljaju ili dalje obrađuju;*
- h) osigura da se lični podaci koji su prikupljeni u različite svrhe ne objedinjuju ili kombiniraju;*

Kako se radi o Nacrtu zakona, potrebno je na ispravan način primijeniti principe zakonite obrade ličnih podataka prilikom njegovog donošenja. Posebno je značajno ukazati na princip pravičnosti i zakonitosti. Navedeni princip znači da se prilikom propisivanja obrade ličnih podataka treba cijeliti neophodnost propisivanja kao i legitimni cilj koji se tim propisivanjem želi postići.

- II Nacrt zakona u članu 13. (Registar) propisuje Registar prijava, Registar žigova i Registar zastupnika, da se registri objedinjuju u jedinstveni sistem registara industrijskog vlasništva BiH u elektronskoj formi, da će se njihov sadržaj propisati posebnim pravilnikom i da se ovi registri smatraju javnim knjigama i zainteresovane strane mogu izvršiti uvid bez plaćanja posebnih taksi.

Nacrt zakona u članu 14. (Lični podaci) propisuje da se u registrima obrađuju lično ime i adresa fizičkog lica, svrha u koju se obrađuju te da se registri vode neograničeno. Takođe je propisano da svi podaci, uključujući i lične podatke se smatraju podacima od javnog interesa i može im pristupiti bilo koja treća strana.

Ove odredbe nisu posebno obrazložene. Naime, u obrazloženju je za član 14. navedeno slijedeće: *“Ovim novim člankom definirani su osobni podaci i njihova upotreba. Predložene odredbe u skladu su sa Uredbom (EU) 2016/679 o zaštiti fizičkih osoba u odnosu na obradu podataka o ličnosti, o slobodnom kretanju takvih podataka i o stavljanju Direktive 95/46/EC van snage.”*

Direktiva (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2015 o uklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima u članu 37. Uslovi za prijavu propisuje da *„prijava za registraciju žiga mora sadržavati barem sve od navedenog:*

- (a) zahtjev za registraciju;*
- (b) podatke o podnosiocu prijave;*
- (c) popis proizvoda i usluga za koje se traži registracija;*
- (d) izgled žiga koji ispunjava uvjete navedene u članku 3. točki (b)“*

U članu 57. Komunikacija sa Uredom je propisano: *“Stranke u postupcima ili, ako su imenovani, njihovi zastupnici određuju službenu adresu za svu službenu komunikaciju s uredom. Države članice imaju pravo zahtijevati da se takva službena adresa nalazi u evropskom gospodarskom prostoru“.*

Očigledna je razlika u propisivanju između Nacrta zakona i Direktive u pogledu „adrese fizičkog lica“ i „službene adrese za svu službenu komunikaciju sa uredom“.

Agencija, pozdravlja propisivanje ličnih podataka zakonom, njihove vrste, svrhe i vremenskog perioda obrade, kao i njihove dostupnosti ali još jednom naglašava da nije obrazložena neophodnost i legitimni cilj takve obrade ličnih podataka, a posebno njihova usklađenost sa evropskim direktivama i drugim međunarodnim propisima, osim generalnog pozivanja na iste.

Osim navedenog želimo skrenuti posebnu pažnju na stav (1) člana 14. Nacrta zakona, koji glasi: „Podaci o podnosiocu zahtjeva za priznanje žiga, nositelju žiga, podnosiocu zahtjeva ili prijedloga, stjecatelju prava ili licence, založnom dužniku i založnom povjeriocu i ovlaštenom zastupniku su: osobno ime i adresa fizičke osobe, odnosno poslovno ime i sjedište pravne osobe.“

Dakle, prema ovom stavu lični podaci su i „poslovno ime i sjedište pravne osobe“ što nije u skladu sa definicijom ličnog podataka.

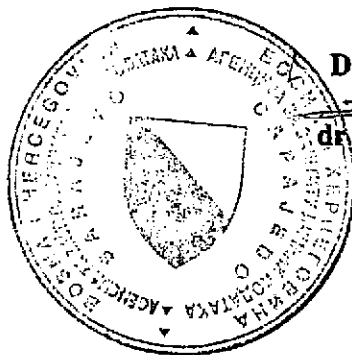
Prema definiciji pojma ličnog podatka, koja je prethodno citirana, proizilazi da se lični podaci odnose samo na fizička lica.

S tim u vezi, riječi „poslovno ime i sjedište pravne osobe“ treba situirati u neki drugi član a ne u član 14. (lični podaci).

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu
- Spis predmeta

DIREKTOR

dr Dragoljub Reljić

BOSNA I HERCEGOVINA

VIJEĆE MINISTARA

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

САВЈЕТ МИНИСТАРА

ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Broj: 03/C-06-2-LS-680-6/24

Sarajevo, 13. septembar 2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb,
88000 Mostar

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
MOSTAR

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni broj	Broj	Broj
05	02-1-677	16	23

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o žigu sa *acquis*-em, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 05-02-1-677-12/23SD od 29.08.2024. godine zaprimljen
02.09.2024.

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17) i člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03), i člana 6. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije («Službeni glasnik BiH», br. 75/16, 2/18 i 32/23), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

M I Š L J E N J E

Nacrtom zakona o žigu (u daljem tekstu: Nacrt zakona) uređuju se način stjecanja, održavanje, sadržaj, evidencija prometa, prestanak i zaštita žiga na teritoriji Bosne i Hercegovine. Institut za intelektualno vlasništvo (u daljem tekstu: Institut) je uz Nacrt zakona dostavio tabelu usklađenosti, te popunjenu i ovjerenu izjavu u skladu sa članom 4. stav (1) Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije. Navedeni akt sa instrumentima je dostavljen prethodno na konsultacije Direkciji i Institut je zaprimio komentare i primjedbe od strane Direkcije.

Usklađivanje Nacrta zakona vršeno je sa odredbama sekundarnih izvora prava Evropske unije, i to sa:

-Direktivom (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2015. o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima (preinaka) (u nastavku teksta: *Direktiva 2015/2436 EZ*) i

-Direktivom 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. april 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (u nastavku teksta: *Direktiva 2004/48 EZ*)

Obradivač propisa je u članu 2. stav 1. Nacrta zakona (Usklađenost sa pravnim aktima Evropske unije) naveo usklađivanje sa Uredbom (EU) br. 608/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. juni 2013. o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva i stavljanju izvan snage

Uredbe Vijeća (EZ) br. 1383/2003, (u nastavku teksta: Uredba 608/2003). Prenošnje samo jednog člana propisa EU u Nacrt zakona ne može se smatrati usklađivanjem, pri tome za navedenu Uredbu 608/2013 nisu dostavljeni instrumenti. Djelimično prenošenje pojedinačnih odredbi ne može ostvariti potpuni pravni efekat niti osigurati adekvatnu primjenu evropskih normi u domaćem zakonodavstvu. S tim u vezi, Direkcija preporučuje uklanjanje Uredbe 608/2013 iz člana 2. stav 1., kao i iz Obrazloženja Poglavlja II član 2. Direkcija smatra da je primjereno da Uredba 608/2013 bude isključivo pozicionirana u Poglavlju V (Usklađenost zakona sa evropskim zakonodavstvom), s obzirom na to da je u skladu s ciljevima i normativnim okvirom definisanim u tom poglavlju.

Direkcija skreće pažnju na potrebu ispravke pozivanja na Uredbu br. 422/2004, koja je navedena u Obrazloženju, dio peti (Sadržaj, stjecanje i obim prava), s obzirom na to da ista više nije na snazi, te je zamijenjena Uredbom (EU) 2017/1001. Kako se obrađivač već referirao na novu Uredbu prije, molimo da se i u ovom dijelu pozove na odgovarajući propis EU.

U obrazloženju Poglavlja V (Usklađenost zakona sa evropskim zakonodavstvom) Direkcija je utvrdila da su pogrešno navedeni sekundarni izvori prava koji se odnose na usklađivanje pojedinih članova Nacrta zakona. U cilju osiguranja tačnosti i dosljednosti s evropskim zakonodavstvom, neophodno je izvršiti ispravku referenci na sekundarno pravo na sljedeći način: Direktiva 2006/54/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 5. jula 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (preinaka), i odvajanje od Uredbe (EU) 2017/1001 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. juna 2017. o žigu Evropske unije.

Obrađivač propisa naveo je potpunu usklađenost čl. 84. i 89. Nacrta zakona sa čl. 4. Direktive 2004/48, iako odredbe člana 4. tač. (c) i (d) nisu preuzete. Direkcija ocjenjuje navedene članove kao djelimično usklađene.

Direkcija konstatuje da je Direktivom (EU) 2015/2436 djelimično preuzeto devet članova Nacrta zakona (čl. 1, 3, 6, 8, 9, 16, 55, 76, 78 i 89).

U skladu sa navedenim Direkcija za evropske integracije konstatuje da je Nacrt zakona o žigu djelimično usklađen sa naprijed navedenim propisima Evropske unije i članom 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, broj 10/08, 1/17 i 8/17).

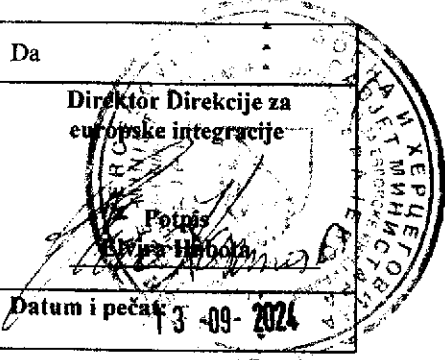
Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

IZJAVA O USKLADENOSTI		
Identifikacijski broj izjave:		
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv institucije	Institut za intelektualno vlasništvo BiH
	Sektor/Odsjek	Sektor za razvoj sustava intelektualnog vlasništva
2. Naziv propisa		Nacrt Zakona o žigu Draft Law on Trademarks
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII Usklađivanje zakona, provedba zakona i pravila tržišnog natjecanja; Članak 73. Pravo intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva
3.2.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelomično ispunjava
3.3.	Razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji. Rok za postizanje potpune usklađenosti je 01.06.2021. godine
4. Veza propisa sa Programom integriranja (PI)		
4.1.	PI za razdoblje	/
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	/
4.3.	Rok za donošenje propisa	/
4.4.	Napomena	/
5. Usklađenost propisa s pravnom stečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU i stupanj usklađenosti	Ugovor o funkcioniranju Europske unije (pročišćeni tekst 2016.); Dio treći Politike i unutarnje djelovanje Unije; Glava VII. Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju prava; Poglavlje 3. Usklađivanje zakonodavstva, članak 114. Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated version 2016.); Part Three Union Policies and Internal Actions; Title VII Common rules on competition, taxation and

		approximation of laws; Chapter 3 Approximation of laws, Article 114. Djelomično usklađeno
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	Direktiva (EU) 2015/2436 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o usklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima, (SL L 336, 23.12.2015), CELEX broj: 32015L2436, posljednja pročišćena verzija 23.12.2015. Directive (EU) 2015/2436 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2015 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks, (OJ L 336, 23.12.2015), CELEX no. 32015L2436, latest consolidated version 23.12.2015 Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva, (SL L 157, 30.4.2004), CELEX broj: 32004L0048R(01) Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights, (OJ L 157, 30.4.2004), CELEX no. 32004L0048R(01)
5.3.	Stupanj usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelomično usklađeno
5.4.	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji.
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	01.06.2021. godine
5.6.	Ostali izvori prava EU	
6.	Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na službene jezike u uporabi u BiH?	Da

7. Da li je propis preveden na engleski jezik?	Da
Rukovoditelj tijela uprave: Ravnatelj Instituta za intelektualno vlasništvo BiH	Direktor Direkcije za europske integracije
 Potpis Josip Merdžo	 Potpis Biserka Hrbota
Datum i pečat: 1.8.2024. godine	Datum i pečat: 3.09.2024

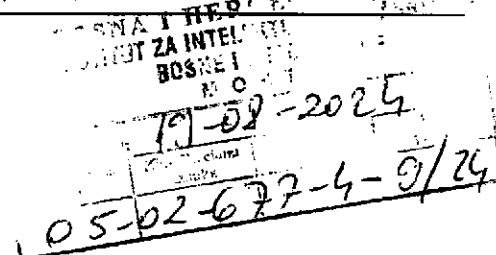
03-06-2-680-5/24

05. Okt. 2024

ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Broj: 03/C-06-2-LS-680-3/24
Sarajevo, 14. august 2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb,
88000 Mostar

Predmet: Obavijest o doradi instrumenata za usklađivanje sa pravnom tečevinom EU

Veza: Vaš akt broj 05-02-1-677-4/23SD od 01.08.2024. godine

U prilogu vašeg akta iz veze dostavili ste Nacrt zakona o žigu (u nastavku teksta: Nacrt zakona) na mišljenje o usklađenosti s prevnom tečevinom EU.

Analizom sekundarnih izvora prava Evropske unije utvrđeno je da je materija koja se uređuje Nacrtom zakonom regulisana:

-**Direktivom (EU) 2015/2436** Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2015. o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima (preinaka) (u nastavku teksta: *Direktiva 2015/2436 EZ*) i

-**Direktivom 2004/48/EZ** Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. april 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (u nastavku teksta: *Direktiva 2004/48 EZ*)

Nakon izvršene uporedne analize Nacrta zakona i dostavljenih tabela usklađenosti Direkcija zaključuje sljedeće:

Odredbe Direktive koje se odnose na definicije ocijenjene su kao neprenosive (NEP) u kontekstu prilagođavanja prava EU domaćem pravnom sistemu Bosne i Hercegovine. U dostavljenom Nacrtu zakona, pojam „Registar“ u članu 3. (Definicije) je djelimično usklađen sa Direktivom 2015/2436/EZ, ali to nije prikazano u dostavljenoj Tabeli usklađenosti.

Odredene odredbe Direktive 2015/2436/EZ su ocijenjene kao potpuno preuzete (P), iako su djelimično preuzete.

Direkcija je takođe primijetila da određene odredbe Direktive 2015/2436/EZ nisu na isti način preuzete u Tabeli usklađenosti u koloni 3 (odredbe propisa BiH) i u tekstualnom dijelu Nacrta zakona. Nacrt zakona koji je dostavljen na mišljenje treba biti kompatibilan sa odredbama koje se nalaze u Tabeli usklađenosti, jer one čine finalni Nacrt zakona koji se dostavlja Direkciji na mišljenje.

Direkcija konstatuje da se pojmovi iz člana 3. pojavljuju i u članu 4. Nacrta zakona o žigu, te da se razlikuju sadržajem, i nisu pravilno inkorporirani u Tabeli usklađenosti. S tim u vezi neophodno je da termini koji su usaglašeni u Tabeli stručnih termina budu dosljedno inkorporirani na svim mjestima u Nacrtu zakona o žigu kao i u Tabeli usklađenosti.

Pojedine odredbe Direktive 2004/48/EZ su ocijenjene kao potpuno preuzete (P), iako su djelimično preuzete ili nisu inkorporirane u Tabelu usklađenosti sa svim relevantnim članovima koji se nalaze u Nacrtu zakona.

Saglasno članu 5. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, br. 75/16, 2/18 i 32/23) pozivate se da u roku od 10 dana od dana prijeme ove obavijesti dostavite uredno popunjene instrumente za usklađivanje.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

Број: 05-02-2-5251-2/24
Сарајево, 16.8.2024.године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институт за интелектуалну својину
Босне и Херцеговине
Кнеза Домагоја бб
88000 Мостар

05, Delić

4

PRIMLJENO: 04-09-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05-	02-1-	677/	27

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о жигу.
Веза: Ваш акт број:05-02-1-677-8/23СД од 8.8.2024. године

Везано за ваш допис, број наведен у вези, а којим се тражи Мишљење на нацрт Закона о жигу, у складу са одредбама члана 31. став (1) тачка е) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

МИШЉЕЊЕ

- Актом наведеним у вези, Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине је, ради прибављања Мишљења о финансијском аспекту Закона, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставио нацрт Закона о жигу, којим се уређује начин стицања, одржавање, садржај, евиденција промета, престанак и заштита жига на територији Босне и Херцеговине. Законом се истовремено утврђује престанак важења Закона о жигу („Службени гласник БиХ“, број 53/10) и Правилника о поступку за признање жига („Службени гласник БиХ“, бр. 105/10 и 91/16).
- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине размотрило је нацрт Закона и Образложење достављено у прилогу акта наведеног у вези, те констатовало следеће:
 - У члану 17. нацрта Закона, прописује се плаћање административне таксе и накнаде посебних трошкова поступка у висини одређеној посебном тарифом коју доноси Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, на приједлог директора Института;
 - Чл. 100.-103. нацрта Закона, прописује се царинске мјере које се односе на жиг и поступак у вези с истим, због чега је материјал прије упућивања у даљу процедуру допунити Мишљењем Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине;
 - Чланом 113. нацрта Закона, прописује се укидање Комисије за жалбе Института која је била прописана Законом о патенту, Законом о индустријском дизајну, те Законом о ознакама географског поријекла и Закона о заштити топографије интегрисаног кола;
 - У дијелу Образложења, који се односи на процјену финансијских средства потребних за провођење Закона (тачка VI-) наведено је да за провођење овог Закона поред средстава која су већ обезбјеђена за потребе вршења прописаних послова, нису потребна додатна средства из буџета институција Босне и Херцеговине;
 - Предлагач је у прилогу доставио Образац који је прописан у Анексу I - члану 12. Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 и 10/21) и то ОФП НЕ којим је у цијелости искључио додатни утицај предметног Закона на буџет институција Босне и Херцеговине, занемаривши при томе чињеницу да ће укидањем Комисије за жалбе Института престати потреба за обезбјеђењем средстава за рад Комисије, што за последицу треба да има смањење буџета Института по овом основу. Наиме, чл. 4. и 5. Одлуке о именовању чланова Комисије

за жалбе Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 20/23) прописана је обавеза Института у вези са радом Комисије.

Слиједом констатованог у тачки 2. овог мишљења, а имајући у виду искључену потребу за додатним средствима из Буџета институција Босне и Херцеговине, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине нема примједби на финансијски аспект нацрта Закона о жигу, уз напомену да је имплементација предметног Закона средствима из Буџет институција Босне и Херцеговине условљена планирањем средстава у складу са Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22). Такође, скрећемо пажњу да је предлагач приликом пројекције потреба средстава из буџета институција Босне и Херцеговине дужан узети у обзир смањење потреба за средствима за рада Комисије за жалбе Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине која се чланом 113. нацрта Закона укида.

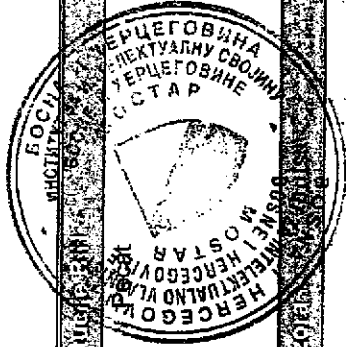
С поштовањем,

ПРИЛОГ

-Образац број 2а о фискалној процјени утицаја

М-И-Н-И-С-Т-А-Р
Др Срђан Амиџић

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA										Obrazac OFP-NE	
ODJELJAK A: Nosilac i imatelj prava posla											
Razdjel		KOD	NAZIV								
		0814	Institut za intelektualno vlasništvo								
ODJELJAK B: Osnovni podaci o propisu											
Vrsta propisa		Ustav	Ne	Poslovnik	Ne	Pravilnik	Ne				
		Sporazum	Ne	Odluka	Ne	Drugi opći pravni akt	Ne				
		Zakon	Da	Uputstvo	Ne						
Naziv propisa		Nacrta Zakona o žigu									
ODJELJAK C: Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticaja na budžet											
Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna sredstva u proračunu Bosne i Hercegovine, proračunima entiteta i proračunima nižih organa vlasti.											
ODJELJAK D: Potpis i potpis odgovornog i odgovornosti											
Mjesto i datum		06.08.2024		Potpis rukovodioca poslova normativnog posla							
ODJELJAK E: Mišljenje Ministarstva finansija i trezora											

05.11.2024
R

Broj: 09-02-4-6955/24
Sarajevo, 2.9.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

BOSNA I HERCEGOVINA INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO POSREDOVANJE U PROMETU POSREDOVANJE U PROMETU			
DOSTAVLJENO:			
Broj predmeta	Broj predmeta	Broj predmeta	Broj predmeta
02-1-677-15/23			

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se

Veza: vaš akt broj: 05-02-1-677-5/23SD od 1.8.2024. godine

U vezi vašeg akta, broj i datum gornji, kojim od ovog ministarstva tražite mišljenje na Nacrt zakona o žigu (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je isti, sukladno članku 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) u pogledu pitanja koja se odnose na sankcije, organizaciju i funkcioniranje tijela uprave Bosne i Hercegovine i njihove međusobne odnose, razmotrilo, te daje

MIŠLJENJE

U članku 12. stavak (2) Nacrta zakona navedeno je da ako nije drugačije propisano ovim zakonom, u postupku pred Institutom primjenjivat će se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na razini Bosne i Hercegovine. Člankom 1. stavak (1) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) propisano je da se ovim zakonom utvrđuju pravila upravnog postupka po kojim postupaju organi uprave Bosne i Hercegovine kad u upravnim stvarima, neposredno primjenjujući propise, rješavaju o pravima, obvezama ili pravnim interesima fizičkih lica, pravnih lica ili drugih stranaka u upravnim stvarima koje su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, a člankom 2. je propisano da pojedina pitanja postupka za određenu upravnu oblast mogu se samo izuzetno, posebnim zakonom, urediti drugačije nego što su uređena ovim zakonom, ako je to nužno za drugačije postupanje u tim pitanjima, s tim da ne mogu biti protivna načelima ovog zakona. Sukladno navedenom potrebno je u članku 12. stavak (2) Nacrta zakona preformulirati u smislu da ako nije drugačije propisano ovim zakonom, u postupku pred Institutom primjenjivat će se odredbe Zakona o upravnom postupku.

U članku 104. koji propisuje iznose novčnih kazni za prekršaje koristi se termin poduzetnik. U stavku (2) je navedeno da će se novčanom kaznom u iznosu od 3000 KM do 20000 KM kazniti za prekršaj iz stavka (1) i odgovorna osoba u pravnoj osobi i kod poduzetnika. Predmetna odredba implicira da je i poduzetnik pravna osoba. Ukoliko je poduzetnik pojedinac koji obavlja samostalnu poslovnu djelatnost, kako je propisano Zakonom o prekršajima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20), onda je to potrebno eksplicitno navesti, da bi raspon novčanih kazni bio u skladu sa Zakonom o prekršajima.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

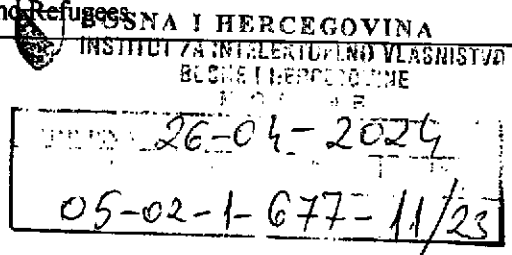
- Naslovu,
- a/a.

Broj: 01-02-1-1870-2/24
Datum: 15.08.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Institut za intelektualno vlasništvo
n/r gđin Josip Merdžo, direktor

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o žigu, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj 05-02-1-677-6/23SD od 01.08.2024. godine

Poštovani,

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, u smislu odredbe člana 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), razmotrilo je Nacrt zakona o žigu, te daje sljedeće

MIŠLJENJE

Rješenja predviđena novim Zakonom o žigu imaju za cilj da otklone izvjesne nedostatke uočene kroz provođenje posebno u dijelu koji se odnosi na upravni postupak zaštite žiga. Značajan dio izmjena je nastao kao izraz potrebe harmonizacije sa propisima Evropske unije.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine daje mišljenje u pogledu usklađenosti s propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava, te prati provedbu Zakona o zabrani diskriminacije i daje mišljenje na usaglašenost propisa sa Zakonom o zabrani diskriminacije.

U vezi s naprijed navedenim mišljenja smo da Nacrt zakona o žigu nije u suprotnosti s odredbama Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njezinih pratećih protokola i drugih međunarodnih ugovora iz oblasti ljudskih prava kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.

Kada je u pitanju usaglašenost sa odredbama Zakona o zabrani diskriminacije, mišljenja smo da bi predloženi Nacrt zakona trebao sadržavati definiciju diskriminacije, promovirati princip jednakosti i zabrane diskriminacije.

U skladu sa članom 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10) Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, u postupku pripreme nacrtu i prijedloga zakona, podzakonskih i drugih normativnih akata, strategija, planova i programa daje mišljenje o usaglašenosti navedenih akata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH i međunarodnim standardima o ravnopravnosti spolova.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine daje **pozitivno mišljenje** na Nacrt zakona o žigu Instituta za intelektualno vlasništvo BiH.

Napomena: U cilju daljeg ostvarivanja ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, te sprječavanja diskriminacije na osnovu spola, molimo Vas da se prilikom izrade akata, kao i pri obavljanju redovnih poslova iz vaše nadležnosti pridržavate odredbi Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10), a posebno skrećemo pažnju na primjenu:

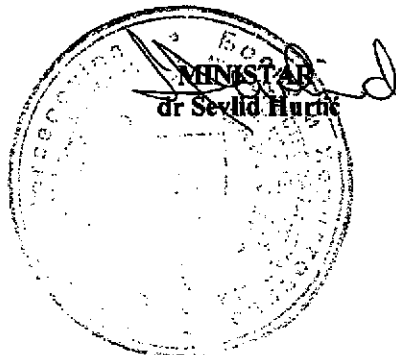
člana 9. tačka e) koji zabranjuje diskriminaciju u jeziku,

člana 20. koji propisuje obavezu ravnopravne zastupljenosti spolova (40% manje zastupljenog spola) u tijelima na svim nivoima organizacije vlasti, a posebno u komisijama, odborima i slično,

člana 22. koji propisuje obavezu prikupljanja, evidentiranja, obrađivanja i prikazivanja statističkih podataka po osnovu spola, kao i

člana 24. koji se odnosi na obaveze institucija da poduzimaju odgovarajuće mjere na ostvarivanju ravnopravnosti spolova prilikom donošenja programa mjera, a posebno na otklanjanju uočene neravnopravnosti spolova u određenoj oblasti.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a